ΝΑ ΑΝΑΔΕΙΞΟΥΜΕ ΚΑΙ ΝΑ ΥΠΗΡΕΤΗΣΟΥΜΕ ΤΑ ΑΝΑΡΧΙΚΑ ΙΔΕΩΔΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Αριθμ. Φύλλου 191
ΜΑΡΤΙΟΣ
2019
1,5 ΕΥΡΩ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Οι άνθρωποι απαιτούν ελευθερία λόγου σαν αντιστάθμισμα στην ελευθερία σκέψης που σπάνια χρησιμοποιούν

(Σαίρεν Κίρκεγκωρ,1813-1855)

1,5 ΕΥΡΩ

Οι άνθρωποι απαιτούν ελευθερία λόγου σαν αντιστάθμισμα στην ελευθερία σκέψης που σπάνια χρησιμοποιούν

(Σαίρεν Κίρκεγκωρ,1813-1855)

Olbinski

ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ... ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

από τον Κύκλο Σύνταξης

Υποστηρικτές της αντιπολίτευσης τονίζουν με έντονο τρόπο την ανησυχία τους για το γεγονός ότι ο Συριζα θεωρεί την άνοδο του στην εξουσία ως αλλαγή καθεστώτος και όχι ως μια ακόμη εναλλαγή κομμάτων στην εξουσία και ως εκ τούτου υπολογίζουν ότι μπορεί να προκύψει με μεγάλη πιθανότητα μια ακόμη «θεσμική εκτροπή» εκ μέρους του.

Η υποκρισία και των μεν και των δε είναι πράγματι εκκωφαντική. Το θράσος τους ακόμη μεγαλύτερο. Μήπως ξεχνούν ότι το καθεστώς Τσίπρα επιβλήθηκε, ακριβώς, επειδή όλοι οι υπόλοιποι «παλαιοί» κομματικοί σχηματισμοί έστρωσαν το χαλί; Μήπως υποτιμούν το γεγονός της απορρόφησης εκ μέρους του καθεστώτος Τσίπρα των κοινωνικών κραδασμών που οι «προηγούμενοι» αδυνατούσαν να αντιμετωπίσουν; Μήπως ξεχνούν τις τόσες και τόσες φορές που η αριστερά, κομμουνιστική ή μη, αποδείχθηκε στυλοβάτης του πολιτικού συστήματος μεταπολιτευτικά; Μήπως, επίσης, έχουν λησμονήσει ότι τα δύο μνημόνια που πέρασε η πρώτη φορά αριστερά κυβέρνηση έχουν και την υπογραφή όλων των υπολοίπων;

Όχι βέβαια. Πρόσφατα ο Θ. Διαμαντόπουλος μέχρι πρότινος καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο Πάντειο Πανεπιστήμιο σε τηλεοπτικό δελτίο ειδήσεων υποστήριξε ότι είναι δεδομένη η ιδεολογική σύγκλιση ΝΔ και Συριζα και ότι οι «διαφορές», που θα επιδιωχθεί να προβληθούν κατά την προεκλογική περίοδο θα έχουν να κάνουν από την μια πλευρά

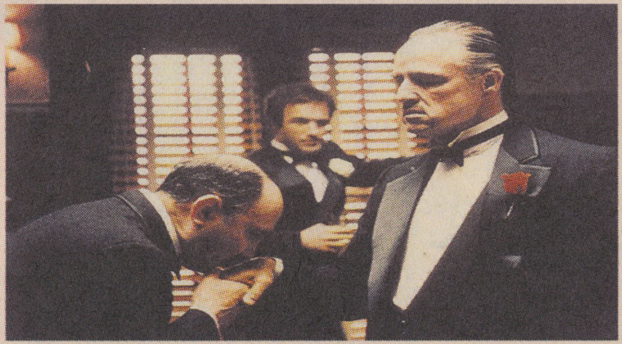

Η ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ, Ο ΥΠΕΡΓΗΡΟΣ ΝΤΟΝ, ΤΟ ΧΡΙΣΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΟΚΛΙΣΕΙΣ ΤΟΥ «ΕΚΛΕΚΤΟΥ»...

«Προτού μάθεις να διατάζεις, πρέπει να μάθεις να υπακούς»

Μαφιόζικη συμβουλή

Ο ντον Ραφαέλε Παλίτσολο δεχόταν κόσμο τα πρωινά, στο Παλάτσο Βιλαρόζα, το σπίτι του στο Παλέρμο στην οδό Ρουτζέρο Σέτιμο. Οι επισκέπτες τού πρόσφεραν λουλούδια και άλλα δώρα, ενώ εκείνος καθόταν στο κρεβάτι έχοντας μια κουβέρτα τυλιγμένη γύρω από τους ώμους του. Ορισμένοι ζητούσαν εργασία στο δήμο, άλλοι ήταν δικαστικοί ή αξιωματικοί της αστυνομίας, οι οποίοι ήθελαν να εξασφαλίσουν μετάθεση, προαγωγή ή αύξηση μισθού, κάποιοι χρειάζονταν άδεια οπλοφορίας ή προστασία από τις παρενοχλήσεις της αστυνομίας στις «δουλειές» τους, τον επισκέπτονταν ακόμη και φοιτητές ή μαθητές που ήθελαν να βελτιώσουν τους βαθμούς τους.

Ο κομμουνιστής ηγέτης Αλέξης Τσίπρας, πρωθυπουρ-

Ο Ντον Ραφαέλε ήταν προσήνης, φιλικός με όλους, διόλου υπερόπτης, τους άκουγε υπομονετικά και αδιακρίτως, κουβέντιαζε μαζί τους, ενδιαφερόταν για την υγεία την δική τους και των συγγενών τους και βέβαια πρόσφερε συμπαράσταση και υποσχόταν κάθε βοήθεια. Δεν σταματούσε να τους ακούει ακόμα και όταν πλενόταν ή φρόντιζε το στριφτό του μουστάκι και φορούσε το μακρύ, στενό, σταυροκουμπωτό σακάκι του που οι Ιταλοί αποκαλούν ρεντινγκότα.

Ανάμεσα στους συνολικά 500 καλεσμένους, που έδωσαν τα σέβη τους στον ντον Λιβάνη διακρίνονται ***ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Τσίπρα Γ. Δραγασάκης***, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος ***Δημήτρης Τζανακόπουλος***, που συζητούσε με τον ***Κώστα Λαλιώτη***, αλλά και ο υποψήφιος δήμαρχος Αθηνών ***Παύλος Γερουλάνος***, ο προερχόμενος από το ΠΑΣΟΚ υπουργός Μεταφορών και Υποδομών ***Χρήστος Σπίρτζης***, που συνομίλησε με πολλούς από τους πρώην ομόσταβλους του στο Πασοκ, ενώ δυο υπουργοί γένους θηλυκού, πρώην και νυν, η ***Βάσω Παπανδρέου*** και η υπουργός δημόσιας τάξης ***Όλγα Γεροβασίλη*** είχαν θερμή συζήτηση για ώρα.

Παρόντες ήταν, επίσης, ***ο αναπληρωτής υπουργός***

στην εξουσία ως αλλαγή καθεστώτος και όχι ως μια ακόμη εναλλαγή κομμάτων στην εξουσία και ως εκ τούτου υπολογίζουν ότι μπορεί να προκύψει με μεγάλη πιθανότητα μια ακόμη «θεσμική εκτροπή» εκ μέρους του.

Η υποκρισία και των μεν και των δε είναι πράγματι εκκωφαντική. Το θράσος τους ακόμη μεγαλύτερο. Μήπως ξεχνούν ότι το καθεστώς Τσίπρα επιβλήθηκε, ακριβώς, επειδή όλοι οι υπόλοιποι «παλαιοί» κομματικοί σχηματισμοί έστρωσαν το χαλί; Μήπως υποτιμούν το γεγονός της απορρόφησης εκ μέρους του καθεστώτος Τσίπρα των κοινωνικών κραδασμών που οι «προηγούμενοι» αδυνατούσαν να αντιμετωπίσουν; Μήπως ξεχνούν τις τόσες και τόσες φορές που η αριστερά, κομμουνιστική ή μη, αποδείχθηκε στυλοβάτης του πολιτικού συστήματος μεταπολιτευτικά; Μήπως, επίσης, έχουν λησμονήσει ότι τα δύο μνημόνια που πέρασε η πρώτη φορά αριστερά κυβέρνηση έχουν και την υπογραφή όλων των υπολοίπων;

Όχι βέβαια. Πρόσφατα ο Θ. Διαμαντόπουλος μέχρι πρότινος καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο Πάντειο Πανεπιστήμιο σε τηλεοπτικό δελτίο ειδήσεων υποστήριξε ότι είναι δεδομένη η ιδεολογική σύγκλιση ΝΔ και Συριζα και ότι οι «διαφορές», που θα επιδιωχθεί να προβληθούν κατά την προεκλογική περίοδο θα έχουν να κάνουν από την μια πλευρά με την προστασία του κοινωνικού κράτους και από την άλλη πλευρά με την ανάπτυξη.

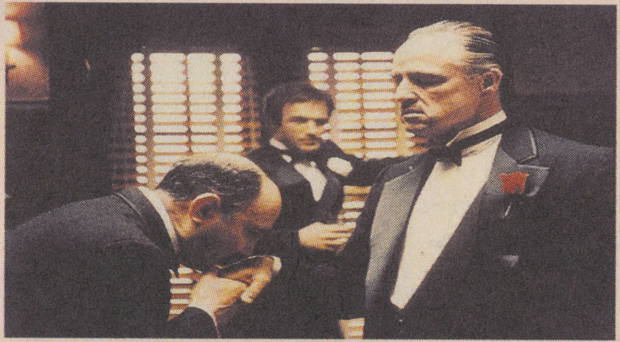
Τότε, περί τίνος πρόκειται; Ο «καυγάς» εν ολίγοις γίνεται για τους όρους με τους οποίους θα διαχειριστούν από κοινού οι μεν και οι δε την επόμενη ημέρα. Αυτό ακριβώς διακυβεύεται και με τις επικείμενες βουλευτικές εκλογές, είτε γίνουν τον Οκτώβριο είτε νωρίτερα. Οι «κακές γλώσσες» πάντως ...ορκίζονται ότι ο αμερικανός πρέσβης στην Αθήνα όπου σταθεί και όπου βρεθεί διαβεβαιώνει ότι οι εκλογές θα γίνουν τον Οκτώβριο. Εκτός απροόπτου αυτό το σενάριο προϋποθέτει ορισμένες εξελίξεις, που ενδεχομένως να μειώσουν την λεγόμενη ψαλίδα της διαφοράς ανάμεσα στα δύο κόμματα. Οι αμερικανοί «φίλοι»,

ΤΟ ΧΡΙΣΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΟΚΛΙΣΕΙΣ ΤΟΥ «ΕΚΛΕΚΤΟΥ»...

«Προτού μάθεις να διατάζεις, πρέπει να μάθεις να υπακούς»

Μαφιόζικη συμβουλή

Ο ντον Ραφαέλε Παλίτσολο δεχόταν κόσμο τα πρωινά, στο Παλάτσο Βιλαρόζα, το σπίτι του στο Παλέρμο στην οδό Ρουτζέρο Σέτιμο. Οι επισκέπτες τού πρόσφεραν λουλούδια και άλλα δώρα, ενώ εκείνος καθόταν στο κρεβάτι έχοντας μια κουβέρτα τυλιγμένη γύρω από τους ώμους του. Ορισμένοι ζητούσαν εργασία στο δήμο, άλλοι ήταν δικαστικοί ή αξιωματικοί της αστυνομίας, οι οποίοι ήθελαν να εξασφαλίσουν μετάθεση, προαγωγή ή αύξηση μισθού, κάποιοι χρειάζονταν άδεια οπλοφορίας ή προστασία από τις παρενοχλήσεις της αστυνομίας στις «δουλειές» τους, τον επισκέπτονταν ακόμη και φοιτητές ή μαθητές που ήθελαν να βελτιώσουν τους βαθμούς τους.

Ο κομμουνιστής ηγέτης Αλέξης Τσίπρας, πρωθυπουργός εδώ και τέσσερα χρόνια, έφτασε στην οικεία του Ά-ντον-ι Λιβάνη του υπέργηρου πρώην στενού συνεργάτη του Ανδρέα Παπανδρέου λίγο μετά τις δέκα το βράδυ, κρατώντας ένα κουτί γλυκά και χωρίς τη συνοδεία της συζύγου του, για να τιμήσει την ονομαστική εορτή του 94χρονου ιστορικού στελέχους του Πασοκ.

Ο Τσίπρας ευχήθηκε στον ντον Λιβάνη φιλώντας το χέρι του, να είναι γερός και δυνατός, πάντα χρήσιμος με τις συμβουλές του προς τους νεότερους, πολιτικούς και μη, άλλωστε ο Ηλίας Λιβάνης, γιος του ιστορικού στελέχους του **ΠΑΣΟΚ**, είχε κατέλθει υποψήφιος με τον **ΣΥΡΙΖΑ**, χωρίς όμως την αναμενόμενη επιτυχία. Κάθε εμπόδιο, όμως, είναι για καλό, όπως φέρεται να σχολίασε ο πολύπειρος Ντον.

Ο κομμουνιστής ηγέτης Τσίπρας είχε την ευκαιρία να συναντήσει και την πρόεδρο Φώφη Γεννηματά.

που οι Ιταλοί αποκαλούν ρεντινγκότα.

Ανάμεσα στους συνολικά 500 καλεσμένους, που έδωσαν τα σέβη τους στον ντον Λιβάνη διακρίνονται ***ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Τσίπρα Γ. Δραγασάκης***, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος ***Δημήτρης Τζανακόπουλος***, που συζητούσε με τον ***Κώστα Λαλιώτη***, αλλά και ο υποψήφιος δήμαρχος Αθηνών ***Παύλος Γερουλάνος***, ο προερχόμενος από το ΠΑΣΟΚ υπουργός Μεταφορών και Υποδομών ***Χρήστος Σπίρτζης***, που συνομίλησε με πολλούς από τους πρώην ομόσταβλους του στο Πασοκ, ενώ δυο υπουργοί γένους θηλυκού, πρώην και νυν, η ***Βάσω Παπανδρέου*** και η υπουργός δημόσιας τάξης ***Όλγα Γεροβασίλη*** είχαν θερμή συζήτηση για ώρα.

Παρόντες ήταν, επίσης, ***ο αναπληρωτής υπουργός Δικαιοσύνης Δημήτρης Παπαγγελόπουλος***, αλλά και η πρώην συνεργάτιδα του πρωθυπουργού, πρώην ***πρόεδρος του Αρείου Πάγου*** και νυν πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ***Βασιλική Θάνου***, ενώ δεν έλειψαν η νυν ***Περιφερειάρχης Ρένα Δούρου*** με τον σύντροφό της, διευθύνοντα σύμβουλο της ΕΥΔΑΠ, αλλά και ***ο υπουργός ναυτιλίας Φώτης Κουβέλης***, αλλά και πλήθος παλαιών υπουργών του Πασοκ, όπως ο ***Σήφης Βαλυράκης, ο Θανάσης Τσούρας, ο Νίκος Σηφουνάκης***, ο ***Κατσιφάρας*** αλλά και ο ***Κουρουμπλής***. Έλαμψαν δε με την παρουσία τους δύο από τους μεγαλύτερους επιχειρηματίες της χώρας, ο ***Γιώργος Βαρδινογιάννης και ο Γ. Μπόμπολας***, καθώς και άλλοι που κινούνται στο χώρο της πολιτικής και των επιχειρήσεων. Εντύπωση έκανε (;) ότι δεν υπήρχε κανένας προσκεκλημένος από την ομάδα των «53» του Συριζα.

Τα απογεύματα ο ντον Παλίτσολο φρόντιζε τα συμ-

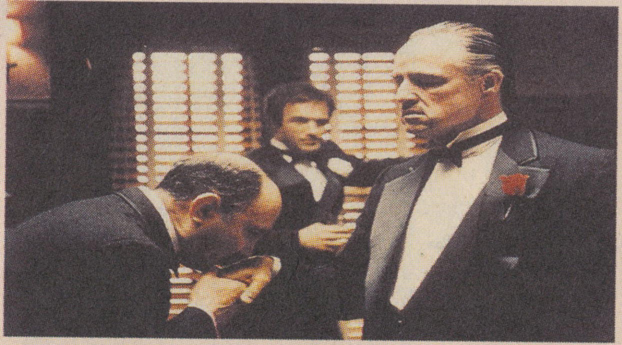
μουνιστική ή μη, αποδείχθηκε στυλοβάτης του πολιτικού συστήματος μεταπολιτευτικά; Μήπως, επίσης, έχουν λησμονήσει ότι τα δύο μνημόνια που πέρασε η πρώτη φορά αριστερά κυβέρνηση έχουν και την υπογραφή όλων των υπολοίπων;

Όχι βέβαια. Πρόσφατα ο Θ. Διαμαντόπουλος μέχρι πρότινος καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο Πάντειο Πανεπιστήμιο σε τηλεοπτικό δελτίο ειδήσεων υποστήριξε ότι είναι δεδομένη η ιδεολογική σύγκλιση ΝΔ και Συριζα και ότι οι «διαφορές», που θα επιδιωχθεί να προβληθούν κατά την προεκλογική περίοδο θα έχουν να κάνουν από την μια πλευρά με την προστασία του κοινωνικού κράτους και από την άλλη πλευρά με την ανάπτυξη.

Τότε, περί τίνος πρόκειται; Ο «καυγάς» εν ολίγοις γίνεται για τους όρους με τους οποίους θα διαχειριστούν από κοινού οι μεν και οι δε την επόμενη ημέρα. Αυτό ακριβώς διακυβεύεται και με τις επικείμενες βουλευτικές εκλογές, είτε γίνουν τον Οκτώβριο είτε νωρίτερα. Οι «κακές γλώσσες» πάντως ...ορκίζονται ότι ο αμερικανός πρέσβης στην Αθήνα όπου σταθεί και όπου βρεθεί διαβεβαιώνει ότι οι εκλογές θα γίνουν τον Οκτώβριο. Εκτός απροόπτου αυτό το σενάριο προϋποθέτει ορισμένες εξελίξεις, που ενδεχομένως να μειώσουν την λεγόμενη ψαλίδα της διαφοράς ανάμεσα στα δύο κόμματα. Οι αμερικανοί «φίλοι», καθώς και η γερμανική πλευρά δεν δείχνουν ότι έχουν κάποιο λόγο να βιάζονται. Αντίθετα, όλα δείχνουν ότι το καθεστώς Τσίπρα τούς είναι ακόμη χρήσιμο, ενώ μια εναλλαγή στην εξουσία δεν σημαίνει σε καμμία περίπτωση ότι το δουλικό τους δεν θα είναι και στο μέλλον αξιοποιήσιμο...

Μάρτιος 2019

της αστυνομίας στις «δουλειές» τους, τον επισκέπτονταν ακόμη και φοιτητές ή μαθητές που ήθελαν να βελτιώσουν τους βαθμούς τους.

Ο κομμουνιστής ηγέτης Αλέξης Τσίπρας, πρωθυπουργός εδώ και τέσσερα χρόνια, έφτασε στην οικεία του Ά-ντον-ι Λιβάνη του υπέργηρου πρώην στενού συνεργάτη του Ανδρέα Παπανδρέου λίγο μετά τις δέκα το βράδυ, κρατώντας ένα κουτί γλυκά και χωρίς τη συνοδεία της συζύγου του, για να τιμήσει την ονομαστική εορτή του 94χρονου ιστορικού στελέχους του Πασοκ.

Ο Τσίπρας ευχήθηκε στον ντον Λιβάνη φιλώντας το χέρι του, να είναι γερός και δυνατός, πάντα χρήσιμος με τις συμβουλές του προς τους νεότερους, πολιτικούς και μη, άλλωστε ο Ηλίας Λιβάνης, γιος του ιστορικού στελέχους του **ΠΑΣΟΚ**, είχε κατέλθει υποψήφιος με τον **ΣΥΡΙΖΑ**, χωρίς όμως την αναμενόμενη επιτυχία. Κάθε εμπόδιο, όμως, είναι για καλό, όπως φέρεται να σχολίασε ο πολύπειρος Ντον.

Ο κομμουνιστής ηγέτης Τσίπρας είχε την ευκαιρία να συναντήσει και την πρόεδρο Φώφη Γεννηματά.

Ανάμεσα στους συνολικά 500 καλεσμένους, που έδωσαν τα σέβη τους στον ντον Λιβάνη διακρίνονται **ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Τσίπρα Γ. Δραγασάκης**, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος **Δημήτρης Τζανακόπουλος**, που συζητούσε με τον **Κώστα Λαλιώτη**, αλλά και ο υποψήφιος δήμαρχος Αθηνών **Παύλος Γερουλάνος**, ο προερχόμενος από το ΠΑΣΟΚ υπουργός Μεταφορών και Υποδομών **Χρήστος Σπίρτζης**, που συνομίλησε με πολλούς από τους πρώην ομόσταβλους του στο Πασοκ, ενώ δυο υπουργοί γένους θηλυκού, πρώην και νυν, η **Βάσω Παπανδρέου** και *η υπουργός δημόσιας τάξης* **Όλγα Γεροβασίλη** είχαν θερμή συζήτηση για ώρα.

Παρόντες ήταν, επίσης, **ο αναπληρωτής υπουργός Δικαιοσύνης Δημήτρης Παπαγγελόπουλος**, αλλά και η πρώην συνεργάτιδα του πρωθυπουργού, πρώην **πρόεδρος του Αρείου Πάγου** και νυν πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού, **Βασιλική Θάνου**, ενώ δεν έλειψαν η νυν **Περιφερειάρχης Ρένα Δούρου** με τον σύντροφό της, διευθύνοντα σύμβουλο της ΕΥΔΑΠ, αλλά και **ο υπουργός ναυτιλίας Φώτης Κουβέλης**, αλλά και πλήθος παλαιών υπουργών του Πασοκ, όπως ο **Σήφης Βαλυράκης, ο Θανάσης Τσούρας, ο Νίκος Σηφουνάκης**, ο **Κατσιφάρας** αλλά και ο **Κουρουμπλής**. Έλαμψαν δε με την παρουσία τους δύο από τους μεγαλύτερους επιχειρηματίες της χώρας, ο **Γιώργος Βαρδινογιάννης και ο Γ. Μπόμπολας**, καθώς και άλλοι που κινούνται στο χώρο της πολιτικής και των επιχειρήσεων. Εντύπωση έκανε (;) ότι δεν υπήρχε κανένας προσκεκλημένος από την ομάδα των «53» του Συριζα.

Τα απογεύματα ο ντον Παλιτσόλο φρόντιζε τα συμφέροντά του και μοίραζε χάρες. Ο ίδιος ήταν ιδιοκτήτης γης και κάτοχος μισθωτηρίων, σύμβουλος της τοπικής και της περιφερειακής κυβέρνησης και βέβαια μέλος των διοικήσεων φιλανθρωπικών και τραπεζικών ιδρυμάτων. Άοκνος καθώς ήταν διαχειριζόταν επίσης το ασφαλιστικό ταμείο του εμπορικού ναυτικού και ήταν πρόεδρος του ασύλου ψυχασθενών. Ως μέλος του κοινοβουλίου πιστός και αφοσιωμένος υποστηρικτής όποιας κυβέρνησης βρισκόταν στην εξουσία.

Ο μεγάλος σύμμαχος του ντον Ραφαέλε ήταν ο κατα-

συνέχεια στη σελ. 4

ΤΑ ΚΟΥΡΕΛΙΑ ΤΟΥ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΜΠΕΡΝΤΕ ΚΑΙ ΟΙ ΤΣΑΡΛΑΤΑΝΟΙ ΚΑΘΕ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

«Οι αστοί δημοκράτες είναι οι πιο μανιώδεις και παθιασμένοι εχθροί της Κοινωνικής Επανάστασης. Σε στιγμές πολιτικής κρίσης, όταν χρειάζονται το δυνατό χέρι το λαού για να ανατρέψουν τον θρόνο, υπόσχονται υλικές απολαβές σ' αυτήν την "τόσο ενδιαφέρουσα„ τάξη των εργατών· επειδή όμως εμφορούνται συνάμα από την πιο ακλόνητη απόφαση να διαφυλάξουν και να διατηρήσουν όλες τις αρχές, όλα τα ιερά θεμέλια, της υπάρχουσας κοινωνίας, και να διασώσουν όλους εκείνους τους οικονομικούς και νομικούς θεσμούς, που έχουν ως αναγκαία συνέπειά τους την πραγματική δουλεία του λαού –είναι λογικό να διαλύονται οι υποσχέσεις τους σαν καπνός στον αέρα. Απογοητευμένος ο λαός μουρμουρίζει, απειλεί, εξεγείρεται και τότε, προκειμένου να ανασταλεί η έκρηξη της λαϊκής δυσαρέσκειας, αυτοί, οι αστοί επαναστάτες, βλέπουν τον εαυτό τους αναγκασμένο να καταφύγει στην παντοδύναμη καταστολή εκ μέρους του κράτους. Άρα, το δημοκρατικό κράτος είναι εξ ίσου καταπιεστικό με το μοναρχικό· μόνον που η καταπίεση του κατευθύνεται όχι ενάντια στις κατέχουσες τάξεις αλλά αποκλειστικά ενάντια στον λαό».

Μ. Μπακούνιν, *Κριτική της υπάρχουσας κοινωνίας*, κεφ. 9, Το αντιπροσωπευτικό σύστημα είναι πλάσμα φαντασίας

Ο **Ελία Κανέτι** στο βιβλίο του *Μάζα και εξουσία* αναφέρεται στην περίπτωση του *Φιλίππου Μαρία* του τελευταίου *Βισκόντι*, του οποίου το δουκάτο στο Μιλάνο αποτελούσε μια ισχυρή δύναμη στην Ιταλία του 15ου αιώνα.

Ο ***Φίλιππος Μαρία Βισκόντι***, όπως λέγεται, είχε μια ιδιαίτερη ικανότητα να κρύβει τις βαθύτερες σκέψεις του, απέφευγε συστηματικά να λέει ανοιχτά αυτό που ήθελε, καλυπτόμενος πάντα από τον περίεργο τρόπο, που εκφραζόταν. Όταν σταματούσε να συμπαθεί κάποιον, εξακολου-

Έγραφε ο ***Προυντόν*** για την καθολική ψηφοφορία: *«Μια από τις πρώτες πράξεις της Προσωρινής Κυβέρνησης (του 1848), μια πράξη που προκάλεσε τη μεγαλύτερη επιδοκιμασία, ήταν η εφαρμογή της καθολικής ψηφοφορίας. Την ίδια ημέρα που εκδόθηκε το θέσπισμα, γράφαμε ακριβώς αυτά τα λόγια, που εκείνη την εποχή μπορεί να είχαν φανεί παράδοξα: Η καθολική ψηφοφορία είναι αντεπανάσταση. Από τα γεγονότα που ακολούθησαν μπορεί να κρίνει κανείς αν είχαμε δίκιο στο θέμα αυτό. Οι εκλογές του 1848, διεξήχθησαν, στη μεγάλη τους πλειονότητα, από ιερείς, οπαδούς της νόμιμης βασιλείας, οπαδούς της μοναρχίας, από τα πιο αντιδραστικά και οπισθοδρομικά στοιχεία της Γαλλίας. Και δεν μπορούσε να ήταν αλλιώς».*

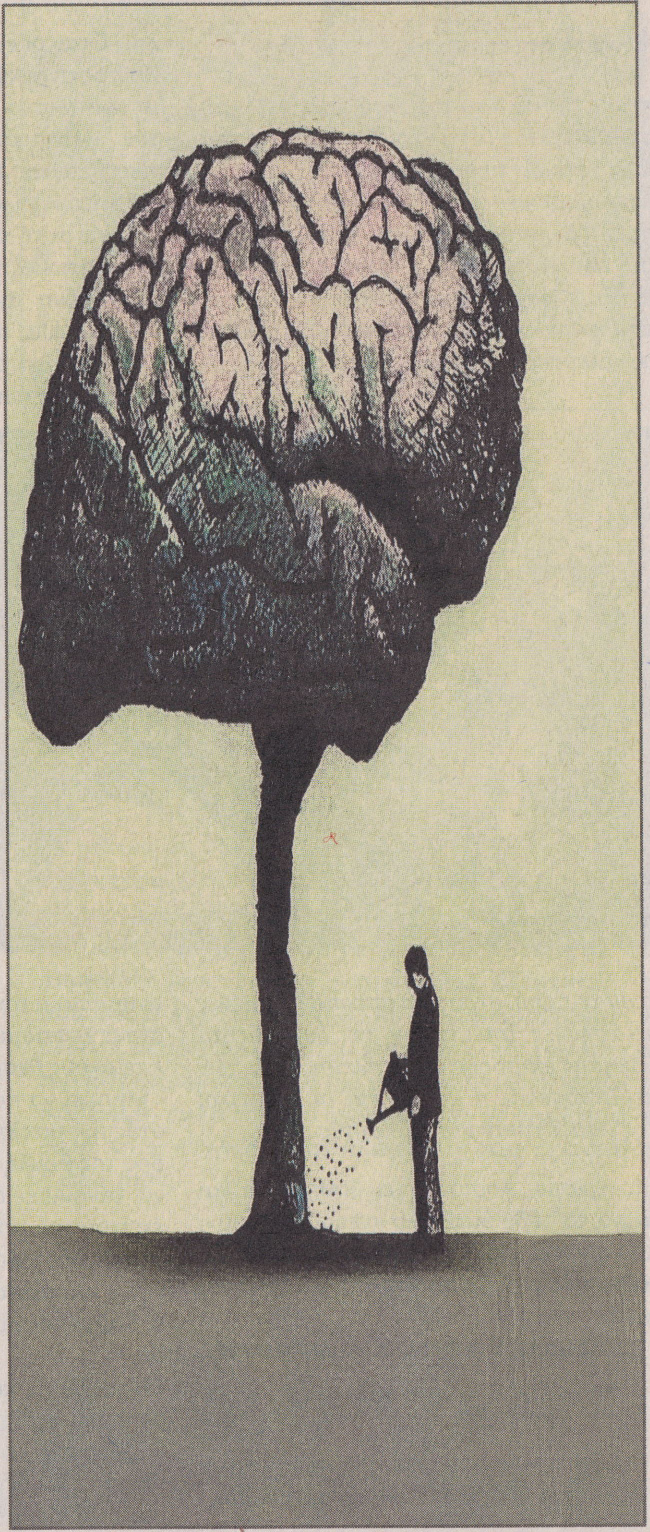
Το ζήτημα, λοιπόν, δεν είναι να γυαλίζουμε τις αλυσίδες μας, να διαλέγουμε ή να πιστεύουμε ότι διαλέγουμε τα δεσμά μας, αλλά να προσπαθούμε να τις καταστρέψουμε οριστικά. Οι άνθρωποι αγωνίζονται, ξεσηκώνονται όταν αγανακτούν, όταν θυμώνουν, όταν ξεσπούν ενάντια σε μια κατάφωρη αδικία.

Δυστυχώς όμως εύκολα ξεχνούν. Και η λήθη βρίσκεται πάντα με την πλευρά της εξουσίας. Και όσο περισσότερο διαιρεμένοι παραμένουν τόσο πιο εύκολα χειραγωγούνται, όχι μόνο γιατί αποδυναμώνονται αριθμητικά όπως πιστεύουν οι περισσότεροι, αλλά κυρίως γιατί οι κοινές μνήμες κομματιάζονται, θρυμματίζονται και μαζί τους όλα εκείνα για τα οποία δικαιούνται να νιώθουν περήφανοι, όλα εκείνα τα οποία τιμούν την ανθρώπινη υπόσταση, που σφυρηλατούν ελεύθερα πνεύματα.

Η καταπίεση, είτε φανερή είτε καλυμμένη, πολλές φορές χωρίς να το καταλαβαίνουν καταβροχθίζει τις ζωτικές τους δυνάμεις, τσακίζει την πηγαία ανυποταξία, συνθλίβει την αξιοπρέπεια, ματαιώνει τις ελπίδες.

Τότε η εξουσία δυναμώνει, θεριεύει, επιδεικνύει την νίκη της, παραδειγματίζει όσους δεν λυγίζουν, εμφανίζεται ως ο εκπρόσωπος του κοινού καλού, του κοινού

ΤΑ ΚΟΥΡΕΛΙΑ ΤΟΥ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΜΠΕΡΝΤΕ ΚΑΙ ΟΙ ΤΣΑΡΛΑΤΑΝΟΙ ΚΑΘΕ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

«Οι αστοί δημοκράτες είναι οι πιο μανιώδεις και παθιασμένοι εχθροί της Κοινωνικής Επανάστασης. Σε στιγμές πολιτικής κρίσης, όταν χρειάζονται το δυνατό χέρι το λαού για να ανατρέψουν τον θρόνο, υπόσχονται υλικές απολαβές σ' αυτήν την "τόσο ενδιαφέρουσα" τάξη των εργατών· επειδή όμως εμφορούνται συνάμα από την πιο ακλόνητη απόφαση να διαφυλάξουν και να διατηρήσουν όλες τις αρχές, όλα τα ιερά θεμέλια, της υπάρχουσας κοινωνίας, και να διασώσουν όλους εκείνους τους οικονομικούς και νομικούς θεσμούς, που έχουν ως αναγκαία συνέπειά τους την πραγματική δουλεία του λαού –είναι λογικό να διαλύονται οι υποσχέσεις τους σαν καπνός στον αέρα. Απογοητευμένος ο λαός μουρμουρίζει, απειλεί, εξεγείρεται και τότε, προκειμένου να ανασταλεί η έκρηξη της λαϊκής δυσαρέσκειας, αυτοί, οι αστοί επαναστάτες, βλέπουν τον εαυτό τους αναγκασμένο να καταφύγει στην παντοδύναμη καταστολή εκ μέρους του κράτους. Άρα, το δημοκρατικό κράτος είναι εξ ίσου καταπιεστικό με το μοναρχικό· μόνον που η καταπίεση του κατευθύνεται όχι ενάντια στις κατέχουσες τάξεις αλλά αποκλειστικά ενάντια στον λαό».

Μ. Μπακούνιν, *Κριτική της υπάρχουσας κοινωνίας*, κεφ. 9, Το αντιπροσωπευτικό σύστημα είναι πλάσμα φαντασίας

Ο **Ελία Κανέτι** στο βιβλίο του *Μάζα και εξουσία* αναφέρεται στην περίπτωση του *Φιλίππου Μαρία* του τελευταίου *Βισκόντι*, του οποίου το δουκάτο στο Μιλάνο αποτελούσε μια ισχυρή δύναμη στην Ιταλία του 15ου αιώνα.

Ο ***Φίλιππος Μαρία Βισκόντι***, όπως λέγεται, είχε μια ιδιαίτερη ικανότητα να κρύβει τις βαθύτερες σκέψεις του, απέφευγε συστηματικά να λέει ανοιχτά αυτό που ήθελε, καλυπτόμενος πάντα από τον περίεργο τρόπο, που εκφραζόταν. Όταν σταματούσε να συμπαθεί κάποιον, εξακολουθούσε να τον εγκωμιάζει, ενώ αντίθετα, όταν είχε τιμήσει κάποιον άλλον με οποιοδήποτε τρόπο, τον κατηγορούσε την άλλη στιγμή λόγου χάρη για βιαιότητα ή κουταμάρα.

Πολλές φορές παραπονιόταν δημόσια για την απονομή μιας χάρης ή για την εύνοια, που ο ίδιος είχε παραχωρήσει, ή αντίθετα δήθεν δυσανασχετούσε για την εκτέλεση

Έγραφε ο ***Προυντόν*** για την καθολική ψηφοφορία: «*Μια από τις πρώτες πράξεις της Προσωρινής Κυβέρνησης (του 1848), μια πράξη που προκάλεσε τη μεγαλύτερη επιδοκιμασία, ήταν η εφαρμογή της καθολικής ψηφοφορίας. Την ίδια ημέρα που εκδόθηκε το θέσπισμα, γράφαμε ακριβώς αυτά τα λόγια, που εκείνη την εποχή μπορεί να είχαν φανεί παράδοξα: Η καθολική ψηφοφορία είναι αντεπανάσταση. Από τα γεγονότα που ακολούθησαν μπορεί να κρίνει κανείς αν είχαμε δίκιο στο θέμα αυτό. Οι εκλογές του 1848, διεξήχθησαν, στη μεγάλη τους πλειονότητα, από ιερείς, οπαδούς της νόμιμης βασιλείας, οπαδούς της μοναρχίας, από τα πιο αντιδραστικά και οπισθοδρομικά στοιχεία της Γαλλίας. Και δεν μπορούσε να ήταν αλλιώς*».

Το ζήτημα, λοιπόν, δεν είναι να γυαλίζουμε τις αλυσίδες μας, να διαλέγουμε ή να πιστεύουμε ότι διαλέγουμε τα δεσμά μας, αλλά να προσπαθούμε να τις καταστρέψουμε οριστικά. Οι άνθρωποι αγωνίζονται, ξεσηκώνονται όταν αγανακτούν, όταν θυμώνουν, όταν ξεσπούν ενάντια σε μια κατάφωρη αδικία.

Δυστυχώς όμως εύκολα ξεχνούν. Και η λήθη βρίσκεται πάντα με την πλευρά της εξουσίας. Και όσο περισσότερο διαιρεμένοι παραμένουν τόσο πιο εύκολα χειραγωγούνται, όχι μόνο γιατί αποδυναμώνονται αριθμητικά όπως πιστεύουν οι περισσότεροι, αλλά κυρίως γιατί οι κοινές μνήμες κομματιάζονται, θρυμματίζονται και μαζί τους όλα εκείνα για τα οποία δικαιούνται να νιώθουν περήφανοι, όλα εκείνα τα οποία τιμούν την ανθρώπινη υπόσταση, που σφυρηλατούν ελεύθερα πνεύματα.

Η καταπίεση, είτε φανερή είτε καλυμμένη, πολλές φορές χωρίς να το καταλαβαίνουν καταβροχθίζει τις ζωτικές τους δυνάμεις, τσακίζει την πηγαία ανυποταξία, συνθλίβει την αξιοπρέπεια, ματαιώνει τις ελπίδες.

Τότε η εξουσία δυναμώνει, θεριεύει, επιδεικνύει την νίκη της, παραδειγματίζει όσους δεν λυγίζουν, εμφανίζεται ως ο εκπρόσωπος του κοινού καλού, του κοινού συμφέροντος. Εμφανίζει ως αναγκαίο κακό την περικοπή ενός μέρους της ελευθερίας του καθενός προκειμένου, όπως υποστηρίζει, να διασφαλίσει το υπόλοιπο της ελευθερίας αυτής που το ονομάζει ασφάλεια.

Η ελευθερία, όμως, όπως υποστήριζε και ο Μπακούνιν είναι αδιαίρετη: «*ένα μέρος της δεν μπορεί να περικο-*

να πέσουμε μέσα γνωρίζοντας πολύ καλά τις συνέπειες;

εναντία στις κατέχουσες τάξεις αλλά αποκλειστικά ενα-ντια στον λαό».

Μ. Μπακούνιν, *Κριτική της υπάρχουσας κοινωνίας*, κεφ. 9, Το αντιπροσωπευτικό σύστημα είναι πλάσμα φαντασίας

Ο **Ελία Κανέτι** στο βιβλίο του *Μάζα και εξουσία* αναφέρεται στην περίπτωση του *Φιλίππου Μαρία* του τελευταίου *Βισκόντι*, του οποίου το δουκάτο στο Μιλάνο αποτελούσε μια ισχυρή δύναμη στην Ιταλία του 15ου αιώνα.

Ο ***Φίλιππος Μαρία Βισκόντι***, όπως λέγεται, είχε μια ιδιαίτερη ικανότητα να κρύβει τις βαθύτερες σκέψεις του, απέφευγε συστηματικά να λέει ανοιχτά αυτό που ήθελε, καλυπτόμενος πάντα από τον περίεργο τρόπο, που εκφραζόταν. Όταν σταματούσε να συμπαθεί κάποιον, εξακολουθούσε να τον εγκωμιάζει, ενώ αντίθετα, όταν είχε τιμήσει κάποιον άλλον με οποιοδήποτε τρόπο, τον κατηγορούσε την άλλη στιγμή λόγου χάρη για βιαιότητα ή κουταμάρα.

Πολλές φορές παραπονιόταν δημόσια για την απονομή μιας χάρης ή για την εύνοια, που ο ίδιος είχε παραχωρήσει, ή αντίθετα δήθεν δυσανασχετούσε για την εκτέλεση των θανατικών ποινών, που ο ίδιος είχε επιβάλλει. Κατά κανόνα παραχωρούσε κάτι διαφορετικό από εκείνο που του είχε ζητηθεί.

Ο εξουσιαστής εδώ μοιάζει, πράγματι, να ενεδρεύει.

Όπως παρατηρεί ο **Κανέτι**, ο εξουσιαστής έχει πολλά μυστικά, επειδή θέλει να έχει πολλά και τα οποία εντάσσει σ' ένα σύστημα, που λειτουργεί με τον εξής τρόπο: εμπιστεύεται σε κάποιον κάτι, σε κάποιον άλλον κάτι διαφορετικό, φροντίζοντας όχι μόνο να μην μπορούν να συνδεθούν, αλλά ο καθένας, που ξέρει κάτι, να επιτηρείται από έναν άλλον. Έτσι, ο εξουσιαστής ελέγχει την ποσότητα, με την οποία γεμίζει κάθε «δοχείο», ώστε να ελέγχει το εάν και πότε μπορεί να ξεχειλίσει. Αλλά και εκείνος, που επιτηρεί ταυτόχρονα επιτηρείται, έτσι ώστε η αναφορά του να διορθώνεται από την αναφορά άλλου επιτηρητή και ταυτόχρονα επιτηρούμενου.

Θα ρωτήσει κάποιος, μήπως όλα αυτά αφορούν μια δεσποτική εξουσία, μια εξουσία που πηγάζει λόγου χάρη από την κυριαρχία ενός μοναρχικού καθεστώτος, ενός συγκεντρωτικού, ολοκληρωτικού καθεστώτος και όχι την εξουσία, που πηγάζει από τις δημοκρατικές διαδικασίες, από την εκλογική διαδικασία μιας κοινοβουλευτικής δημοκρατίας;

Δυστυχώς όμως εύκολα ξεχνούν. Και η λήθη βρίσκεται πάντα με την πλευρά της εξουσίας. Και όσο περισσότερο διαιρεμένοι παραμένουν τόσο πιο εύκολα χειραγωγούνται, όχι μόνο γιατί αποδυναμώνονται αριθμητικά όπως πιστεύουν οι περισσότεροι, αλλά κυρίως γιατί οι κοινές μνήμες κομματιάζονται, θρυμματίζονται και μαζί τους όλα εκείνα για τα οποία δικαιούνται να νιώθουν περήφανοι, όλα εκείνα τα οποία τιμούν την ανθρώπινη υπόσταση, που σφυρηλατούν ελεύθερα πνεύματα.

Η καταπίεση, είτε φανερή είτε καλυμμένη, πολλές φορές χωρίς να το καταλαβαίνουν καταβροχθίζει τις ζωτικές τους δυνάμεις, τσακίζει την πηγαία ανυποταξία, συνθλίβει την αξιοπρέπεια, ματαιώνει τις ελπίδες.

Τότε η εξουσία δυναμώνει, θεριεύει, επιδεικνύει την νίκη της, παραδειγματίζει όσους δεν λυγίζουν, εμφανίζεται ως ο εκπρόσωπος του κοινού καλού, του κοινού συμφέροντος. Εμφανίζει ως αναγκαίο κακό την περικοπή ενός μέρους της ελευθερίας του καθενός προκειμένου, όπως υποστηρίζει, να διασφαλίσει το υπόλοιπο της ελευθερίας αυτής που το ονομάζει ασφάλεια.

Η ελευθερία, όμως, όπως υποστήριζε και ο Μπακούνιν είναι αδιαίρετη: *«ένα μέρος της δεν μπορεί να περικοπεί δίχως να την καταστρέψει σαν σύνολο. Αυτό το μικρό μέρος της ελευθερίας που περικόπτεται είναι η ίδια η ουσία της ελευθερίας μου, είναι τα πάντα. Με μια φυσική, αναγκαία και ακαταμάχητη κίνηση όλη η ελευθερία μου συγκεντρώνεται ακριβώς στο μέρος αυτό, όσο μικρό κι αν είναι, το οποίο περικόπτεται».*

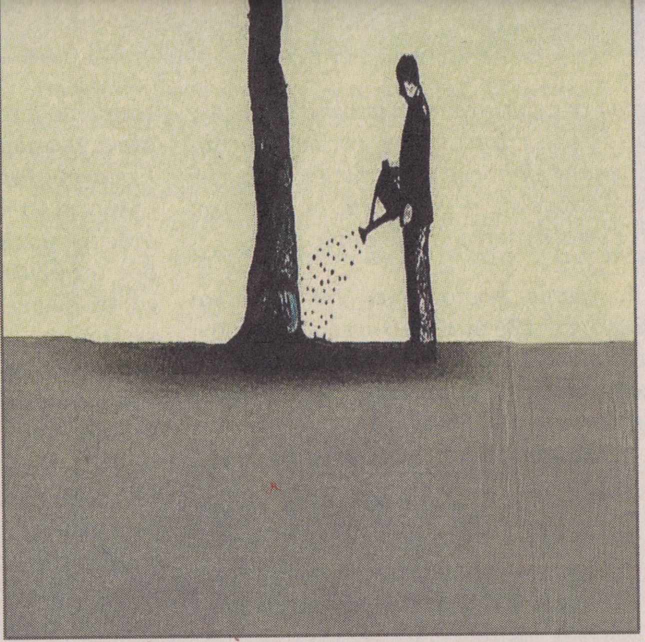
Η καθολική ψηφοφορία, λοιπόν, δεν αποτελεί καμμία εγγύηση της ελευθερίας. Το αντίθετο μάλιστα.

Ας δούμε μερικούς από τους πολλούς λόγους που συνηγορούν σ' αυτήν την θέση. Είναι απόδειξη της ελεύθερης βούλησης των ανθρώπων η δυνατότητά τους να εκλέγουν εκείνους που τους ληστεύουν, τους δολοφονούν, τους εξαπατούν, εκείνους που καταστρέφουν την φύση, εκείνους που εξαφανίζουν συστηματικά τόσο και τόσα είδη από τον πλανήτη;

Είναι απόδειξη της ελεύθερης κοινωνικής βούλησης η νομιμοποίηση, μέσω της ψήφου, της δυνατότητας του κράτους να θεσπίζει νόμους που προστατεύουν την ληστεία του κόπου και της δημιουργικότητας τόσων και τόσων ανθρώπων;

Είναι ή δεν είναι η συμμετοχή στις εκλογές μια απόλυτη συνεργασία για το χτίσιμο της ίδιας μας της φυλακής;

Είναι ή δεν είναι μια παγίδα στην οποία καλούμαστε να πέσουμε μέσα γνωρίζοντας πολύ καλά τις συνέπειες;

Αναρωτιούνται ορισμένοι είτε από αφέλεια είτε από υστεροβουλία γιατί λόγου χάρη εξουσιαστές που ηγούνται των κομμάτων τους στηρίζουν πρόσωπα που αποδεδειγμένα εμπλέκονται στα λεγόμενα σκάνδαλα. Το ερώτημα, εάν δεν είναι προβοκατόρικο, είναι σε κάθε άλλη περίπτωση βαθιά υποκριτικό. Μα επειδή απλώς τους δόθηκε η δυνατότητα να κάνουν ό,τι νομίζουν αυτοί πιο συμφέρον για τους ίδιους. Και μάλιστα κατά βάθος είναι πολύ περισσότερο «έντιμοι» από εκείνους που ευαγγελίζονται την «κάθαρση». Αυτοί πραγματικά είναι οι ελεεινότεροι, αφού αυτό ακριβώς που έχουν στο μυαλό τους είναι να συνεχίσουν να λεηλατούν με μεγαλύτερη ένταση καλυπτόμενοι πίσω από το προσωπείο του δήθεν αδιάφθορου.

Τουλάχιστον οι ψηφοφόροι εκείνοι, που συμμετέχουν στις εκλογές ομολογώντας ότι προσδοκούν συγκεκριμένα οφέλη, εφ' όσον επικρατήσει το κόμμα που υποστηρίζουν, είναι ειλικρινείς.

Δεν μιλούν ούτε για ελεύθερη βούληση, ούτε για την «καλή δημοκρατία» και τους θεσμούς της, που πρέπει να στηρίζουμε, ούτε ψελλίζουν οποιαδήποτε ιδεολογική μπαρούφα για να δικαιολογηθούν...

Συσπείρωση Αναρχικών

συνέχεια από τη σελ. 2

κερματισμός του ιταλικού πολιτικού συστήματος. Για μεγάλο διάστημα, στην ιταλική ιστορία υπήρξαν ελάχιστες καθαρές διαχωριστικές γραμμές μέσα στο ασταθές μωσαϊκό από κλίκες και ομάδες συμφερόντων. Αυτό ίσχυε εξ ολοκλήρου για το κράτος, για τα δημοτικά συμβούλια των επαρχιακών πόλεων, καθώς και τις εθνοσυνελεύσεις. Εν μέσω αυτού του κατα-

κερματισμού, στρατηγικά τοποθετημένες μειοψηφίες απέκτησαν τη δυνατότητα άσκησης επιρροής. Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, η μαφία και οι πολιτικοί της αποτέλεσαν μία από αυτές.

Το χρίσμα, λοιπόν, έχει δοθεί εδώ και καιρό, τα σέβη όμως του «νεοσύλλεκτου», που υποκλίνεται στο «παλιό σύστημα» με κάθε ευκαιρία, θα προσφέρονται ξανά και ξανά.

Ενίοτε θα τα δίνει δημοσίως γονατιστός...

λος. Όταν οι «αστοί» πολιτικοί του παρελθόντος αναγκάζονταν να υποχωρήσουν μπροστά στο αόρατο τείχος, που λέγεται «πολιτικό κόστος», αυτός, ο «πολιτικός παγκοσμίου εμβέλειας», όπως τον λιβανίζουν οι κόλακες του, πατούσε γκάζι.

Χωρίς αυτή του την ιδιότητα δεν θα είχε ολοκληρωθεί η συμφωνία των Πρεσπών.

Όχι μόνο αγνόησε περιφρονητικά την πλειοψηφία, που αντιδρούσε, αλλά τους χλεύασε και δημόσια, είτε προσωπικώς είτε μέσω των φερεφώνων του. Η ίδια αναισθησία τον χαρακτηρίζει και απέναντι στους ξεφτισμένους, είναι η αλήθεια, πολιτειακούς θεσμούς.

Μπορεί να παίρνει τηλέφωνο, ο εκφραστής της εκτελεστικής εξουσίας, τον πρόεδρο της βουλής (νομοθετική εξουσία) για να κανονίσει ο δεύτερος συνάντηση με εκείνον τον απίθανο τύπο, τον Παπαχριστόπουλο, ώστε να πειστεί να αναβάλλει την... παραίτησή του και να μην ξεμείνει ο Καμμένος από κοινοβουλευτική ομάδα.

Μπορεί να μεθοδεύει φάτσα φόρα την αγοραπωλησία βουλευτών και να τους

σφέτια κάθε είδους, διαγραφές οφειλών υμετέρων κ.λπ. κλπ.

Γιατί οι αντάρτες δεν παραδίδουν τα όπλα, όπως έκαναν κάποιοι κάποτε στη Βάρκιζα. Ο αγώνας συνεχίζεται.

ΤΗΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟ ΚΑΓΚΕΛΟ...

Το κοινοβουλευτικό τσίρκο, που απολαύσαμε μετά από την ψήφιση της συμφωνίας των Πρεσπών αν και σχετικά μπριόζικο λόγω των σούργελων, που πρωταγωνίστησαν ήταν μάλλον αναμενόμενο και θεωρούμε απολύτως υπερβολική κάθε απόπειρα σύγκρισης με την κοινοβουλευτική «κρίση» του 1965, λόγω των παλατιανών επεμβάσεων, καθώς και του «ξένου παράγοντα».

Μετά από ένα δεκαπενθήμερο γερού ξεκατινιάσματος, βουλευτικών μεταγραφών, δραμάτων και «προδοσιών», ξαφνικά κάλμαραν τα πράγματα. Ο «καταιγισμός αποκαλύψεων» του προδομένου συζύγου Πάνου Καμμένου δεν ήρθε ποτέ. Η «κότα η τρίλειρη και μακροπουπουλάτη» (ο καλύτερος ορισμός για τον Πάνο τον Καμμένο από την Ντόρα Μπακογιάννη) έχει χωθεί στο κοτέτσι περιμένοντας το μαχαίρι του χασάπη.

Ας τολμήσουμε μια εξερεύνηση σε «παρθένα εδάφη».

Αλήθεια, έχετε αναρωτηθεί ποτέ, πως νομοθετεί η βουλή;

Κυρίως με τροπολογίες της τελευταίας στιγμής και συχνά εκπρόθεσμες βάσει του κανονισμού της βουλής (και επομένως άκυρες), αλλά δε βαριέσαι.

Τί είναι τροπολογία;

Μια-δύο σελίδες χαρτί, που περιέχουν μια ad hoc ρύθμιση, δηλαδή κατά κανόνα μια ρουσφετολογική διάταξη, μια φωτογραφική διευκόλυνση ενός προσκείμενου στην κυβέρνηση επιχειρηματία, μια αναδρομική νομιμοποίηση δαπανών (sic) κά-

μα. Ό,τι «παθογένεια» και να συναντήσετε στον κρατικό μηχανισμό ξέρετε από που προέρχεται.

Προσοχή! Αν και δείχνει ετοιμόρροπος και αραχνιασμένος, ο «πολυασθενής» κρατικός μηχανισμός είναι αξιοθαύμαστα σταθερός και προσαρμοστικός. Έχοντας ιστορία σχεδόν 200 ετών, έχει απορροφήσει 7-8 χρεωκοπίες, πολεμικές πανωλεθρίες, αποσπάσεις εθνικών εδαφών, μικρασιατική καταστροφή, δικτατορίες, κατοχές και εμφυλίους.

Τι λέμε, εδώ δεν συνέβη πόλεμος, ούτε καν θερμό επεισόδιο με 4 χρόνια Πάνο Καμμένο στο υπουργείο εθνικής άμυνας...

Συννεφιασμένη Κυριακή...

Η κακομοιριά και το μελό ταίριαζε γάντι στον Σταύρο τον Θεοδωράκη ακόμα και στις παλιές καλές εποχές, πόσο μάλλον τώρα, που του διέλυσαν την κοινοβουλευτική ομάδα τα μεγάλα αρπακτικά της κοινοβουλευτικής ζούγκλας.

Η κοινοβουλευτική ομάδα του Ποταμιού καλώς ή κακώς, υπήρξε μία από τις παράπλευρες απώλειες της «συμφωνίας των Πρεσπών», όμως ο Σταύρος δεν μπορεί ακόμα να το χωνέψει πως έχασε εξ αφορμής του Αμυρά και του Ψαριανού, τα αρχηγιλίκια, τους μετακλητούς αυλοκόλακες και τα λοιπά προνόμια, που εξασφάλιζε ως αρχηγός ενός (ανύπαρκτου) κόμματος. Αυτή η κλάψα ήταν, που τον έκανε κάπως συμπαθή σε μια μερίδα ψηφοφόρων πριν λίγα χρόνια.

Τώρα είναι απλώς ανυπόφορος. Τον πόνο του τον κουβαλά παντού.

Μια Κυριακή -φαντάζομαι συννεφιασμένη για να ταιριάζει στην απέραντη θλίψη του Σταύρου- κατέβηκε στο Ζάππειο και γνώρισε αμέσως-αμέσως δύο κοπέλες, τη Μαρία και τη Μαρκέλλα. Βγήκε μάλιστα και σέλφι, να αντάλλαξαν και αριθμούς

συνελεύσεις. Εν μέσω αυτού του κατα-

κερματισμού, στρατηγικά τοποθετημένες μειοψηφίες απέκτησαν τη δυνατότητα άσκησης επιρροής. Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, η μαφία και οι πολιτικοί της αποτέλεσαν μία από αυτές.

Το χρίσμα, λοιπόν, έχει δοθεί εδώ και καιρό, τα σέβη όμως του «νεοσύλλεκτου», που υποκλίνεται στο «παλιό σύστημα» με κάθε ευκαιρία, θα προσφέρονται ξανά και ξανά.

Ενίοτε θα τα δίνει δημοσίως γονατιστός...

Είναι κι αυτή μια στάσις. Νιώθεται.

(Κ.Π. Καβάφης)

Στο προηγούμενο τεύχος, κατά την απαρίθμηση των (πολλών) ελαττωμάτων του Αλέξιου του Τσίπρα που τα μετέτρεψε -με την βοήθεια ειδικών φανταζόμαστεσε ατού, παραλείψαμε το σημαντικότερο, το πιο στρατηγικό, το πιο χρήσιμο αν θέλετε. Το θυμήθηκα ξαφνικά ένα βράδυ όπως έπλενα τα πιάτα. Είναι η κτηνώδης αναισθησία του Αλέξη. Είναι πιο αναίσθητος από όλη την κουστωδία του ακόμα και από τον Αγριάνθρωπο των Σφακίων, τον Παύλο τον Πολάκη, ο οποίος είναι κατά βάθος ένας πρωτόγονος «ψυχούλας»: μην ξεχνάμε πως ο Αλέξης του σύστησε

χλεύασε και δημόσια, είτε προσωπικώς είτε μέσω των φερεφώνων του. Η ίδια αναισθησία τον χαρακτηρίζει και απέναντι στους ξεφτισμένους, είναι η αλήθεια, πολιτειακούς θεσμούς.

Μπορεί να παίρνει τηλέφωνο, ο εκφραστής της εκτελεστικής εξουσίας, τον πρόεδρο της βουλής (νομοθετική εξουσία) για να κανονίσει ο δεύτερος συνάντηση με εκείνον τον απίθανο τύπο, τον Παπαχριστόπουλο, ώστε να πειστεί να αναβάλλει την... παραίτησή του και να μην ξεμείνει ο Καμμένος από κοινοβουλευτική ομάδα.

Μπορεί να μεθοδεύει φάτσα φόρα την αγοραπωλησία βουλευτών και να τους υπαγορεύσει ο ίδιος την δήλωση πίστεως, μήπως έτσι δεν έγινε με τους έξι «δηλωσίες» (δηλωσίες με την καλή έννοια βεβαίως...), που πρακτικά εντάχθηκαν μετά τις Πρέσπες στην κοινοβουλευτική ομάδα του Σύριζα;

Θα πείτε: μα ακριβώς τα ίδια δεν έκανε και ο Κυριάκος Μητσοτάκης, όταν εξαγόρασε τον Αμυρά και τον Ψαριανό διαλύοντας το Ποτάμι; (βλέπε και παρακάτω).

Ασφαλώς. Η διαφορά είναι στο στυλ και μόνο.

Έφτασε, όμως, η ώρα που αυτό το μονοκρατορικό, μισοσταλινικό στυλ της κυβέρνησης του Αλέξη δεν πιάνει πια παρά μόνο στον σκληρό πυρήνα του 4%. Το αβαντάζ της αναισθησίας λειτουργεί αντίστροφα,

των Πρεσπών αν και σχετικά μπριόζικο λόγω των σούργελων, που πρωταγωνίστησαν ήταν μάλλον αναμενόμενο και θεωρούμε απολύτως υπερβολική κάθε απόπειρα σύγκρισης με την κοινοβουλευτική «κρίση» του 1965, λόγω των παλατιανών επεμβάσεων, καθώς και του «ξένου παράγοντα».

Μετά από ένα δεκαπενθήμερο γερού ξεκατινιάσματος, βουλευτικών μεταγραφών, δραμάτων και «προδοσιών», ξαφνικά κάλμαραν τα πράγματα. Ο «καταιγισμός αποκαλύψεων» του προδομένου συζύγου Πάνου Καμμένου δεν ήρθε ποτέ. Η «κότα η τρίλειρη και μακροπουπουλάτη» (ο καλύτερος ορισμός για τον Πάνο τον Καμμένο από την Ντόρα Μπακογιάννη) έχει χωθεί στο κοτέτσι περιμένοντας το μαχαίρι του χασάπη.

Ας τολμήσουμε μια εξερεύνηση σε «παρθένα εδάφη».

Αλήθεια, έχετε αναρωτηθεί ποτέ, πως νομοθετεί η βουλή;

Κυρίως με τροπολογίες της τελευταίας στιγμής και συχνά εκπρόθεσμες βάσει του κανονισμού της βουλής (και επομένως άκυρες), αλλά δε βαριέσαι.

Τι είναι τροπολογία;

Μια-δύο σελίδες χαρτί, που περιέχουν μια ad hoc ρύθμιση, δηλαδή κατά κανόνα μια ρουσφετολογική διάταξη, μια φωτογραφική διευκόλυνση ενός προσκείμενου στην κυβέρνηση επιχειρηματία, μια αναδρομική νομιμοποίηση δαπανών (sic) κάποιου άχρηστου κρατικού φορέα ή υπουργείου.

Στις περισσότερες περιπτώσεις απουσιάζει η απαραίτητη έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, αιτιολογική έκθεση κλπ. Από όλες τις τροπολογίες, οι «εκπρόθεσμες» είναι οι καλύτερες και να γιατί: Δεν τις έχει διαβάσει κανένας άλλος βουλευτής εκτός αυτόν που την καταθέτει.

Η διαδικασία είναι απλούστατη δεδομένου ότι απαιτούνται μόλις τρεις βουλευτές, που να την υπογράφουν, αλλά και αυτοί πολλοί είναι. Για να μην κουράζονται, μόνο ο ένας μπαίνει για μια στιγμή στην αίθουσα για να δηλώσει «παρών» και καταθέτει την τροπολογία. Η επικοινωνία με τους άλλους δύο γίνεται με SMS (!) προκειμένου να επικυρωθεί το γνήσιο

κρασιατική καταστροφή, δικτατορίες, κατοχές και εμφυλίους.

Τι λέμε, εδώ δεν συνέβη πόλεμος, ούτε καν θερμό επεισόδιο με 4 χρόνια Πάνο Καμμένο στο υπουργείο εθνικής άμυνας...

Συννεφιασμένη Κυριακή...

Η κακομοιριά και το μελό ταίριαζε γάντι στον Σταύρο τον Θεοδωράκη ακόμα και στις παλιές καλές εποχές, πόσο μάλλον τώρα, που του διέλυσαν την κοινοβουλευτική ομάδα τα μεγάλα αρπακτικά της κοινοβουλευτικής ζούγκλας.

Η κοινοβουλευτική ομάδα του Ποταμιού καλώς ή κακώς, υπήρξε μία από τις παράπλευρες απώλειες της «συμφωνίας των Πρεσπών», όμως ο Σταύρος δεν μπορεί ακόμα να το χωνέψει πως έχασε εξ αφορμής του Αμυρά και του Ψαριανού, τα αρχηγιλίκια, τους μετακλητούς αυλοκόλακες και τα λοιπά προνόμια, που εξασφάλιζε ως αρχηγός ενός (ανύπαρκτου) κόμματος. Αυτή η κλάψα ήταν, που τον έκανε κάπως συμπαθή σε μια μερίδα ψηφοφόρων πριν λίγα χρόνια.

Τώρα είναι απλώς ανυπόφορος. Τον πόνο του τον κουβαλά παντού.

Μια Κυριακή -φαντάζομαι συννεφιασμένη για να ταιριάζει στην απέραντη θλίψη του Σταύρου- κατέβηκε στο Ζάππειο και γνώρισε αμέσως-αμέσως δύο κοπέλες, τη Μαρία και τη Μαρκέλλα. Βγήκε μάλιστα και σέλφι, να αντάλλαξαν και αριθμούς τηλεφώνων; Την άλλη μέρα σκέφτηκε να τραγουδήσει τον καημό τους με άρθρο στα Νέα και να ενώσει τα δάκρυα τους με τα δικά του.

Κλάψτε και ξαλαφρώστε, κάνει πολύ καλό.

Έχετε ακούσει το τραγούδι; «Εγώ με την αξία μου κι όχι με ξένες πλάτες / περήφανα περπάτησα μες στης ζωής τις στράτες». Έτσι ακριβώς. Ούτε δάνεια. Ούτε προστάτες. Ούτε παλιά κόλπα με αποσπασμένους δημόσιους υπαλλήλους και γραφεία στην επαρχία για υποσχέσεις και ρουσφέτια.

Με την Μαρία και την Μαρκέλλα γνωρίστηκα την Κυριακή στο Ζάππειο. (...) Δούλευαν Κυριακή σαν να ήταν Δευτέρα – δεν θα έπαιρναν «κυριακάτικο» δηλαδή. Όλοι στις παρέες τους τα ίδια προβλήματα. Παι-

κερματισμού, στρατηγικά τοποθετημένες μειοψηφίες απέκτησαν τη δυνατότητα άσκησης επιρροής. Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, η μαφία και οι πολιτικοί της αποτέλεσαν μία από αυτές.

Το χρίσμα, λοιπόν, έχει δοθεί εδώ και καιρό, τα σέβη όμως του «νεοσύλλεκτου», που υποκλίνεται στο «παλιό σύστημα» με κάθε ευκαιρία, θα προσφέρονται ξανά και ξανά.

Ενιότε θα τα δίνει δημοσίως γονατιστός...

Είναι κι αυτή μια στάσις.
Νιώθεται.
(Κ.Π. Καβάφης)

Στο προηγούμενο τεύχος, κατά την απαρίθμηση των (πολλών) ελαττωμάτων του Αλέξιου του Τσίπρα που τα μετέτρεψε -με την βοήθεια ειδικών φανταζόμαστεσε ατού, παραλείψαμε το σημαντικότερο, το πιο στρατηγικό, το πιο χρήσιμο αν θέλετε. Το θυμήθηκα ξαφνικά ένα βράδυ όπως έπλενα τα πιάτα. Είναι η κτηνώδης αναισθησία του Αλέξη. Είναι πιο αναίσθητος από όλη την κουστωδία του ακόμα και από τον Αγριάνθρωπο των Σφακίων, τον Παύλο τον Πολάκη, ο οποίος είναι κατά βάθος ένας πρωτόγονος «ψυχούλας»: μην ξεχνάμε πως ο Αλέξης του σύστησε «ψυχραιμία», όταν ο μερακλής αναπληρωτής υπουργός υγείας «τσίμπησε» στις προκλήσεις της αντιπολίτευσης και άρχισε να δαγκώνει όποιον βρει μπροστά του.

Είναι τόσο αναίσθητος ο Αλέξης ο Τσίπρας, που έχει κατορθώσει να ξεγελάσει όχι μόνο τους πιστούς αυλικούς του, αλλά και τους εχθρούς. Σου λένε «δεν μπορεί να είναι τόσο αναίσθητος, κάτι άλλο θα συμβαίνει, σίγουρα θα τον εκβιάζουν».

Πάνω από όλα το προσωπικό του όφεαναισθησία τον χαρακτηρίζει και απέναντι στους ξεφτισμένους, είναι η αλήθεια, πολιτειακούς θεσμούς.

Μπορεί να παίρνει τηλέφωνο, ο εκφραστής της εκτελεστικής εξουσίας, τον πρόεδρο της βουλής (νομοθετική εξουσία) για να κανονίσει ο δεύτερος συνάντηση με εκείνον τον απίθανο τύπο, τον Παπαχριστόπουλο, ώστε να πειστεί να αναβάλλει την... παραίτησή του και να μην ξεμείνει ο Καμμένος από κοινοβουλευτική ομάδα.

Μπορεί να μεθοδεύει φάτσα φόρα την αγοραπωλησία βουλευτών και να τους υπαγορεύσει ο ίδιος την δήλωση πίστεως, μήπως έτσι δεν έγινε με τους έξι «δηλωσίες» (δηλωσίες με την καλή έννοια βεβαίως...), που πρακτικά εντάχθηκαν μετά τις Πρέσπες στην κοινοβουλευτική ομάδα του Σύριζα;

Θα πείτε: μα ακριβώς τα ίδια δεν έκανε και ο Κυριάκος Μητσοτάκης, όταν εξαγόρασε τον Αμυρά και τον Ψαριανό διαλύοντας το Ποτάμι; (βλέπε και παρακάτω).

Ασφαλώς. Η διαφορά είναι στο στυλ και μόνο.

Έφτασε, όμως, η ώρα που αυτό το μονοκρατορικό, μισοσταλινικό στυλ της κυβέρνησης του Αλέξη δεν πιάνει πια παρά μόνο στον σκληρό πυρήνα του 4%. Το αβαντάζ της αναισθησίας λειτουργεί αντίστροφα, όταν ο ηγέτης χάσει τον άυλο προστατευτικό του μανδύα και ο Αλέξης τον έχασε οριστικά μετά την ψήφιση των Πρεσπών. Ενδεχομένως να μην τον απασχολεί ούτε αυτό, καθώς έχει πείσει τον εαυτό του, πως σε λίγο καιρό θα είναι νομπελίστας και θα κοσμεί ως επίσημος προσκεκλημένος, τα διεθνή φόρα.

Στο μεταξύ, η εθνοσωτήριος κυβέρνηση υποχωρεί αμυνόμενη του πατρίου εδάφους. Αθρόοι άχρηστοι διορισμοί, ρουστο κοτέτσι περιμένοντας το μαχαίρι του χασάπη.

Ας τολμήσουμε μια εξερεύνηση σε «παρθένα εδάφη».

Αλήθεια, έχετε αναρωτηθεί ποτέ, πως νομοθετεί η βουλή;

Κυρίως με τροπολογίες της τελευταίας στιγμής και συχνά εκπρόθεσμες βάσει του κανονισμού της βουλής (και επομένως άκυρες), αλλά δε βαριέσαι.

Τι είναι τροπολογία;

Μια-δύο σελίδες χαρτί, που περιέχουν μια ad hoc ρύθμιση, δηλαδή κατά κανόνα μια ρουσφετολογική διάταξη, μια φωτογραφική διευκόλυνση ενός προσκείμενου στην κυβέρνηση επιχειρηματία, μια αναδρομική νομιμοποίηση δαπανών (sic) κάποιου άχρηστου κρατικού φορέα ή υπουργείου.

Στις περισσότερες περιπτώσεις απουσιάζει η απαραίτητη έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, αιτιολογική έκθεση κλπ. Από όλες τις τροπολογίες, οι «εκπρόθεσμες» είναι οι καλύτερες και να γιατί: Δεν τις έχει διαβάσει κανένας άλλος βουλευτής εκτός αυτόν που την καταθέτει.

Η διαδικασία είναι απλούστατη δεδομένου ότι απαιτούνται μόλις τρεις βουλευτές, που να την υπογράφουν, αλλά και αυτοί πολλοί είναι. Για να μην κουράζονται, μόνο ο ένας μπαίνει για μια στιγμή στην αίθουσα για να δηλώσει «παρών» και καταθέτει την τροπολογία. Η επικοινωνία με τους άλλους δύο γίνεται με SMS (!) προκειμένου να επικυρωθεί το γνήσιο της υπογραφής και η τροπολογία γίνεται δεκτή από τον υπουργό εκπρόθεσμη-ξεπρόθεσμη.

Όλες αυτές οι τροπολογίες, όλες άσχετες μεταξύ τους, προσκολλώνται σε μια απολύτως άσχετη κύρωση σύμβασης π.χ. με το Αζερμπαϊτζάν και μετά από λίγο αποκτούν ισχύ νόμου... Διότι η κεντρική αποστολή της βουλής είναι να κυρώνει συμβάσεις και ευρωπαϊκές οδηγίες που έρχονται έτοιμες, χωρίς να προστεθεί ούτε ένα κόμΠρεσπών», όμως ο Σταύρος δεν μπορεί ακόμα να το χωνέψει πως έχασε εξ αφορμής του Αμυρά και του Ψαριανού, τα αρχηγιλίκια, τους μετακλητούς αυλοκόλακες και τα λοιπά προνόμια, που εξασφάλιζε ως αρχηγός ενός (ανύπαρκτου) κόμματος. Αυτή η κλάψα ήταν, που τον έκανε κάπως συμπαθή σε μια μερίδα ψηφοφόρων πριν λίγα χρόνια.

Τώρα είναι απλώς ανυπόφορος. Τον πόνο του τον κουβαλά παντού.

Μια Κυριακή -φαντάζομαι συννεφιασμένη για να ταιριάζει στην απέραντη θλίψη του Σταύρου- κατέβηκε στο Ζάππειο και γνώρισε αμέσως-αμέσως δύο κοπέλες, τη Μαρία και τη Μαρκέλλα. Βγήκε μάλιστα και σέλφι, να αντάλλαξαν και αριθμούς τηλεφώνων; Την άλλη μέρα σκέφτηκε να τραγουδήσει τον καημό τους με άρθρο στα Νέα και να ενώσει τα δάκρυα τους με τα δικά του.

Κλάψτε και ξαλαφρώστε, κάνει πολύ καλό.

Έχετε ακούσει το τραγούδι; «Εγώ με την αξία μου κι όχι με ξένες πλάτες / περήφανα περπάτησα μες στης ζωής τις στράτες». Έτσι ακριβώς. Ούτε δάνεια. Ούτε προστάτες. Ούτε παλιά κόλπα με αποσπασμένους δημόσιους υπαλλήλους και γραφεία στην επαρχία για υποσχέσεις και ρουσφέτια.

Με την Μαρία και την Μαρκέλλα γνωρίστηκα την Κυριακή στο Ζάππειο. (...) Δούλευαν Κυριακή σαν να ήταν Δευτέρα – δεν θα έπαιρναν «κυριακάτικο» δηλαδή. Όλοι στις παρέες τους τα ίδια προβλήματα. Παιδιά που σκέφτονται πως θα φύγουν και φίλοι που κλείνουν τα μαγαζιά τους. Πολλά εμπόδια, λίγη ελπίδα.

Παρακάτω εσωκλείει «πέντε προτεραιότητες» του Ποταμιού –ο Σταύρος είναι πολιτικό ον ας μην το ξεχνάμε– μουσκεμένες και αυτές από τον καημό του.

Η μία λέει «*Και τα δικαιώματα του ΕΝΟΣ έχουν για μας σημασία*», μια άλλη «*Ναι στην δική σου δουλειά. Να μην είναι μονόδρομος οι τυφλές γραμμές παραγωγής*

ραλοήσει παληκάρια της αλήτικης δημοσιογραφίας!!! Θέλετε να προκαλέσετε χάος, ανασφάλεια, αποσταθεροποίηση και πτώση της κυβέρνησης. Σας έχω λέρες, όλοι σας και μόνος μου, Ο,ΤΙ ΚΑΙ ΝΑ ΓΡΑΨΕΤΕ!!! Το 1,8 εκατομ. που σας έδωσε ο Εφοπλιστής θα τελειώσει πριν τις εκλογές και μετά τι θα κάνετε;;;

Η Ακριβοπούλου είναι δημοσιογράφος ρε, που με αφήνει να μιλάω όσο θέλω, και ο Κραουνάκης, που με λατρεύει ρε λούγκρες, είναι Ο ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ, που πέσατε και αυτόν να τον φάτε, γιατί είπε την αλήθεια ότι ακόμα και οι εχθρές παραδέχτηκαν ότι είμαι ναι, βεβαίως, διότι όλοι με θέλετε, λούγκρες, καταλάβατε; Τον θέλετε, τον ψηλό τον Κρητίκαρο! Όσο για τον Σαββόπουλο... Καιρό είχαμε να τον ακούσουμε και αυτόν. Βρε ουστ, που θα με πει εμένα αρκουδιάρη. Ποιος αυτός που ξέρει από αρκουδίτσες μετά τη θητεία του στις αυλές του Μητσοτάκη και του ΠΑΣΟΚ, ρε το μόνο κοινό με τα νιάτα του είναι το ντέφι. Άντε ρε Σαββόπουλε, έβρισες και συ για να βγεις λίγο στην επιφάνεια του βάλτου των «φιλόξενων» ΜΜΕ της διαπλοκής .... Ξαναβούτα ρε τώρα... πήρες το πεντάλεπτο!!! Γράφεις και εσύ τραγούδια. Πάρε να 'χεις ρε, ένα ωραίο αντιμνημονιακό.

Ελλάς Ελλήνων Δικαστών
Απαλλαγμένη των Λιστών
Για προστασία των Ληστών
Σύνταγμα λάστιχο λοιπόν
Για χάρη των καναλαρχών

Ελληνικέ λαέ,
Με λένε άσχετο, αγροίκο, αστοι-

τρία μέτρα κάτω από την γη. Λαμόγια... Θέλετε και κυβέρνηση Συριζα...

Ο ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΑ ΨΕΜΜΑΤΑ....

Τι λες τώρα; Τι επιστημοσύνη είναι αυτή; Ποιος άλλος θα σκεφτόταν κάτι τόσο έξυπνο, με τόσο βάθος, μετά από τέτοια αναλυτική επεξεργασία του «φαινομένου»; Δηλαδή οι ψευδείς ειδήσεις κατασκευάζονται και διασπείρονται μια συγκεκριμένη στιγμή, γιατί υπάρχει λόγος; Τέτοια σταλι-

Εκδήλωση με θέμα, «***Στα άγνωστα νερά των fake news: Οι ύφαλοι για την ελευθερία, την δημοκρατία και τον πολιτισμό***», οργάνωσε στην Καλαμάτα ο Συριζα, όπως αναφέρει το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων.

Θα νομίζετε όλοι, ότι κάνουμε ένα ακόμη αστείο. Και όμως βιάζεστε, η είδηση είναι αληθινή. Μην γελάτε. Και μην σηκώνετε το

νική ιδιοφυία και τόσο καιρό χαραμιζόταν; Να είναι καλά ο μεγάλος κομμουνιστής ηγέτης Τσίπρας, που τον ανέδειξε για να μας υπηρετεί...

Διαβάστε, όμως, τώρα και το καλύτερο.

Ο Νικολάρας ο Παπατζής δεν δίστασε να κάνει λέει και εκτενή αναφορά στις πρωτοβουλίες, που έχει πάρει η κυβέρνηση

των μεγαθηρίων» και η τρίτη περιέχει ένα βαθύ οικολογικό μήνυμα για τη «γη και τη θάλασσα».

Τις άλλες δύο τις ξεχάσαμε από τη συγκίνηση...

ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΠΟΛΛΑΚΗ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΑΟ

Δημοσιεύουμε σήμερα χωρίς περικοπές ολόκληρο το Διάγγελμα του γίγαντα της επαναστατικής κυβέρνησης Τσίπρα, του Παυλάρα του Πολλάκη, που αποσιωπήθηκε από όλους τους λακέδες του συστήματος, έτσι για να σκάσουν τα βοθροκάναλα της διαπλοκής, που θέλουν να τον κάμουν πέρα.

Η Ακριβοπούλου είναι δημοσιογράφος ρε, που με αφήνει να μιλάω όσο θέλω, και ο Κραουνάκης, που με λατρεύει ρε λούγκρες, είναι Ο ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ, που πέσατε και αυτόν να τον φάτε, γιατί είπε την αλήθεια ότι ακόμα και οι εχθρές παραδέχτηκαν ότι είμαι ναι, βεβαίως, διότι όλοι με θέλετε, λούγκρες, καταλάβατε; Τον θέλετε, τον ψηλό τον Κρητίκαρο! Όσο για τον Σαββόπουλο... Καιρό είχαμε να τον ακούσουμε και αυτόν. Βρε ουστ, που θα με πει εμένα αρκουδιάρη. Ποιος αυτός που ξέρει από αρκουδίτσες μετά τη θητεία του στις αυλές του Μητσοτάκη και του ΠΑΣΟΚ, ρε το μόνο κοινό με τα νιάτα του είναι το ντέφι. Άντε ρε Σαββόπουλε, έβρισες και συ για να βγεις λίγο στην επιφάνεια του βάλτου των «φιλόξενων» ΜΜΕ της διαπλοκής .... Ξαναβούτα ρε τώρα... πήρες το πεντάλεπτο!!! Γράφεις και εσύ τραγούδια. Πάρε να 'χεις ρε, ένα ωραίο αντιμνημονιακό.

Ελλάς Ελλήνων Δικαστών
Απαλλαγμένη των Λιστών
Για προστασία των Ληστών
Σύνταγμα λάστιχο λοιπόν
Για χάρη των καναλαρχών

Ελληνικέ λαέ,

Με λένε άσχετο, αγροίκο, αστοιχείωτο. Εγώ τελείωσα το λύκειο με 20, έβγαλα 1920 μόρια στις Πανελλαδικές, πόσα έβγαλε ο κ. Μητσοτάκης; Ποιος, μωρέ, ποιος ρε θα μου την πει, τα χθεσινά αυγά θα μού κάνουν την παρατήρηση; Θα μιλάω όσο θέλω ρε, δεν θα μου πείτε εσείς. Ούτε αυτά τα τσόλια της ΠΟΕΔΗΝ, να πάνε να ψάξουν να βρουν χολέρα, να ψάξουν εδώ, έχει κωλοβακτηρίδια... Τρία μέτρα κάτω από την γη, έπρεπε να σας θάψω όλους, αλλά κράτησα την ψυχραιμία μου ρε, φανταστείτε να μην την κρατούσα.

Ελληνικέ λαέ,

Οι γραβατωμένοι χρεωκόπησαν την χώρα, τα σκυλιά του Σόιμπλε, που θα μας πουν τώρα να κόψουμε και το τσιγάρο. Ενώ δεν φοράω γραβάτα ρε, όλοι σας και

Εκδήλωση με θέμα, «***Στα άγνωστα νερά των fake news: Οι ύφαλοι για την ελευθερία, την δημοκρατία και τον πολιτισμό***», οργάνωσε στην Καλαμάτα ο Συριζα, όπως αναφέρει το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων.

Θα νομίζετε όλοι, ότι κάνουμε ένα ακόμη αστείο. Και όμως βιάζεστε, η είδηση είναι αληθινή. Μην γελάτε. Και μην σηκώνετε το φρύδι.

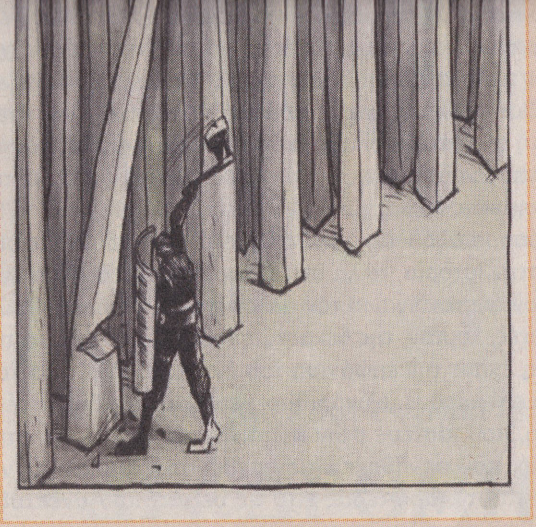
Παραβρέθηκε μάλιστα και ο γενικός Προϊστάμενος, τι λέμε τώρα ο Γενικός Διευθυντής όλων των καθεστωτικών υπηρεσιών, που παράγουν ψευδείς ειδήσεις, εξαγοράζουν ιστοσελίδες και μισθώνουν troll, δηλαδή η υπουργάντζα Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, κατά κόσμον Νίκος Παππάς, ο οποίος τόνισε μεταξύ άλλων ότι «*τα fake news έχουν ακροδεξιά ρίζα και αυτό είναι ένα απολύτως συμπαγές συμπέρασμα*», προσθέτοντας ότι «*με αυτή την έννοια, ακριβώς επειδή ο πολιτικός αντίπαλος έχει κάνει την επιλογή της ταύτισης με αυτού του τύπου την προπαγάνδα, δηλαδή έχει επιλέξει συνειδητά, δεν του έχει ξεφύγει, να οικοδομήσει ένα*

νική ιδιοφυία και τόσο καιρό χαραμιζόταν; Να είναι καλά ο μεγάλος κομμουνιστής ηγέτης Τσίπρας, που τον ανέδειξε για να μας υπηρετεί...

Διαβάστε, όμως, τώρα και το καλύτερο.

Ο Νικολάρας ο Παπατζής δεν δίστασε να κάνει λέει και εκτενή αναφορά στις πρωτοβουλίες, που έχει πάρει η κυβέρνηση για να αντιμετωπιστεί αυτό το φαινόμενο, προσθέτοντας ότι «*σε αυτή την προσπάθεια θα μπορεί να έχει ρόλο η οργανωμένη δημοσιογραφική κοινότητα*». Το καθεστώς Τσίπρα, βουτηγμένο στο ψέμα, στην απάτη, στην διαρκή διαστρέβλωση της πραγματικότητας, παίρνει πρωτοβουλίες για να αντιμετωπίσει το φαινόμενο των ψευδών ειδήσεων. Είναι να ζαλίζεται κανείς.

Τελικά, μάλλον ζούμε σε μια διαρκή παραζάλη, μια ψευδαίσθηση, ένα όνειρο. Υπάρχει ζωή μετά τον Συριζα, υπήρχε πριν ανέβει στην εξουσία; Ίσως θα πρέπει μαζί με τις υπόλοιπες πρωτοβουλίες να εξεταστεί το ενδεχόμενο να τοποθετήθουν παντού στους δρόμους σύντομα τεράστιες βιντεοοθόνες που να προβάλλουν το έργο του Μεγάλου Αρ-

των μεγαθηρίων» και η τρίτη περιέχει ένα βαθύ οικολογικό μήνυμα για τη *«γη και τη θάλασσα»*.

Τις άλλες δύο τις ξεχάσαμε από τη συγκίνηση...

ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΠΟΛΛΑΚΗ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΑΟ

Δημοσιεύουμε σήμερα χωρίς περικοπές ολόκληρο το Διάγγελμα του γίγαντα της επαναστατικής κυβέρνησης Τσίπρα, του Παυλάρα του Πολλάκη, που αποσιωπήθηκε από όλους τους λακέδες του συστήματος, έτσι για να σκάσουν τα βοθροκάναλα της διαπλοκής, που θέλουν να τον κάμουν πέρα.

Ελληνικέ λαέ,

Τα μαντρόσκυλα, τα οποία έχει εξαπολύσει η διαπλοκή για να μπλοκάρει αυτό που γίνεται, δεν μας σταματάνε. Σχίσαμε τα μνημόνια, σχίσαμε την Μέρκελ, θάψαμε τον Σόιμπλε. Το κατάλαβες; Και μιλάμε για όλα τα βοθροκάναλα της διαπλοκής, τώρα θα τα πούμε όλα, γιατί τώρα γυρνάει ο τροχός. Το ΠΡΩΤΟ ΦΛΕΜΑ αύριο μου αφιερώνει το πρωτοσέλιδο. Έχετε πα-

με τα νιάτα του είναι το ντέφι. Άντε ρε Σαββόπουλε, έβρισες και συ για να βγεις λίγο στην επιφάνεια του βάλτου των «φιλόξενων» ΜΜΕ της διαπλοκής .... Ξαναβούτα ρε τώρα... πήρες το πεντάλεπτο!!! Γράφεις και εσύ τραγούδια. Πάρε να 'χεις ρε, ένα ωραίο αντιμνημονιακό.

Ελλάς Ελλήνων Δικαστών
Απαλλαγμένη των Λιστών
Για προστασία των Ληστών
Σύνταγμα λάστιχο λοιπόν
Για χάρη των καναλαρχών

Ελληνικέ λαέ,

Με λένε άσχετο, αγροίκο, αστοιχείωτο. Εγώ τελείωσα το λύκειο με 20, έβγαλα 1920 μόρια στις Πανελλαδικές, πόσα έβγαλε ο κ. Μητσοτάκης; Ποιος, μωρέ, ποιος ρε θα μου την πει, τα χθεσινά αυγά θα μού κάνουν την παρατήρηση; Θα μιλάω όσο θέλω ρε, δεν θα μου πείτε εσείς. Ούτε αυτά τα τσόλια της ΠΟΕΔΗΝ, να πάνε να ψάξουν να βρουν χολέρα, να ψάξουν εδώ, έχει κωλοβακτηρίδια... Τρία μέτρα κάτω από την γη, έπρεπε να σας θάψω όλους, αλλά κράτησα την ψυχραιμία μου ρε, φανταστείτε να μην την κρατούσα.

Ελληνικέ λαέ,

Οι γραβατωμένοι χρεωκόπησαν την χώρα, τα σκυλιά του Σόιμπλε, που θα μας πουν τώρα να κόψουμε και το τσιγάρο. Εγώ δεν φοράω γραβάτα ρε, όλοι σας και μόνος μου, σας έχω ρε γραβατάκηδες. Όχι Κολομβία, Σοβιετία θα σας κάνουμε φιλελέδες του Κυριάκου. Άσε που ο κόσμος από πέρυσι περνάει καλύτερα. Και σιγά μην είναι και καμία καταστροφή οι 74 νεκροί από την γρίπη, εδώ δεν ήταν οι 100 νεκροί στο Μάτι, που θολώσαν την εικόνα μας.

Ελληνικέ λαέ,

Δόξασέ με, να μην σε χώσω και εσένα

Εκδήλωση με θέμα, «***Στα άγνωστα νερά των fake news: Οι ύφαλοι για την ελευθερία, την δημοκρατία και τον πολιτισμό***», οργάνωσε στην Καλαμάτα ο Συριζα, όπως αναφέρει το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων.

Θα νομίζετε όλοι, ότι κάνουμε ένα ακόμη αστείο. Και όμως βιάζεστε, η είδηση είναι αληθινή. Μην γελάτε. Και μην σηκώνετε το φρύδι.

Παραβρέθηκε μάλιστα και ο γενικός Προϊστάμενος, τι λέμε τώρα ο Γενικός Διευθυντής όλων των καθεστωτικών υπηρεσιών, που παράγουν ψευδείς ειδήσεις, εξαγοράζουν ιστοσελίδες και μισθώνουν troll, δηλαδή η υπουργάντζα Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, κατά κόσμον Νίκος Παππάς, ο οποίος τόνισε μεταξύ άλλων ότι *«τα fake news έχουν ακροδεξιά ρίζα και αυτό είναι ένα απολύτως συμπαγές συμπέρασμα»*, προσθέτοντας ότι *«με αυτή την έννοια, ακριβώς επειδή ο πολιτικός αντίπαλος έχει κάνει την επιλογή της ταύτισης με αυτού του τύπου την προπαγάνδα, δηλαδή έχει επιλέξει συνειδητά, δεν του έχει ξεφύγει, να οικοδομήσει ένα κράμα δεξιάς -ακροδεξιάς, θα πρέπει να είμαστε προετοιμασμένοι για μία τέτοιου τύπου αντιπαράθεση»*.

Μην τρελαίνεστε έχει και συνέχεια. Ο Νικολάκης ο Παππάς για να αποδείξει ότι δεν είναι πλακατζής, παρουσίασε και «ακράδαντα» στοιχεία και έτσι παρέθεσε μια σειρά ψευδών ειδήσεων, επισημαίνοντας ότι ***«έχουν χρονικότητα, δηλαδή υπάρχει λόγος για τον οποίο μία ψευδής είδηση διασπείρεται τη συγκεκριμένη στιγμή»***.

νική ιδιοφυία και τόσο καιρό χαραμιζόταν; Να είναι καλά ο μεγάλος κομμουνιστής ηγέτης Τσίπρας, που τον ανέδειξε για να μας υπηρετεί...

Διαβάστε, όμως, τώρα και το καλύτερο.

Ο Νικολάρας ο Παπατζής δεν δίστασε να κάνει λέει και εκτενή αναφορά στις πρωτοβουλίες, που έχει πάρει η κυβέρνηση για να αντιμετωπιστεί αυτό το φαινόμενο, προσθέτοντας ότι *«σε αυτή την προσπάθεια θα μπορεί να έχει ρόλο η οργανωμένη δημοσιογραφική κοινότητα»*. Το καθεστώς Τσίπρα, βουτηγμένο στο ψέμα, στην απάτη, στην διαρκή διαστρέβλωση της πραγματικότητας, παίρνει πρωτοβουλίες για να αντιμετωπίσει το φαινόμενο των ψευδών ειδήσεων. Είναι να ζαλίζεται κανείς.

Τελικά, μάλλον ζούμε σε μια διαρκή παραζάλη, μια ψευδαίσθηση, ένα όνειρο. Υπάρχει ζωή μετά τον Συριζα, υπήρχε πριν ανέβει στην εξουσία; Ίσως θα πρέπει μαζί με τις υπόλοιπες πρωτοβουλίες να εξεταστεί το ενδεχόμενο να τοποθετήθουν παντού στους δρόμους σύντομα τεράστιες βιντεοοθόνες που να προβάλλουν το έργο του Μεγάλου Αρχηγού Τσίπρα, ενώ ο ίδιος θα μιλάει, θα μας καθησυχάζει συνεχώς για το αληθές της ύπαρξης του... Για τα παράλληλα σύμπαντα έχετε ακούσει;;;

Λεόν

Από το Κυπριακό του ’52-’58 έως το Μακεδονικό τού σήμερα: Οι ανυπότακτοι νεολαίοι και ο αγώνας τους ενάντια στην εξουσία

Θηριωδίες άγγλων κατακτητών

Το άρθρο που ακολουθεί αφιερώνεται στη μνήμη του Νίκου Νικολαΐδη και των ανυπότακτων νεολαίων της δεκαετίας του ’50.

«Η Κυβέρνησις είναι αποφασισμένη να πατάξη πάσαν αναρχικήν εκδήλωσιν, η οποία υπό το πρόσχημα του πατριωτισμού αποβλέπει ευθέως εις αντεθνικούς σκοπούς»

Αν το καλοσκεφτούμε, οι ανωτέρω βίαια κατακτημένες δυνατότητες δίνουν στους εξουσιαστές, παράλληλα, και το «δικαίωμα» να δομήσουν το παρελθόν, αυτό που ονομάζουμε μνήμη, κατά το κέφι τους. Και είναι σαφές πως όποιος δύναται σε μεγάλο βαθμό να ελέγξει τη μνήμη του παρελθόντος, μπορεί να κάνει το ίδιο και για το παρόν, αλλά και να διαμορφώσει κατά το δοκούν το μέλλον. Με άλλα λόγια, αυτό που καταφανώς αδόκιμα και αφηρημένα αποκαλούμε «πραγματικότητα» είναι αποτέλεσμα συ-

μας περιγράφει ο Νίκος Νικολαΐδης, στο εν λόγω απόσπασμα από την ταινία του *Τα κουρέλια τραγουδούν ακόμα*, συνέβησαν με αφορμή τις διαδηλώσεις για το Κυπριακό, μεταξύ των ετών 1952-58, και κατέληγαν σχεδόν πάντοτε σε άγριες οδομαχίες στο κέντρο της Αθήνας, με τραυματίες ακόμη και νεκρούς. Οδομαχίες που συνέβαιναν για πρώτη φορά μετά το τέλος του Εμφυλίου.

Ασφαλώς, η Ιστορία προσπαθούσε διακαώς να μας πείσει, σε σχολικές αίθουσες, τηλεοπτικές εκπομπές και πανεπιστημιακά αμφιθέατρα, ότι όλα αυτά τα έκαναν καλοί «εθνικόφρονες», που κάπου «εξετράπησαν» της στόχευσής τους, μα διέθεταν «αγνά» κίνητρα και «χρηστές» προθέσεις. Αυτά βεβαίως, στο εν Ελλάδι κοινωνικοπολιτικό γίγνεσθαι, μέχρι της αφίξεως των «εκσυχρονιστών» (της πολιτικής συμμορίας Σημίτη) οπότε αλλάζει εκατόν οδόντα μοίρες «πλεύση» η Ιστορία και φθάνει στο σήμερα να ωρύεται πως όλοι εκείνοι ήταν «κρυφοφασίστες», «χίτες» άντε, στην καλύτερη, «εθνικιστές». Κι όλο αυτό διότι ο «εθνικός κορμός» δεν εξυπηρετεί πλέον τους επί Γης (πραγματικούς) εξουσιαστές, για αυτό το πλέον ισχυρό τους όπλο, αυτό της Ιστορίας, έρχεται να μας «διδάξει» ότι λάθος καταλαβαίναμε, εδώ και δεκαετίες, μιας και η επιβολή της «πολυπολιτισμικότητας» και ο επιθετικός διεθνισμός είναι εκ του ων ουκ άνευ δομικά στοιχεία της ενοποιημένης κυριαρχίας.

Ωστόσο, η αλήθεια, όπως ήδη ανεφέρθη, δεν εμπεριέχεται στην Ιστορία, αλλά στις ιστορίες, όταν αυτές καταφέρνουν, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, να διασωθούν. Στις αρχές, λοιπόν, της δεκαετίας του ’50, στο κέντρο της Αθήνας, έκανε την εμφάνιση του ένα πολύ ιδιαίτερο κοινωνικό επί μέρους, ολιγάριθμο, νεολαιίστικο, διψασμένο για ζωή, που πίστευε στην φιλία και τον έρωτα, όχι στην πολιτική, που αρνήθηκε να ενταχθεί στις κομματικές νεολαίες είτε τις αριστεράς είτε τις δεξιάς, που ανέπτυξε,

και ο αγώνας τους ενάντια στην εξουσία

Θηριωδίες άγγλων κατακτητών

Το άρθρο που ακολουθεί αφιερώνεται στη μνήμη του Νίκου Νικολαΐδη και των ανυπότακτων νεολαίων της δεκαετίας του '50.

«Η Κυβέρνησις είναι αποφασισμένη να πατάξη πάσαν αναρχικήν εκδήλωσιν, η οποία υπό το πρόσχημα του πατριωτισμού αποβλέπει ευθέως εις αντεθνικούς σκοπούς» Κωνσταντίνος Καραμανλής (πρωθυπουργός) 9/5/1956

«Εκείνο το βράδυ διώξαμε νωρίς τα κορίτσια από το Στέκι και συναντηθήκαμε για πρώτη φορά με κάτι άλλα παιδιά από τα γύρω δημόσια σχολεία κι αποφασίσαμε την άλλη μέρα στη διαδήλωση να φτιάξουμε μια σφιχτή ομάδα καμιά σαρανταριά να ήμαστε όλοι μαζί μακρυά από τους άλλους – όχι σαν τα πρόβατα και να την πέφτουμε πίσω από τους μπάτσους εκεί που δεν περίμεναν θα είχαμε μαζί μας ξυραφάκια και σουγιάδες μα κάτι τύποι πιο μεγάλοι από εμάς δεκαοχτάρηδες και βάλε δεν γουστάραν τέτοιο σκηνικό και είπαν ότι έπρεπε να πάμε όλοι μαζί με τους άλλους και να είμαστε ήσυχοι γιατί αν τους χτυπούσαμε τους μπάτσους θα παίζαμε λέει το παι-

Αν το καλοσκεφτούμε, οι ανωτέρω βίαια κατακτημένες δυνατότητες δίνουν στους εξουσιαστές, παράλληλα, και το «δικαίωμα» να δομήσουν το παρελθόν, αυτό που ονομάζουμε μνήμη, κατά το κέφι τους. Και είναι σαφές πως όποιος δύναται σε μεγάλο βαθμό να ελέγξει τη μνήμη του παρελθόντος, μπορεί να κάνει το ίδιο και για το παρόν, αλλά και να διαμορφώσει κατά το δοκούν το μέλλον. Με άλλα λόγια, αυτό που καταφανώς αδόκιμα και αφηρημένα αποκαλούμε «πραγματικότητα» είναι αποτέλεσμα συστηματικής στρέβλωσης, μεγέθυνσης και, κυρίως, αφαίρεσης.

Ωστόσο, πέρα από την Ιστορία ή, πιο εύστοχα, έξω από αυτήν, ζουν και αναπνέουν οι ιστορίες, οι κάθε είδους αφηγήσεις, μικρές και μεγάλες, που σπανίως συναντάς σε βιβλία, άρθρα, έντυπα ή ηλεκτρονικά μέσα εν γένει. Οι ιστορίες που δεν είναι Ιστορία, που τις γεννά η κοινωνία και όχι η εξουσία, γιατί ενώ αποτελούν ανθρώπινο κεφάλαιο δεν διαθέτουν κεφαλαίο γράμμα. Οι ιστορίες που περνούν από στόμα σε αυτί, από τότε που υπάρχει λόγος, λογική, συναίσθημα και ανθρώπινη ομάδα, που υπάρχουν για να υπάρχουν, για να εισπράττει ο καθείς τα νομιζόμενα όπως αυτοβούλως κρίνει κι όχι για να αποτε-

μας περιγράφει ο Νίκος Νικολαΐδης, στο εν λόγω απόσπασμα από την ταινία του *Τα κουρέλια τραγουδούν ακόμα*, συνέβησαν με αφορμή τις διαδηλώσεις για το Κυπριακό, μεταξύ των ετών 1952-58, και κατέληγαν σχεδόν πάντοτε σε άγριες οδομαχίες στο κέντρο της Αθήνας, με τραυματίες ακόμη και νεκρούς. Οδομαχίες που συνέβαιναν για πρώτη φορά μετά το τέλος του Εμφυλίου.

Ασφαλώς, η Ιστορία προσπαθούσε διακαώς να μας πείσει, σε σχολικές αίθουσες, τηλεοπτικές εκπομπές και πανεπιστημιακά αμφιθέατρα, ότι όλα αυτά τα έκαναν καλοί «εθνικόφρονες», που κάπου «εξετράπησαν» της στόχευσής τους, μα διέθεταν «αγνά» κίνητρα και «χρηστές» προθέσεις. Αυτά βεβαίως, στο εν Ελλάδι κοινωνικοπολιτικό γίγνεσθαι, μέχρι της αφίξεως των «εκσυχρονιστών» (της πολιτικής συμμορίας Σημίτη) οπότε αλλάζει εκατόν οδόντα μοίρες «πλεύση» η Ιστορία και φθάνει στο σήμερα να ωρύεται πως όλοι εκείνοι ήταν «κρυφοφασίστες», «χίτες» άντε, στην καλύτερη, «εθνικιστές». Κι όλο αυτό διότι ο «εθνικός κορμός» δεν εξυπηρετεί πλέον τους επί Γης (πραγματικούς) εξουσιαστές, για αυτό το πλέον ισχυρό τους όπλο, αυτό της Ιστορίας, έρχεται να μας «διδάξει» ότι λάθος καταλαβαίναμε, εδώ και δεκαετίες, μιας και η επιβολή της «πολυπολιτισμικότητας» και ο επιθετικός διεθνισμός είναι εκ του ων ουκ ανευ δομικά στοιχεία της ενοποιημένης κυριαρχίας.

Ωστόσο, η αλήθεια, όπως ήδη ανεφέρθη, δεν εμπεριέχεται στην Ιστορία, αλλά στις ιστορίες, όταν αυτές καταφέρνουν, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, να διασωθούν. Στις αρχές, λοιπόν, της δεκαετίας του '50, στο κέντρο της Αθήνας, έκανε την εμφάνιση του ένα πολύ ιδιαίτερο κοινωνικό επί μέρους, ολιγάριθμο, νεολαιίστικο, διψασμένο για ζωή, που πίστευε στην φιλία και τον έρωτα, όχι στην πολιτική, που αρνήθηκε να ενταχθεί στις κομματικές νεολαίες είτε τις αριστεράς είτε τις δεξιάς, που ανέπτυξε, ενδεχομένως και δίχως να το αντιλαμβάνεται στο εκεί και στο τότε, μια ιδιαίτερη υποκουλτούρα, που εναρμόνιζε τις αμερικάνικες πολιτισμικές επιρροές του ροκ εντ ρολ και των φιλμ νουάρ, με τη εμβριθή μελέτη του Καβάφη, του Καρυωτάκη και του Καββαδία. Νεολαίοι που προσπάθησαν με ειλικρίνεια και ανυστερόβουλία να αυτοπροσδιοριστούν μέσα από τις άπειρες αντιφάσεις της εποχής τους, όπως και των αιώνων μιας εν τέλει απροσδιόριστης και κακοποιημένης από τους εξουσιαστές ελληνικότητας.

Και φυσικά πλήρωσαν, ως σύνολο, το τίμημα των επιλογών τους, καθώς η Ιστορία τούς καταδίκασε στη λήθη. Δεν είναι τυχαίο ότι για τα έργα και ημέραι της συγκεκριμένης γενιάς, πέρα από το πλούσιο και εξαίρετο καλλιτεχνικό έργο του Νίκου Νικολαΐδη, έχουμε μόνον ένα μικρό

Θηριωδίες άγγλων κατακτητών

Το άρθρο που ακολουθεί αφιερώνεται στη μνήμη του Νίκου Νικολαΐδη και των ανυπότακτων νεολαίων της δεκαετίας του '50.

«Η Κυβέρνησις είναι αποφασισμένη να πατάξη πάσαν αναρχικήν εκδήλωσιν, η οποία υπό το πρόσχημα του πατριωτισμού αποβλέπει ευθέως εις αντεθνικούς σκοπούς»
Κωνσταντίνος Καραμανλής (πρωθυπουργός) 9/5/1956

«Εκείνο το βράδυ διώξαμε νωρίς τα κορίτσια από το Στέκι και συναντηθήκαμε για πρώτη φορά με κάτι άλλα παιδιά από τα γύρω δημόσια σχολεία κι αποφασίσαμε την άλλη μέρα στη διαδήλωση να φτιάξουμε μια σφιχτή ομάδα καμιά σαρανταριά να ήμαστε όλοι μαζί μακρυά από τους άλλους – όχι σαν τα πρόβατα και να την πέφτουμε πίσω από τους μπάτσους εκεί που δεν περίμεναν θα είχαμε μαζί μας ξυραφάκια και σουγιάδες μα κάτι τύποι πιο μεγάλοι από εμάς δεκαοχτάρηδες και βάλε δεν γουστάραν τέτοιο σκηνικό και είπαν ότι έπρεπε να πάμε όλοι μαζί με τους άλλους και να είμαστε ήσυχοι γιατί αν τους χτυπούσαμε τους μπάτσους θα παίζαμε λέει το παιχνίδι τους...»

Νίκος Νικολαΐδης, *Μια στεκιά στο μάτι του Μοντεζούμα*

Οι ιστορίες που δεν είναι Ιστορία

Λέγεται πως την Ιστορία την κατασκευάζουν οι νικητές. Οι κάθε είδους νικητές που ενσαρκώνουν, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, την εξουσία διαχρονικά. Νικητές που, συχνά πυκνά, εκκινούν από το μετερίζι των καταπιεσμένων, για να καταλήξουν, ανερυθρίαστα, καταπιεστές, συνήθως χαρακτηριστικά σκληρότεροι από αυτούς που μέχρι πρότινος μέμφονταν. Αυτοί «γράφουν» την Ιστορία, με κεφαλαίο, αυτοί ορίζουν με ακρίβεια το «αληθές», αυτοί διαχειρίζονται την προκρούστεια κλίνη του damnati memoriae, άλλοτε με επιτυχία κι άλλοτε όχι.

Αν το καλοσκεφτούμε, οι ανωτέρω βίαια κατακτημένες δυνατότητες δίνουν στους εξουσιαστές, παράλληλα, και το «δικαίωμα» να δομήσουν το παρελθόν, αυτό που ονομάζουμε μνήμη, κατά το κέφι τους. Και είναι σαφές πως όποιος δύναται σε μεγάλο βαθμό να ελέγξει τη μνήμη του παρελθόντος, μπορεί να κάνει το ίδιο και για το παρόν, αλλά και να διαμορφώσει κατά το δοκούν το μέλλον. Με άλλα λόγια, αυτό που καταφανώς αδόκιμα και αφηρημένα αποκαλούμε «πραγματικότητα» είναι αποτέλεσμα συστηματικής στρέβλωσης, μεγέθυνσης και, κυρίως, αφαίρεσης.

Ωστόσο, πέρα από την Ιστορία ή, πιο εύστοχα, έξω από αυτήν, ζουν και αναπνέουν οι ιστορίες, οι κάθε είδους αφηγήσεις, μικρές και μεγάλες, που σπανίως συναντάς σε βιβλία, άρθρα, έντυπα ή ηλεκτρονικά μέσα εν γένει. Οι ιστορίες που δεν είναι Ιστορία, που τις γεννά η κοινωνία και όχι η εξουσία, γιατί ενώ αποτελούν ανθρώπινο κεφάλαιο δεν διαθέτουν κεφαλαίο γράμμα. Οι ιστορίες που περνούν από στόμα σε αυτί, από τότε που υπάρχει λόγος, λογική, συναίσθημα και ανθρώπινη ομάδα, που υπάρχουν για να υπάρχουν, για να εισπράττει ο καθείς τα νομιζόμενα όπως αυτοβούλως κρίνει κι όχι για να αποτελέσουν εκμαγείο για ανδράποδα.

Ας επιτρέψουμε, λοιπόν, και πάλι στην Ιστορία να βυθιστεί αναπαυτικά στις «αλήθειες» της και ας μείνουμε στις ιστορίες του καθένα μας, που γίνεται ταυτοχρόνως όλοι και κανένας, μέσα από την αφήγηση. Αυτές για τις οποίες οι αφηγητές τους, είτε υπήρξαν πρωταγωνιστές είτε όχι, δεν έχουν υστερόβουλα συναισθήματα και διαθέσεις, παρά μόνον την ανάγκη να εκφράσουν, προφορικά ή γραπτά, όσα βίωσαν, ένιωσαν, μοιράστηκαν, σκέφτηκαν.

«Αθήνα, Σεπτέμβριος του '56, οι μπάτσοι μπουκάρουν στο Μαξιμ...»

Πρόκειται για τον κινηματογράφο Μαξίμ στο κέντρο της Αθήνας, το μετέπειτα θέατρο «Αλίκη», που βρίσκεται Αμερικής με Πανεπιστημίου γωνία. Οι συγκρούσεις, που

διότι ο «εθνικός κορμός» δεν εξυπηρετεί πλέον τους επί Γης (πραγματικούς) εξουσιαστές, για αυτό το πλέον ισχυρό τους όπλο, αυτό της Ιστορίας, έρχεται να μας «διδάξει» ότι λάθος καταλαβαίναμε, εδώ και δεκαετίες, μιας και η επιβολή της «πολυπολιτισμικότητας» και ο επιθετικός διεθνισμός είναι εκ του ων ουκ ανευ δομικά στοιχεία της ενοποιημένης κυριαρχίας.

Ωστόσο, η αλήθεια, όπως ήδη ανεφέρθη, δεν εμπεριέχεται στην Ιστορία, αλλά στις ιστορίες, όταν αυτές καταφέρνουν, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, να διασωθούν. Στις αρχές, λοιπόν, της δεκαετίας του '50, στο κέντρο της Αθήνας, έκανε την εμφάνιση του ένα πολύ ιδιαίτερο κοινωνικό επί μέρους, ολιγάριθμο, νεολαιίστικο, διψασμένο για ζωή, που πίστευε στην φιλία και τον έρωτα, όχι στην πολιτική, που αρνήθηκε να ενταχθεί στις κομματικές νεολαίες είτε τις αριστεράς είτε τις δεξιάς, που ανέπτυξε, ενδεχομένως και δίχως να το αντιλαμβάνεται στο εκεί και στο τότε, μια ιδιαίτερη υποκουλτούρα, που εναρμόνιζε τις αμερικάνικες πολιτισμικές επιρροές του ροκ εντ ρολ και των φιλμ νουάρ, με τη εμβριθή μελέτη του Καβάφη, του Καρυωτάκη και του Καββαδία. Νεολαίοι που προσπάθησαν με ειλικρίνεια και ανυστερόβουλία να αυτοπροσδιοριστούν μέσα από τις άπειρες αντιφάσεις της εποχής τους, όπως και των αιώνων μιας εν τέλει απροσδιόριστης και κακοποιημένης από τους εξουσιαστές ελληνικότητας.

Και φυσικά πλήρωσαν, ως σύνολο, το τίμημα των επιλογών τους, καθώς η Ιστορία τούς καταδίκασε στη λήθη. Δεν είναι τυχαίο ότι για τα έργα και ημέραι της συγκεκριμένης γενιάς, πέρα από το πλούσιο και εξαίρετο καλλιτεχνικό έργο του Νίκου Νικολαΐδη, έχουμε μόνον ένα μικρό διήγημα του Τάσου Φαληρέα. Είναι, βεβαίως, αυτονόητο ότι αν δεν προσχωρήσεις, είτε με πράξεις είτε με παθητικότητα και απραξία, στο πολιτικό «παίγνιον», η Ιστορία θα προσπαθήσει με όλα τα μέσα να σβήσει τα ίχνη σου. Ασφαλώς, όπως έλεγε και ο Αλμπέρ Καμύ, οι άνθρωποι που έχουν μεγαλείο μέσα τους δεν ασχολούνται με την πολιτική. Και ναι, όσοι έχουν ως αξίες τις ειλικρινείς ανθρώπινες σχέσεις, το δικαίωμα στη διαφορετικότητα (όχι βέβαια μέσα από νταραβέρια με το κράτος, τους θεσμούς και τις ΜΚΟ), τη φιλία, την αλληλεγγύη (που οι ασεβείς αργυρώνητοι της αριστεράς έχουν τόσο στρεβλώσει), είναι άξιοι και οι άξιοι «πρέπει» να κονιορτοποιούνται και να καταδικάζονται στη λήθη. Damnatio memoriae (καταδίκη της μνήμης).

Όμως είναι φορές που οι ιστορίες, ενωμένες κι αποφα-

σισμένες, έρχονται να συντρίψουν την Ιστορία, τοποθετώντας την, ακόμη και στα μάτια των πολλών, εκεί που της αξίζει, ήτοι στα δεξιά (κι ασφαλώς στα αριστερά...) του κράτους. Οι ιστορίες αυτές λοιπόν μάς δίδαξαν ότι «μια φορά κι έναν καιρό», σε μια Ελλάδα που έβγαινε από τα συντρίμμια μιας δεκαετίας Κατοχής, Εμφυλίου κι ανείπωτων ανθρωποσφαγών, σε μια Αθήνα που προσπαθούσε να συλλέξει, όπως όπως, τα κομμάτια της, ΔΕΝ βρίσκονταν όλοι και όλα ανάμεσα στη διελκυστίνδα «νικήτριας» δεξιάς-«ηττημένης» αριστεράς. Υπήρχαν και άνθρωποι, κυρίως νέοι, που ένιωθαν και συγκινούνταν έξω από ιδεολογίες και κομματικές γραμμές, «ήταν δεκάξι χρονών και ήταν όλα υπέροχα», όπως μας πληροφορεί και ο Ν.Ν, γιατί δεν ήταν ανάμεσα στα νεκρά από ασιτία παιδιά της κατοχής ή σε αυτά που άρπαξαν στα παιδομαζώματα οι εγκληματίες του ΔΣΕ, ήταν όλα υπέροχα γιατί ήταν ακόμη εν ζωή και μπορούσαν να χορεύουν, να ονειρεύονται, να αγαπάνε, να απαγγέλλουν αγαπημένους στίχους. Ήταν επίσης όλα υπέροχα όταν τους δινόταν η ευκαιρία να επιστρέψουν στο κράτος ένα μικρό ποσό από τη βία που καθημερινά δέχονταν. Και όταν η ευκαιρία αυτή παρουσιαζόταν δεν την άφηναν ποτέ αναξιοποίητη.

Τα γεγονότα του '57 στην Κύπρο και ο αντίκτυπός αυτών στους ανυπότακτους νεολαίους της Αθήνας

Τον έκαψαν σε μια σπηλιά κάτω στην Κύπρο και πρώτη φορά την είδαμε τόσο βεγγαλικό. Ήταν που έφυγε μόνος του μα κατάφερε και πήρε μαζί του σαράντα παλιόσκυλα ο δικός μας κ' είπαμε κάτι να κάνουμε –για τη μαγκιά του δηλαδή γιατί απο Κυπριακό και τέτοια στα παπάρια μας. [...] Ήτανε που τον κάψανε ζωντανό κομματιασμένο από τις χειροβομβίδες οι πούστρες οι Εγγλέζοι μα πήρε τα σαράντα παλιόσκυλα μαζί του πριν τον κάψουν με τα φλογοβόλα λένε πως είχε και κάποιους άλλους μαζί αλλά τους έδιωξε και έμεινε μόνος[...] στην υγειά του είπε ο Μάνος και σήκωσε το ποτήρι του –δικός μας. Του ρίξαμε για πάρτη του στο τζιουκ μποξ της Λήθης κάτι καινούργια του Φατς Ντομινο και του Τζέρυ Λη Λιούις.

Νίκος Νικολαΐδης, *Μια στεκιά στο μάτι του Μοντεζούμα*

Στις 3 Μαρτίου 1957, ύστερα από προδοσία, ο Γρηγόρης

Παλληκαρίδης το ίδιο, γιατί φεύγουν «ελεύθεροι και καθαροί», όχι για το κέρδος, όχι για τις «καρέκλες», αλλά για κάτι που πιστεύουν. Και ας μην εκφράζει τους ίδιους, ας τους αφήνει αδιάφορους τόσο ο εθνικισμός, όσο και ο διεθνισμός, αλλά και η πολιτική εν γένει. Συμμετέχουν στις διαδηλώσεις με πάθος, επιλέγουν τον δρόμο της σύγκρουσης, αποτελούν τον «πυροκροτητή» στην κοινωνική «βόμβα», που εκρήγνυται με αφορμή τα εγκλήματα της βρετανικής αποικιοκρατίας στην Κύπρο. Και έπειτα επιστρέφουν στον «κόσμο τους», στη δική τους καθημερινότητα, δίχως καν να σκεφτούν να κεφαλαιοποιήσουν και να ρευστοποιήσουν τους αγώνες τους, σε μικρά ή μεγάλα πολιτικά οφίκια. Ζουν για το αυθόρμητο, το απροσχημάτιστο, το ανεξέλεγκτο, ήτοι το ζωντανό, αυτό που αναπνέει ελεύθερα.

Όσοι συνομήλικοι τους, αλλά και μεγαλύτεροι, είναι οργανωμένοι στις κομματικές συμμορίες, είτε δεξιές είτε αριστερές, τους βλέπουν εχθρικά. Δεν θέλουν ασφαλώς «αποκλίνουσες συμπεριφορές» στις διαδηλώσεις, θέλουν όλα να κυλάνε «ήρεμα και ομαλά». Άλλως τε η «ησυχία, τάξη και ασφάλεια» εκφράζει άπαντες τους κομματικούς, ένθεν κι ένθεν, την (επίσης) ταραγμένη δεκαετία του '50, καθώς η διατήρηση της «κοινωνικής ειρήνης» τους εξυπηρετούσε ομοίως. Ως εκ τούτου, δεν μας ξενίζει πως όταν κάτι πήγαινε να ξεφύγει του ελέγχου της αριστεράς χαρα-

της νεωτερικότητας, μετασχηματίζοντας, ακόμη και τα πλέον επικίνδυνα για την εξουσία στοιχεία της σε «άκαπνες» ασκήσεις ύφους κι εναλλακτικού lifestyle, όλα έγιναν αποδεκτά, ακριβώς γιατί είναι πλέον ακίνδυνα.

Οι ανυπάκουοι «τραγουδούν ακόμα»

Κι όμως αυτοί οι νεολαίοι της δεκαετίας του '50, που «έριχναν πατάτες με ξυράφια» στους «μαύρους» της αστυνομίας, δεν μεγάλωσαν ποτέ. Ως προς τον αντιπολιτικό τους αυθορμητισμό, παρέμειναν οι ίδιοι, ωραίοι κι αειθαλείς, το '65, το '73, το '85 στο Χημείο, το '91 στα μαθητικά, το '95, το '03 στη Θεσσαλονίκη, το '08 στην εξέγερση του Δεκέμβρη. Είναι οι ίδιοι και σήμερα, εν έτει 2019, στις διαδηλώσεις για το μακεδονικό, καθώς τμεγάλο κομμάτι των νεολαίων που συμμετέχουν σε αυτές δεν έχουν σχέσεις με τα κόμματα και την πολιτική, αλλά νιώθουν κάτι ουσιαστικό μέσα τους να θίγεται, ότι η Ιστορία επιχειρεί απροκάλυπτα να ισοπεδώσει τις ιστορίες τους. Λέγοντας αυτό, δεν επιθυμούμε να εξομοιώσουμε διαφορετικές καταστάσεις διαφορετικών εποχών. Το πνεύμα κάθε εποχής είναι διαφορετικό. Εμείς μιλάμε για εκείνο το συναίσθημα, που θέλει να αντισταθεί στην υποκρισία και στην προβατοποίηση· που εμπνέεται από κάτι που όποιος το βιώνει μπορεί να το θεωρήσει ανώτερο από τον ίδιο του τον εαυτό. Αυτό είναι το κοινό χαρακτηριστικό που υπο-

ως νέοι, που ένιωθαν και συγκινούνταν έξω από ιδεολογίες και κομματικές γραμμές, «ήταν δεκάξι χρονών και ήταν όλα υπέροχα», όπως μας πληροφορεί και ο Ν.Ν, γιατί δεν ήταν ανάμεσα στα νεκρά από ασιτία παιδιά της κατοχής ή σε αυτά που άρπαξαν στα παιδομαζώματα οι εγκληματίες του ΔΣΕ, ήταν όλα υπέροχα γιατί ήταν ακόμη εν ζωή και μπορούσαν να χορεύουν, να ονειρεύονται, να αγαπάνε, να απαγγέλλουν αγαπημένους στίχους. Ήταν επίσης όλα υπέροχα όταν τους δινόταν η ευκαιρία να επιστρέψουν στο κράτος ένα μικρό ποσό από τη βία που καθημερινά δέχονταν. Και όταν η ευκαιρία αυτή παρουσιαζόταν δεν την άφηναν ποτέ αναξιοποίητη.

Τα γεγονότα του ’57 στην Κύπρο και ο αντίκτυπός αυτών στους ανυπότακτους νεολαίους της Αθήνας

Τον έκαψαν σε μια σπηλιά κάτω στην Κύπρο και πρώτη φορά την είδαμε τόσο βεγγαλικό. Ήταν που έφυγε μόνος του μα κατάφερε και πήρε μαζί του σαράντα παλιόσκυλα ο δικός μας κ’ ειπαμε κάτι να κάνουμε –για τη μαγκιά του δηλαδή γιατί απο Κυπριακό και τέτοια στα παπάρια μας. [...] Ήτανε που τον κάψανε ζωντανό κομματιασμένο από τις χειροβομβίδες οι πούστρες οι Εγγλέζοι μα πήρε τα σαράντα παλιόσκυλα μαζί του πριν τον κάψουν με τα φλογοβόλα λένε πως είχε και κάποιους άλλους μαζί αλλά τους έδιωξε και έμεινε μόνος[...] στην υγειά του είπε ο Μάνος και σήκωσε το ποτήρι του –δικός μας. Του ρίξαμε για πάρτη του στο τζιουκ μποξ της Λήθης κάτι καινούργια του Φατς Ντομινο και του Τζέρυ Λη Λιούις.

Νίκος Νικολαΐδης, *Μια στεκιά στο μάτι του Μοντεζούμα*

Στις 3 Μαρτίου 1957, ύστερα από προδοσία, ο Γρηγόρης Πιέρης Αυξεντίου, υπαρχηγός της ΕΟΚΑ, δολοφονείται ύστερα από μάχη ενάντια σε τμήμα ειδικών δυνάμεων του βρετανικού στρατού κατοχής, που κράτησε δίχως διακοπή σχεδόν εικοσιτέσσερις ώρες. Μόνος του, ταμπουρωμένος σε μια σπηλιά, οπλισμένος με ένα αγγλικό πολυβόλο τύπου bren και μερικές χειρομβομβίδες, σκοτώνει στη μάχη 47 Βρετανούς προτού, παντελώς άνανδρα, τον κάψουν ζωντανό, ρίχνοντας βενζίνη.

Αυτό συγκινεί τον δεκαεπτάχρονο Νικολαΐδη, συγκινεί τους «παρεπιδημούντες» εφήβους τους Green Park, τους ροκ εντ ρολάδες, τους σουινγκάδες, ακόμη κι αυτούς τους ελάχιστους εξ αυτών «εγκληματίες», που έκλεβαν πότε πότε κάποιο ακριβό αυτοκίνητο κι αφού το επέστρεφαν (έπειτα από μια σύντομη βόλτα) όπως το είχαν «παραλάβει», έγραφαν στη σκόνη του καπό «συγνώμη». Συγκινεί γιατί είναι ηρωικό. Κάθε άνθρωπος που δίνει με τέτοια αυταπάρνηση τη ζωή του για έναν σκοπό, ανυστερόβου-

Παλληκαρίδης το ίδιο, γιατί φεύγουν «ελεύθεροι και καθαροί», όχι για το κέρδος, όχι για τις «καρέκλες», αλλά για κάτι που πιστεύουν. Και ας μην εκφράζει τους ίδιους, ας τους αφήνει αδιάφορους τόσο ο εθνικισμός, όσο και ο διεθνισμός, αλλά και η πολιτική εν γένει. Συμμετέχουν στις διαδηλώσεις με πάθος, επιλέγουν τον δρόμο της σύγκρουσης, αποτελούν τον «πυροκροτητή» στην κοινωνική «βόμβα», που εκρήγνυται με αφορμή τα εγκλήματα της βρετανικής αποικιοκρατίας στην Κύπρο. Και έπειτα επιστρέφουν στον «κόσμο τους», στη δική τους καθημερινότητα, δίχως καν να σκεφτούν να κεφαλαιοποιήσουν και να ρευστοποιήσουν τους αγώνες τους, σε μικρά ή μεγάλα πολιτικά οφίκια. Ζουν για το αυθόρμητο, το απροσχημάτιστο, το ανεξέλεγκτο, ήτοι το ζωντανό, αυτό που αναπνέει ελεύθερα.

Όσοι συνομήλικοί τους, αλλά και μεγαλύτεροι, είναι οργανωμένοι στις κομματικές συμμορίες, είτε δεξιές είτε αριστερές, τους βλέπουν εχθρικά. Δεν θέλουν ασφαλώς «αποκλίνουσες συμπεριφορές» στις διαδηλώσεις, θέλουν όλα να κυλάνε «ήρεμα και ομαλά». Άλλως τε η «ησυχία, τάξη και ασφάλεια» εκφράζει άπαντες τους κομματικούς, ένθεν κι ένθεν, την (επίσης) ταραγμένη δεκαετία του ’50, καθώς η διατήρηση της «κοινωνικής ειρήνης» τους εξυπηρετούσε ομοίως. Ως εκ τούτου, δεν μας ξενίζει πως όταν κάτι πήγαινε να ξεφύγει του ελέγχου της αριστεράς χαρακτηριζόταν αμέσως ως «προβοκάτσια παρακρατικών» κι όταν το ίδιο συνέβαινε σε διαδηλώσεις με εθνικά αιτήματα, όπως αυτές για το Κυπριακό, οι «προβοκάτσιες» ήταν «έργα κομμουνιστών με αντεθνικά αισθήματα». Ασφαλώς η εν λόγω παρωδία συνεχίζεται ανελλιπώς μέχρι και σήμερα.

Ωστόσο, όσο κι αν ακούγεται περίεργο, ένας νεολαίος της δεκαετίας του ’50, με μαλλί «κοκοράκι», που του άρεσε ο Μπιλ Χάλλεϋ, ο Έντι Κόχραν κι ο Χάμφρεϋ Μπόγκαρτ κινδύνευε ομοίως να αρπάξει ένα γερό χέρι ξύλο τόσο από τους χωροφύλακες, όσο κι από τους οικοδόμους του ΚΚΕ. Τα πρωτοσέλιδα της αριστερής *Αυγής* ενάντια στο ροκ εντ ρολ και την «εισροή καπιταλιστικών προτύπων που διαφθείρουν τους νεολαίους» αποτελούν αδιάψευστα ντοκουμέντα της απόλυτης συμφωνίας δεξιών και αριστερών, σε ό,τι αφορά την άγρια καταστολή όσων δεν μετέχουν της πολιτικής. Διότι τα μη «πολιτικά όντα» μπο-

της νεωτερικότητας, μετασχηματίζοντας, ακόμη και τα πλέον επικίνδυνα για την εξουσία στοιχεία της σε «άκαπνες» ασκήσεις ύφους κι εναλλακτικού lifestyle, όλα έγιναν αποδεκτά, ακριβώς γιατί είναι πλέον ακίνδυνα.

Οι ανυπάκουοι «τραγουδούν ακόμα»

Κι όμως αυτοί οι νεολαίοι της δεκαετίας του ’50, που «έριχναν πατάτες με ξυράφια» στους «μαύρους» της αστυνομίας, δεν μεγάλωσαν ποτέ. Ως προς τον αντιπολιτικό τους αυθορμητισμό, παρέμειναν οι ίδιοι, ωραίοι κι αειθαλείς, το ’65, το ’73, το ’85 στο Χημείο, το ’91 στα μαθητικά, το ’95, το ’03 στη Θεσσαλονίκη, το ’08 στην εξέγερση του Δεκέμβρη. Είναι οι ίδιοι και σήμερα, εν έτει 2019, στις διαδηλώσεις για το μακεδονικό, καθώς τμεγάλο κομμάτι των νεολαίων που συμμετέχουν σε αυτές δεν έχουν σχέσεις με τα κόμματα και την πολιτική, αλλά νιώθουν κάτι ουσιαστικό μέσα τους να θίγεται, ότι η Ιστορία επιχειρεί απροκάλυπτα να ισοπεδώσει τις ιστορίες τους. Λέγοντας αυτό, δεν επιθυμούμε να εξομοιώσουμε διαφορετικές καταστάσεις διαφορετικών εποχών. Το πνεύμα κάθε εποχής είναι διαφορετικό. Εμείς μιλάμε για εκείνο το συναίσθημα, που θέλει να αντισταθεί στην υποκρισία και στην προβατοποίηση· που εμπνέεται από κάτι που όποιος το βιώνει μπορεί να το θεωρήσει ανώτερο από τον ίδιο του τον εαυτό. Αυτό είναι το κοινό χαρακτηριστικό που μπορούμε να δούμε και αυτό το συναίσθημα δεν χωράει σε καμιά Ιστορία

Και με ουσιαστική αφορμή τα ανωτέρω, επιστρέφουν ένα ελάχιστο ποσό βίας σε αυτούς που αποφασίζουν για το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον τους δίχως να τους ρωτούν. Διότι το αυθόρμητο κι ανεξέλεγκτο, ακόμη κι αν το τραυματίζουν σκοπίμως καθημερινά, δεν είναι νεκρό. Αναπνέει, ζει και δρα, όπως πάντοτε, σε αγνούς ανθρώπους με ανυστερόβουλες προθέσεις. Και οι αγνοί άνθρωποι, όσοι απορρίπτουν στο σύνολο της την πολιτική, πάντοτε θα ακολουθούν την καρδιά. Και θα εμπνέονται από την αυτοθυσία και τον ηρωισμό, όταν είναι αυθεντικά και γνήσια, από όπου κι αν προέρχονται, είτε αυτό αρέσει σε κάποιους είτε όχι.

Θέλει αρετή και τόλμη η αλήθεια. Και η μικροψυχία και τα πολιτικά «γυαλιά» δεν είναι αρετή κανενός, ακόμη κι αν προσποιείται ότι είναι. Το να χαίρεσαι γιατί τα κτήνη

Τον έκαψαν σε μια σπηλιά κάτω στην Κύπρο και πρώτη φορά την είδαμε τόσο βεγγαλικό. Ήταν που έφυγε μόνος του μα κατάφερε και πήρε μαζί του σαράντα παλιόσκυλα ο δικός μας κ' είπαμε κάτι να κάνουμε –για τη μαγκιά του δηλαδή γιατί απο Κυπριακό και τέτοια στα παπάρια μας. [...] Ήτανε που τον κάψανε ζωντανό κομματιασμένο από τις χειροβομβίδες οι πούστρες οι Εγγλέζοι μα πήρε τα σαράντα παλιόσκυλα μαζί του πριν τον κάψουν με τα φλογοβόλα λένε πως είχε και κάποιους άλλους μαζί αλλά τους έδιωξε και έμεινε μόνος[...] στην υγειά του είπε ο Μάνος και σήκωσε το ποτήρι του –δικός μας. Του ρίξαμε για πάρτη του στο τζιουκ μποξ της Λήθης κάτι καινούργια του Φατς Ντομινο και του Τζέρυ Λη Λιούις.

Νίκος Νικολαΐδης, *Μια στεκιά στο μάτι του Μοντεζούμα*

Στις 3 Μαρτίου 1957, ύστερα από προδοσία, ο Γρηγόρης Πιέρης Αυξεντίου, υπαρχηγός της ΕΟΚΑ, δολοφονείται ύστερα από μάχη ενάντια σε τμήμα ειδικών δυνάμεων του βρετανικού στρατού κατοχής, που κράτησε δίχως διακοπή σχεδόν εικοσιτέσσερις ώρες. Μόνος του, ταμπουρωμένος σε μια σπηλιά, οπλισμένος με ένα αγγλικό πολυβόλο τύπου bren και μερικές χειρομβομβίδες, σκοτώνει στη μάχη 47 Βρετανούς προτού, παντελώς άνανδρα, τον κάψουν ζωντανό, ρίχνοντας βενζίνη.

Αυτό συγκινεί τον δεκαεπτάχρονο Νικολαΐδη, συγκινεί τους «παρεπιδημούντες» εφήβους τους Green Park, τους ροκ εντ ρολάδες, τους σουινγκάδες, ακόμη κι αυτούς τους ελάχιστους εξ αυτών «εγκληματίες», που έκλεβαν πότε πότε κάποιο ακριβό αυτοκίνητο κι αφού το επέστρεφαν (έπειτα από μια σύντομη βόλτα) όπως το είχαν «παραλάβει», έγραφαν στη σκόνη του καπό «συγνώμη». Συγκινεί γιατί είναι ηρωικό. Κάθε άνθρωπος που δίνει με τέτοια αυταπάρνηση τη ζωή του για έναν σκοπό, ανυστερόβουλα, είναι ήρωας. Ακόμη και αν πολλά από όσα πιστεύει δεν μας εκφράζουν, ακόμη κι αν διαφωνούμε με όλες τις ιδεολογίες, πολιτικές ή θρησκευτικές. Είναι μικροψυχία να μην αναγνωρίζεις, ακόμη και σε αυτόν που διαφωνείς, κάτι που κατέκτησε θυσιάζοντας τα πάντα. Και η μικροψυχία είναι συστατικό της πολιτικής, όχι των αναρχικών.

Και έτσι βγαίνουν στους δρόμους, με αφορμή τις διαδηλώσεις για το Κυπριακό, για να συγκρουστούν με το κράτος, όχι υπέρ της ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα, αλλά ενάντια σε ό,τι τους καταπιέζει καθημερινά. Ο Αυξεντίου τους εμπνέει, ο Καραολής και ο Δημητρίου, ο Ευαγόρας βρετανικής αποικιοκρατίας στην Κύπρο. Και έπειτα επιστρέφουν στον «κόσμο τους», στη δική τους καθημερινότητα, δίχως καν να σκεφτούν να κεφαλαιοποιήσουν και να ρευστοποιήσουν τους αγώνες τους, σε μικρά ή μεγάλα πολιτικά οφίκια. Ζουν για το αυθόρμητο, το απροσχημάτιστο, το ανεξέλεγκτο, ήτοι το ζωντανό, αυτό που αναπνέει ελεύθερα.

Όσοι συνομήλικοι τους, αλλά και μεγαλύτεροι, είναι οργανωμένοι στις κομματικές συμμορίες, είτε δεξιές είτε αριστερές, τους βλέπουν εχθρικά. Δεν θέλουν ασφαλώς «αποκλίνουσες συμπεριφορές» στις διαδηλώσεις, θέλουν όλα να κυλάνε «ήρεμα και ομαλά». Άλλως τε η «ησυχία, τάξη και ασφάλεια» εκφράζει άπαντες τους κομματικους, ένθεν κι ένθεν, την (επίσης) ταραγμένη δεκαετία του '50, καθώς η διατήρηση της «κοινωνικής ειρήνης» τους εξυπηρετούσε ομοίως. Ως εκ τούτου, δεν μας ξενίζει πως όταν κάτι πήγαινε να ξεφύγει του ελέγχου της αριστεράς χαρακτηριζόταν αμέσως ως «προβοκάτσια παρακρατικών» κι όταν το ίδιο συνέβαινε σε διαδηλώσεις με εθνικά αιτήματα, όπως αυτές για το Κυπριακό, οι «προβοκάτσιες» ήταν «έργα κομμουνιστών με αντεθνικά αισθήματα». Ασφαλώς η εν λόγω παρωδία συνεχίζεται ανελλιπώς μέχρι και σήμερα.

Ωστόσο, όσο κι αν ακούγεται περίεργο, ένας νεολαίος της δεκαετίας του '50, με μαλλί «κοκοράκι», που του άρεσε ο Μπιλ Χάλλεϋ, ο Έντι Κόχραν κι ο Χάμφρεϊ Μπόγκαρτ κινδύνευε ομοίως να αρπάξει ένα γερό χέρι ξύλο τόσο από τους χωροφύλακες, όσο κι από τους οικοδόμους του ΚΚΕ. Τα πρωτοσέλιδα της αριστερής *Αυγής* ενάντια στο ροκ εντ ρολ και την «εισροή καπιταλιστικών πρωτύπων που διαφθείρουν τους νεολαίους» αποτελούν αδιάψευστα ντοκουμέντα της απόλυτης συμφωνίας δεξιών και αριστερών, σε ό,τι αφορά την άγρια καταστολή όσων δεν μετέχουν της πολιτικής. Διότι τα μη «πολιτικά όντα» μπορούν να γίνουν ιδιαιτέρως επικίνδυνα για την εξουσία, καθώς δεν αντιπροσωπεύονται, άρα και είναι δύσκολο να ελεγχθούν.

Όσο η πολιτισμική νεωτερικότητα της Δύσης, (και κυρίως τα στοιχεία αυτής που δεν ελέγχονταν πλήρως από τους κρατούντες) για τον έναν ή τον άλλον λόγο, δεν μπορούσε να χωρέσει στο κυρίαρχο αφήγημα του «πατρίς-θρησκεία-οικογένεια», αλλά και στο έτερο εξουσιαστικό αφήγημα «τρώγε το φαί σου, αγάπα το κελί σου, διάβαζε πολύ», πολεμήθηκε ανηλεώς. Όταν ωστόσο κατόρθωσαν τόσο οι δεξιοί, όσο και οι αριστεροί να αφομοιώσουν το σύνολο

μίας, δεν μεγάλωσαν ποτέ. Ως προς τον αντιπολιτικό τους αυθορμητισμό, παρέμειναν οι ίδιοι, ωραίοι κι αειθαλείς, το '65, το '73, το '85 στο Χημείο, το '91 στα μαθητικά, το '95, το '03 στη Θεσσαλονίκη, το '08 στην εξέγερση του Δεκέμβρη. Είναι οι ίδιοι και σήμερα, εν έτει 2019, στις διαδηλώσεις για το μακεδονικό, καθώς τμεγάλο κομμάτι των νεολαίων που συμμετέχουν σε αυτές δεν έχουν σχέσεις με τα κόμματα και την πολιτική, αλλά νιώθουν κάτι ουσιαστικό μέσα τους να θίγεται, ότι η Ιστορία επιχειρεί απροκάλυπτα να ισοπεδώσει τις ιστορίες τους. Λέγοντας αυτό, δεν επιθυμούμε να εξομοιώσουμε διαφορετικές καταστάσεις διαφορετικών εποχών. Το πνεύμα κάθε εποχής είναι διαφορετικό. Εμείς μιλάμε για εκείνο το συναίσθημα, που θέλει να αντισταθεί στην υποκρισία και στην προβατοποίηση· που εμπνέεται από κάτι που όποιος το βιώνει μπορεί να το θεωρήσει ανώτερο από τον ίδιο του τον εαυτό. Αυτό είναι το κοινό χαρακτηριστικό που μπορούμε να δούμε και αυτό το συναίσθημα δεν χωράει σε καμιά Ιστορία

Και με ουσιαστική αφορμή τα ανωτέρω, επιστρέφουν ένα ελάχιστο ποσό βίας σε αυτούς που αποφασίζουν για το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον τους δίχως να τους ρωτούν. Διότι το αυθόρμητο κι ανεξέλεγκτο, ακόμη κι αν το τραυματίζουν σκοπίμως καθημερινά, δεν είναι νεκρο. Αναπνέει, ζει και δρα, όπως πάντοτε, σε αγνούς ανθρώπους με ανυστερόβουλες προθέσεις. Και οι αγνοί άνθρωποι, όσοι απορρίπτουν στο σύνολο της την πολιτική, πάντοτε θα ακολουθούν την καρδιά. Και θα εμπνέονται από την αυτοθυσία και τον ηρωισμό, όταν είναι αυθεντικά και γνήσια, από όπου κι αν προέρχονται, είτε αυτό αρέσει σε κάποιους είτε όχι.

Θέλει αρετή και τόλμη η αλήθεια. Και η μικροψυχία και τα πολιτικά «γυαλιά» δεν είναι αρετή κανενος, ακόμη κι αν προσποιείται ότι είναι. Το να χαίρεσαι γιατί τα κτήνη του αλβανικού κράτους δολοφόνησαν τον Κατσίφα, ενώ μάλιστα τελούσε σιδεροδέσμιος, σε κάνει χειρότερο από αυτά. Το να στήνεις ενέδρες στα στενά των Εξαρχείων σε ανθρώπους που πριν λίγο συγκρούονταν με την αστυνομία, ακόμη κι αν ένα κομμάτι εξ αυτών ανήκει στην ακροδεξιά, σε κάνει όμοιο με παρακρατικό, εφ' όσον συμπλέεις πλήρως με την κρατική βούληση, βοηθώντας την να υλοποιηθεί. Και μάλιστα αμισθί παρακρατικό, φανατικό, παραβαλάνο της «αντιεξουσίας».

Αναρχική συλλογικότητα ***Πυργîται***

Η παράλληλη πορεία της κυριαρχίας με την εξάρτηση

Οι ψυχοτρόπες ουσίες, όπως είναι φυσικό δεν εμφανίστηκαν από τη μια στιγμή στην άλλη στον ελλαδικό χώρο. Υπήρχαν με διαφορετικές μορφές, χιλιάδες χρόνια πριν. Η σταδιακή αλλαγή στην χρήση και εν τέλει η εξάρτηση, είναι φαινόμενο που συνδέεται άμεσα με κοινωνικές αλλαγές που συντελέστηκαν στον ελλαδικό χώρο από τα μέσα του 19ου αιώνα και τις αρχές του 20ου, αλλαγές που σχετίζονται με την σταδιακή εγκατάλειψη της υπαίθρου και του κοινοτικού τρόπου ζωής, το μεγάλωμα των πόλεων και εν τέλει με το κράτος και την εξουσία. Στο παρόν κείμενο θα προσπαθήσουμε να σκιαγραφήσουμε την πορεία των ψυχοτρόπων ουσιών στον ελλαδικό χώρο από την αρχαιότητα έως τα μέσα του 20ου αιώνα, τους τρόπους χρήσης ανά εποχές και την αντιμετώπιση του κράτους από το τέλος του 19ου έως τα μέσα του 20ου αιώνα με νομοθετικές ρυθμίσεις.

Ιστορικές αναφορές

Τα αρχαία ελληνικά κείμενα βεβαιώνουν την καλλιέργεια καθώς και τη χρήση κάνναβης στον ελλαδικό χώρο αλλά και σε γειτονικές περιοχές. Εν τούτοις οι αρχαίοι συγγραφείς, για άγνωστο λόγο, δεν αναφέρονται στην ψυχοτρόπο δράση του φυτού αλλά μόνο στην χρήση του για φαρμακευτικούς και βιοτεχνικούς σκοπούς. Το γεγονός αυτό ίσως να αποτελεί ένδειξη ότι η χρήση των ψυχοτρόπων ουσιών ήταν ενταγμένη στο κοινωνικό περιβάλλον με εντελώς διαφορετικό τρόπο απ' ότι σήμερα, καθώς και ότι η εξάρτηση είτε δεν υπήρχε ή τουλάχιστον θα ήταν σε περιορισμένα πλαίσια. Ο Ηρόδοτος (480-420 π.Χ) αναφέρει την κάνναβη στις νεκρικές τές συνεχίστηκαν και μέχρι το τέλος του 19ου αιώνα.[1]

Από το 1877 έως το 1957 στον ελλαδικό χώρο υπήρχαν δεκάδες κανναβουργεία που επεξεργάζονται το φυτό για την παραγωγή, σχοινιών, υφασμάτων, χαρτιού αλλά και ευφορικής κάνναβης (χασίς). Το χασίς το εξήγαν κυρίως στην Αίγυπτο, στην Μέση Ανατολή, αλλά και στην Ευρώπη. Κανναβουργεία υπήρχαν στην Κέρκυρα, στην Έδεσσα, στην Μαντίνεια της Αρκαδίας στην Αργολίδα κ.λπ. Ενδεικτικά, το 1928, υπήρχαν δέκα κανναβουργεία στον ελλαδικό χώρο που παρήγαγαν σκοινί και το εξήγαγαν στο εξωτερικό. Εκτός απ' την βιοτεχνική κατεργασία υπήρχε και η οικοτεχνία όπου οι άνθρωποι κατασκεύαζαν μόνοι τους είδη πρώτης ανάγκης όπως σχοινιά, τσουβάλια και υφάσματα, ωστόσο αυτή η τεχνική σταδιακά εγκαταλείφθηκε.

Η αλλαγή χρήσης

Το τέλος του 19ου αιώνα φαίνεται ότι σηματοδοτεί την αλλαγή στη χρήση των ψυχοτρόπων ουσιών, αφού η κοινωνική πρακτική που μπορεί να χαρακτήριζε αυτές τις ουσίες μέχρι τότε αρχίζει να διαφοροποιείται και να παρουσιάζονται τα πρώτα δείγματα εξάρτησης. Η ανάπτυξη των στη Σύρο, το Ναύπλιο και τον Πειραιά, μεγάλοι πληθυσμοί ανθρώπων από την ελλαδική επαρχία και ύπαιθρο. Το αυτό ισχύει και στην Σμύρνη της Μικράς Ασίας. Κάποιοι προσαρμόζονται στα νέα εργασιακά δεδομένα, ενώ κάποιοι άλλοι περιθωριοποιούνται. Οι νέοι κάτοικοι συνήθως ζουν στις παρυφές των πόλεων και εκεί γίνεται αισθητή η παρουσία ψυχοτρόπων ουσιών. Σταδιακά οι ψυχοτρόπες ουσίες αρχίζουν να ταυτίζονται κυρίως με το λεγόμενο κοινωνικό περιθώριο. Για παράδειγμα η εξάπλωση της χρήσης χασίς στον Πειραιά ήδη από το 1880 είναι μεγάλη,[2] ενώ η πρώτη γραπτή πηγή που βεβαιώνει τον εγκλεισμό ατόμου σε ψυχιατρικό νοσοκομείο για χρήση ναρκωτικών είναι το 1914 στο Δρομοκαΐτειο. Τα φαρμακεία από τα μέσα του 19ου αιώνα μέχρι τις αρχές του 20ου πωλούσαν τσιγάρα ινδικής κάνναβης για την ηρεμιστική τους ιδιότητα καθώς και ηρωίνη[3] για διάφορα αναπνευστικά προβλήματα.

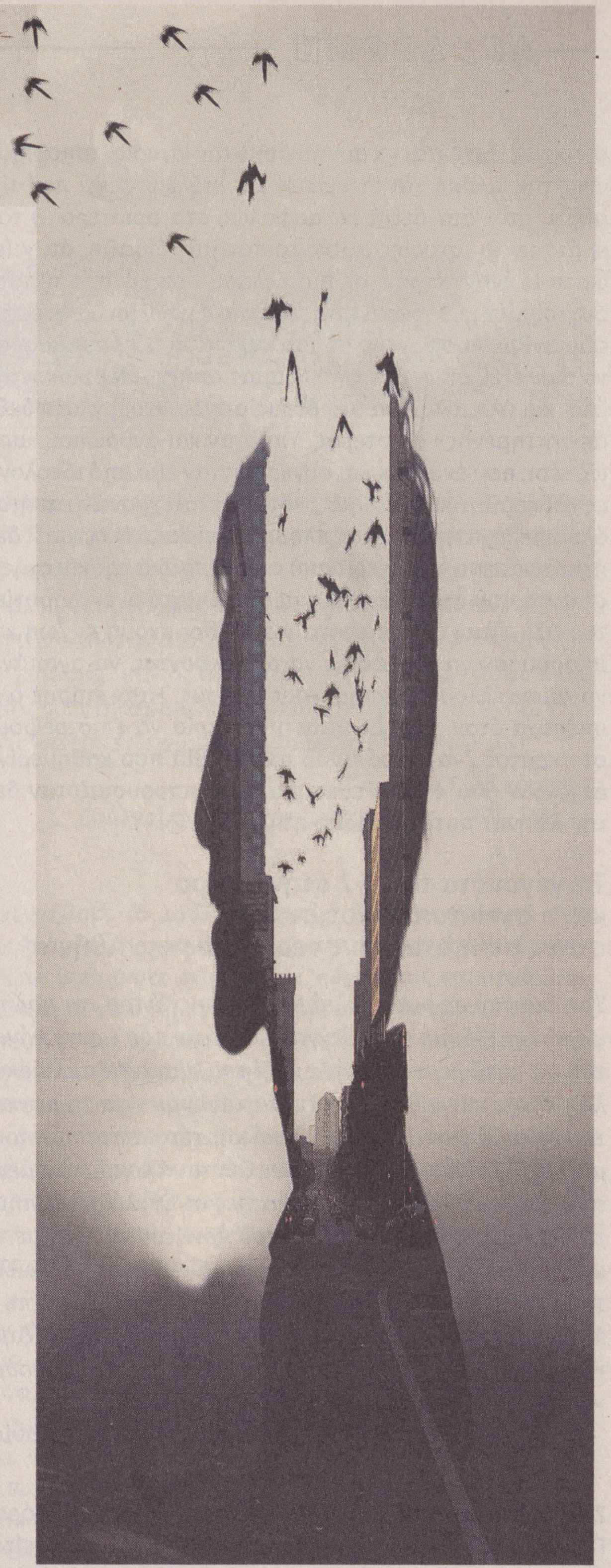
ΑΝΤΙΑΣΘΜΑΤΙΚΑ ΣΙΓΑΡΑ

GRIMAULT

Cigarettes Indiennes

Η παράλληλη πορεία της κυριαρχίας με την εξάρτηση

Οι ψυχοτρόπες ουσίες, όπως είναι φυσικό δεν εμφανίστηκαν από τη μια στιγμή στην άλλη στον ελλαδικό χώρο. Υπήρχαν με διαφορετικές μορφές, χιλιάδες χρόνια πριν. Η σταδιακή αλλαγή στην χρήση και εν τέλει η εξάρτηση, είναι φαινόμενο που συνδέεται άμεσα με κοινωνικές αλλαγές που συντελέστηκαν στον ελλαδικό χώρο από τα μέσα του 19ου αιώνα και τις αρχές του 20ου, αλλαγές που σχετίζονται με την σταδιακή εγκατάλειψη της υπαίθρου και του κοινοτικού τρόπου ζωής, το μεγάλωμα των πόλεων και εν τέλει με το κράτος και την εξουσία. Στο παρόν κείμενο θα προσπαθήσουμε να σκιαγραφήσουμε την πορεία των ψυχοτρόπων ουσιών στον ελλαδικό χώρο από την αρχαιότητα έως τα μέσα του 20ου αιώνα, τους τρόπους χρήσης ανά εποχές και την αντιμετώπιση του κράτους από το τέλος του 19ου έως τα μέσα του 20ου αιώνα με νομοθετικές ρυθμίσεις.

Ιστορικές αναφορές

Τα αρχαία ελληνικά κείμενα βεβαιώνουν την καλλιέργεια καθώς και τη χρήση κάνναβης στον ελλαδικό χώρο αλλά και σε γειτονικές περιοχές. Εν τούτοις οι αρχαίοι συγγραφείς, για άγνωστο λόγο, δεν αναφέρονται στην ψυχοτρόπο δράση του φυτού αλλά μόνο στην χρήση του για φαρμακευτικούς και βιοτεχνικούς σκοπούς. Το γεγονός αυτό ίσως να αποτελεί ένδειξη ότι η χρήση των ψυχοτρόπων ουσιών ήταν ενταγμένη στο κοινωνικό περιβάλλον με εντελώς διαφορετικό τρόπο απ' ότι σήμερα, καθώς και ότι η εξάρτηση είτε δεν υπήρχε ή τουλάχιστον θα ήταν σε περιορισμένα πλαίσια. Ο Ηρόδοτος (480-420 π.Χ) αναφέρει την κάνναβη στις νεκρικές τελετουργίες των Σκυθών. Ο Εφιπος που έζησε τον 4ο αιώνα π.Χ αναφέρει την κάνναβη σαν τροφή μετά το δείπνο στην κω-

τές συνεχίστηκαν και μέχρι το τέλος του 19ου αιώνα.[1]

Από το 1877 έως το 1957 στον ελλαδικό χώρο υπήρχαν δεκάδες κανναβουργεία που επεξεργάζονται το φυτό για την παραγωγή, σχοινιών, υφασμάτων, χαρτιού αλλά και ευφορικής κάνναβης (χασίς). Το χασίς το εξήγαν κυρίως στην Αίγυπτο, στην Μέση Ανατολή, αλλά και στην Ευρώπη. Κανναβουργεία υπήρχαν στην Κέρκυρα, στην Έδεσσα, στην Μαντίνεια της Αρκαδίας στην Αργολίδα κ.λπ. Ενδεικτικά, το 1928, υπήρχαν δέκα κανναβουργεία στον ελλαδικό χώρο που παρήγαγαν σκοινί και το εξήγαγαν στο εξωτερικό. Εκτός απ' την βιοτεχνική κατεργασία υπήρχε και η οικοτεχνία όπου οι άνθρωποι κατασκεύαζαν μόνοι τους είδη πρώτης ανάγκης όπως σχοινιά, τσουβάλια και υφάσματα, ωστόσο αυτή η τεχνική σταδιακά εγκαταλείφθηκε.

Η αλλαγή χρήσης

Το τέλος του 19ου αιώνα φαίνεται ότι σηματοδοτεί την αλλαγή στη χρήση των ψυχοτρόπων ουσιών, αφού η κοινωνική πρακτική που μπορεί να χαρακτήριζε αυτές τις ουσίες μέχρι τότε αρχίζει να διαφοροποιείται και να παρουσιάζονται τα πρώτα δείγματα εξάρτησης. Η ανάπτυξη των στη Σύρο, το Ναύπλιο και τον Πειραιά, μεγάλοι πληθυσμοί ανθρώπων από την ελλαδική επαρχία και ύπαιθρο. Το αυτό ισχύει και στην Σμύρνη της Μικράς Ασίας. Κάποιοι προσαρμόζονται στα νέα εργασιακά δεδομένα, ενώ κάποιοι άλλοι περιθωριοποιούνται. Οι νέοι κάτοικοι συνήθως ζουν στις παρυφές των πόλεων και εκεί γίνεται αισθητή η παρουσία ψυχοτρόπων ουσιών. Σταδιακά οι ψυχοτρόπες ουσίες αρχίζουν να ταυτίζονται κυρίως με το λεγόμενο κοινωνικό περιθώριο. Για παράδειγμα η εξάπλωση της χρήσης χασίς στον Πειραιά ήδη από το 1880 είναι μεγάλη,[2] ενώ η πρώτη γραπτή πηγή που βεβαιώνει τον εγκλεισμό ατόμου σε ψυχιατρικό νοσοκομείο για χρήση ναρκωτικών είναι το 1914 στο Δρομοκαΐτειο. Τα φαρμακεία από τα μέσα του 19ου αιώνα μέχρι τις αρχές του 20ου πωλούσαν τσιγάρα ινδικής κάνναβης για την ηρεμιστική τους ιδιότητα καθώς και ηρωίνη[3] για διάφορα αναπνευστικά προβλήματα.

ΑΝΤΙΑΣΘΜΑΤΙΚΑ ΣΙΓΑΡΑ

GRIMAULT

Cigarettes Indiennes

Τὰ Ἀντιασθματικὰ Σιγάρα, ἐξ Ἰνδικοῦ Καννάβεως τῶν ἐν Πα-

Τα αρχαία ελληνικά κείμενα βεβαιώνουν την καλλιέργεια καθώς και τη χρήση κάνναβης στον ελλαδικό χώρο αλλά και σε γειτονικές περιοχές. Εν τούτοις οι αρχαίοι συγγραφείς, για άγνωστο λόγο, δεν αναφέρονται στην ψυχοτρόπο δράση του φυτού αλλά μόνο στην χρήση του για φαρμακευτικούς και βιοτεχνικούς σκοπούς. Το γεγονός αυτό ίσως να αποτελεί ένδειξη ότι η χρήση των ψυχοτρόπων ουσιών ήταν ενταγμένη στο κοινωνικό περιβάλλον με εντελώς διαφορετικό τρόπο απ' ότι σήμερα, καθώς και ότι η εξάρτηση είτε δεν υπήρχε ή τουλάχιστον θα ήταν σε περιορισμένα πλαίσια. Ο Ηρόδοτος (480-420 π.Χ) αναφέρει την κάνναβη στις νεκρικές τελετουργίες των Σκυθών. Ο Εφιπος που έζησε τον $4^{ο}$ αιώνα π.Χ αναφέρει την κάνναβη σαν τροφή μετά το δείπνο στην κωμωδία του *Κύδων*. Ο Στράβων επίσης μας πληροφορεί για την περιοχή της Κολχίδας ότι είναι πλούσια σε κάνναβη. Ο περιηγητής Παυσανίας (150-200 μ.Χ) στο «Ελλάδος περιήγησις» στα «Ηλιακά» αναφέρει την κάνναβη, το λινάρι και το βύσσο στις σημαντικότερες καλλιέργειες της περιοχής της Ηλείας. Ο Πεδάνιος Διοσκουρίδης (40-90 μ.Χ) αναφέρει ότι με το φυτό κατασκευάζονται γερά σκοινιά και ότι οι λιωμένοι και χυλωμένοι σπόροι του βοηθούν στην αντιμετώπιση των ωταλγιών. Επίσης, εφιστά την προσοχή, διότι η υπερβολική βρώση των σπόρων μπορεί να επιφέρει μείωση στην παραγωγή σπέρματος.

Στα Βυζαντινά και στα Οθωμανικά χρόνια η κάνναβη συνέχιζε να αυτοφύεται στον ελλαδικό χώρο ή και να καλλιεργείται σποραδικά, αλλά όχι σε οργανωμένη μορφή, κυρίως για να καλυφθούν οι ανάγκες των Οθωμανών για χασίς και κλωστικές ίνες, ενώ παράλληλα χρησιμοποιούσαν το φυτό και τα προϊόντα του στην παραδοσιακή λαϊκή ιατρική, κατασκευάζοντας οινοπνευματώδη εκχυλίσματα καθώς και βάμματα από κάνναβη. Οι πρακτικές αυ-

Το τέλος του $19^{ου}$ αιώνα φαίνεται ότι σηματοδοτεί την αλλαγή στη χρήση των ψυχοτρόπων ουσιών, αφού η κοινωνική πρακτική που μπορεί να χαρακτήριζε αυτές τις ουσίες μέχρι τότε αρχίζει να διαφοροποιείται και να παρουσιάζονται τα πρώτα δείγματα εξάρτησης. Η ανάπτυξη των

Τα φαρμακεία από τα μέσα του $19^{ου}$ αιώνα μέχρι τις αρχές του $20^{ου}$ πωλούσαν τσιγάρα ινδικής κάνναβης για την ηρεμιστική τους ιδιότητα καθώς και ηρωίνη[3] για διάφορα αναπνευστικά προβλήματα.

ΑΝΤΙΑΣΘΜΑΤΙΚΑ ΣΙΓΑΡΑ

GRIMAULT

Cigarettes Indiennes

Τὰ Ἀντιασθματικὰ Σιγάρα, ἐξ Ἰνδικοῦ Κανάβεως τῶν ἐν Παρισίοις κ. κ. Grimault et Cie, εἶνε τὸ νεώτατον φάρμακον, τὸ ἐνεργητικώτατον κατὰ τοῦ ἄσθματος, τῆς φθίσεως· τοῦ λάρυγγος, τῆς ἀποσβέσεως τῆς φωνῆς, τῆς ἀϋπνίας, καὶ τῶν ἐν τῷ προσώπῳ νευραλγιῶν. Ἀρκεῖ ὁ πάσχων δὶς νὰ εἰσπνεύσῃ τοὺς ἀτμοὺς διὰ τοῦ στόματος καὶ τοὺς ἐκπνεύσῃ ἐκ τῆς ῥινός, καὶ παραυτα παύουν αἱ ἀγωνίαι, οἱ πνιγμοὶ καὶ οἱ ἱδρῶτες, καὶ ἐπέρχεται γλυκύτατος ὕπνος ἐπὶ τῆς κλίνης, ἐν ᾧ πρὶν δὲν ἠδύνατο νὰ κατακλινθῇ.

Γενικὴ ἀποθήκη ἐν τῷ Φαρμακεμπορείῳ Κωνστ. Ὀλυμπίου ἐν ὁδῷ Ἑρμοῦ, ἀριθ. 206, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Γεωργίου Σκουζέ.

πόλεων με την ταυτόχρονη απομάκρυνση των κοινοτικών τρόπων ζωής έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην αλλαγή χρήσης των ψυχοτρόπων ουσιών. Είναι γνωστό ότι για πολλούς λόγους (εθνικές γαίες, αλλαγή εργασιακού ενδιαφέροντος και άλλα) από τα μέσα του $19^{ου}$ αιώνα αρχίζουν να συρρέουν στα μεγάλα αστικά κέντρα, όπως

1. Στο βιβλίο του Αφεντούλη Θ., *Φαρμακολογία*, Αθήνα 1875, περιγράφονται ιατρικές συνταγές με κάνναβη, καθώς και αναλυτικές θεραπευτικές χρήσεις του φυτού.

2. « Ἤδη ἀπό τό 1880 ἡ ἐξάπλωσις τοῦ χασίς στόν Πειραιᾶ ἦτο σημαντική καί ὑπῆρξε μέγας ἀριθμός χαμαιτυπείων καί ἄλλων κέντρων ὅπου ἐκαπνίζετο τό χασίς.» Στριγγάρης Μ., *«Χασίς» Ψυχοπαθολογία, Κλινική, Κοινωνιολογία, εγκληματολογία του κανναβισμού*, Αθήνα 1937, στο *Ημερολόγιο 2006 - Ο Πειραιάς και το ρεμπέτικο τραγούδι*.

3. Η ηρωίνη πρωτοκατασκευάστηκε το 1874 από τους Beckett και Wright. Η θεραπευτική της χρήση ξεκίνησε το 1896 από τον Dresser ενώ παράγεται βιομηχανικά από την φαρμακευτική εταιρεία Bayer το 1898. Η παραγωγή της από την Bayer σταμάτησε το 1910.

Η Μικρασιατική καταστροφή με τις τεράστιες κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις της δημιουργεί το κατάλληλο περιβάλλον για την ανάπτυξη της χρήσης ψυχοτρόπων ουσιών. Οι πρόσφυγες από τον Μικρασιατικό πόλεμο ανέρχονται σε εκατομμύρια με αποτέλεσμα πολλές πόλεις όπως ο Πειραιάς και η Αθήνα πληθυσμιακά να μεγαλώνουν απίστευτα γρήγορα, αλλάζοντας κοινωνικές και πολιτισμικές ισορροπίες και δημιουργώντας νέα κοινωνικά δεδομένα. Για να καταλάβουμε τα μεγέθη απλά αναφέρουμε ότι ο Πειραιάς το 1920 ανέρχεται σε 133.482 κατοίκους, ενώ το 1923 υπολογίζονται ανεπίσημα σε 230.000. Το 1928, απογράφονται 251.328 κάτοικοι, έτσι ο πληθυσμός της πόλης έχει αυξηθεί κατά 85%, συγκριτικά με τα επίπεδα του 1920. Στην Αθήνα αντίστοιχα, το ποσοστό είναι 54%.[4] Έτσι λοιπόν ο προσφυγικός εποικισμός κυ-

4. Μαλακούτη Ματίνα, «Η Εξέλιξη του Αστικού Πειραιά 1834-1922», στο *Ημερολόγιο 2006 - Ο Πειραιάς και το Ρεμπέτικο Τραγούδι*, εκδ. Δημιουργικό Εργαστήρι, 2006.

ριολεκτικά μπούκωσε όλο τον Πειραιά και την Αθήνα. «Η Πειραϊκή μέχρι τις αρχές του 20ου αιώνα, ήταν κατοικημένη μόνο στις αρχές της, η υπόλοιπη ήταν βραχώδης έκταση γεμάτη σπηλιές, καταφύγιο των κακοποιών και των περιθωριακών στρωμάτων της πόλης».[5] Οι πρόσφυγες θα ζυμωθούν με τους κατοίκους αυτών των περιοχών, θα εργαστούν σε δουλειές σκληρές και χαμηλά αμειβόμενες, άλλοι θα έρθουν σε επαφή με τον ήδη περιθωριοποιημένο πληθυσμό.

Εκτός από το χασίς η χρήση της ηρωίνης εκείνη την περίοδο, αναλογικά με τα πληθυσμιακά στοιχεία της εποχής, και με βάση αστυνομικά αρχεία υπολογίζεται πως ήταν 30 με 40 φορές μεγαλύτερη σε σχέση με το σήμερα. Για να είναι εφικτή η αναγωγή πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν ότι οι χρήστες που σύρονται από την αστυνομία στα αστυνομικά τμήματα και τα δικαστήρια6 είναι πάντα ένα πολύ μικρό ποσο-

και αυτά επίσημα ως απαγορευμένες ναρκωτικές ουσίες. Έτσι γίνεται κατανοητό ότι η ηρωίνη βρίσκεται πάρα πολύ εύκολα και σε χαμηλή τιμή, αφού πολλοί αγρότες καλλιεργούσαν νόμιμα την παπαρούνα ενώ η κάνναβη, που βρισκόταν σε ένα καθεστώς «ημιπαρανομίας» (που θα δούμε παρακάτω) ήταν ποιο δυσεύρετη και ακριβή. Επίσης, η χρήση των παραγώγων του οπίου,

καθώς και για το πώς μπορεί μέσα απ' το φαινόμενο της χρήσης και της εξάρτησης να διαχειρίζεται τους υπηκόους του.

Στα μέσα του 19ου αιώνα το ελληνικό κράτος φαίνεται όχι μόνο να μην είναι εχθρικό απέναντι στην καλλιέργεια της κάνναβης, αλλά να προτρέπει τους αγρότες να ασχολούνται με αυτή την καλλιέργεια. Γύρω στο 1850 το υπουργείο γεωρ-

Ἡλικία συλληφθέντων,	Συνελήφθησαν ἐπί παραβάσει τοῦ Ν. περί ναρκωτικῶν φαρμάκων.-		Συνελήφθησαν καπνίζοντες χασίς εἰς κέντρα, ἐν οἷς παρέχονται κατά σύστημα τά μέσα πρός χασισοποσίαν		Συνελήφθησαν ἐπί ἀλητεία, ἐξηκριβώθη δ' ὅτι [redacted]. (χρησιμοποίουν ναρκωτικά)		Σύνολον	
	ἄνδρες	Γυναῖκες	ἄνδρ,	Γυν.	ἄνδρ.	Γυν,	Ἄν,	Γυ
Ἀπό 10-14 ἐτῶν	–	–	1	–	–	–	1	–
" 15-20 "	21	3	5	1	105	–	131	4
" 21-30 "	85	3	49	1	218	1	352	5
[illegible]	[illegible]	[illegible]	28	[illegible]	90	–	153	1

δεν εφαρμόζεται και η χρήση χασίς συνεχίζει να διαδίδεται.

– Στη συνέχεια, το 1919 το ελληνικό κράτος με νόμο απαγορεύει την χρήση χασίς σε άτομα που διήγαν άτακτο βίο. Ο συγκεκριμένος νόμος είναι ο νόμος «περί αλητείας» άρθρο 5 του ν. 1681/1919.

– Το 1920 με το νόμο 2107/1920 «περί απαγορεύσεως της καλλιέργειας, της εμπορίας και της καταναλώσεως ινδικής καννάβεως», απαγορεύεται η παραγωγή, η εμπορία και η χρήση χασίς. Ο νόμος αυτός στη συνέχεια αναβάλλεται και τελικά εφαρμόζεται το 1936 από την δικτατορία του Μεταξά. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο νόμος του 1920 βρήκε μεγάλες αντιδράσεις από τους αγρότες που έβλεπαν την παραγωγή τους σε χασίς να μένει αδιάθετη, αλλά και από αρκετούς πολιτικούς, οι οποίοι προκειμένου να μην χάσουν την εκλογική τους πελατεία, έβγαζαν λόγους στη βουλή υπέρ της χρήσης του χασίς. **Η μετάθεση της εφαρμογής του νόμου 2107 του 1920 γίνεται γιατί το κράτος ελάμβανε οικονομικές απολαβές από το εμπόριο του χασίς.**

Επίσης, το 1906 το ελληνικό κράτος για πρώτη φορά είχε επέμβη στα χωράφια που καλλιεργούσαν ινδική κάνναβη. Αφού καταγράφηκαν οι γαίες όπου καλλιεργού-

	Ἔτος 1933 καθ' ἅπασαν τήν Ἑλλάδα	Ἔτος 1932 μόνον διά τήν πόλιν Ἀθηνῶν
Σύνολον περιπτώσεων παραβάσεως νόμου ναρκωτικῶν	620	810
Ἡρωίνην	248	409

ριολεκτικά μπούκωσε όλο τον Πειραιά και την Αθήνα. «Η Πειραϊκή μέχρι τις αρχές του 20ου αιώνα, ήταν κατοικημένη μόνο στις αρχές της, η υπόλοιπη ήταν βραχώδης έκταση γεμάτη σπηλιές, καταφύγιο των κακοποιών και των περιθωριακών στρωμάτων της πόλης».[5] Οι πρόσφυγες θα ζυμωθούν με τους κατοίκους αυτών των περιοχών, θα εργαστούν σε δουλειές σκληρές και χαμηλά αμειβόμενες, άλλοι θα έρθουν σε επαφή με τον ήδη περιθωριοποιημένο πληθυσμό.

Εκτός από το χασίς η χρήση της ηρωίνης εκείνη την περίοδο, αναλογικά με τα πληθυσμιακά στοιχεία της εποχής, και με βάση αστυνομικά αρχεία υπολογίζεται πως ήταν 30 με 40 φορές μεγαλύτερη σε σχέση με το σήμερα. Για να είναι εφικτή η αναγωγή πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν ότι οι χρήστες που σύρονται από την αστυνομία στα αστυνομικά τμήματα και τα δικαστήρια6 είναι πάντα ένα πολύ μικρό ποσοστό σε σχέση με τους χρήστες που υπάρχουν. Για παράδειγμα, **από το 1930 έως το 1933 έχουμε το παράδοξο σταδιακά η ηρωίνη να αυξάνεται στις προτιμήσεις ενώ οι χρήστες χασίς φαίνεται να μειώνονται.** Ο λόγος αυτού του φαινομένου μπορεί εύκολα να γίνει κατανοητός εάν ληφθεί υπ' όψιν ότι από το 1920 επιτρέπεται η καλλιέργεια της παπαρούνας κάτω από κρατικό έλεγχο (Άρθρο 1 του Νομοθετικού Διατάγματος της 24/12/1920). Η νόμιμη πλέον καλλιέργεια της οπιούχας παπαρούνας κράτησε μέχρι το 1932 με τον νόμο 5539/1932 «περί μονοπωλίου των ναρκωτικών φαρμάκων και του ελέγχου αυτών», ο οποίος περιλάμβανε για πρώτη φορά στον πίνακα των απαγορευμένων και αυτά επίσημα ως απαγορευμένες ναρκωτικές ουσίες. Έτσι γίνεται κατανοητό ότι η ηρωίνη βρίσκεται πάρα πολύ εύκολα και σε χαμηλή τιμή, αφού πολλοί αγρότες καλλιεργούσαν νόμιμα την παπαρούνα ενώ η κάνναβη, που βρισκόταν σε ένα καθεστώς «ημιπαρανομίας» (που θα δούμε παρακάτω) ήταν ποιο δυσεύρετη και ακριβή. Επίσης, η χρήση των παραγώγων του οπίου,

Ἡλικία συλληφθέντων	Συνελήφθησαν ἐπὶ παραβάσει τοῦ Ν. περὶ ναρκωτικῶν φαρμάκων.-		Συνελήφθησαν καπνίζοντες χασὶς εἰς κέντρα, ἐν οἷς παρέχονται κατὰ σύστημα τὰ μέσα πρὸς χασισοποσίαν		Συνελήφθησαν ἐπὶ ἀλητείᾳ, ἐξηκριβώθη δ' ὅτι ~~[illegible]~~ χρησιμοποιοῦν ναρκωτικά		Σύνολον	
	ἄνδρες	Γυναῖκες	ἄνδρ.	Γυν.	ἄνδρ.	Γυν.	Ἄν.	Γυ.
Ἀπὸ 10-14 ἐτῶν	–	–	1	–	–	–	1	–
» 15-20 »	21	3	5	1	105	–	131	4
» 21-30 »	85	3	49	1	218	1	352	5
» 31-40 »	25	1	38	–	90	–	153	1
» 41-60 »	2	–	4	–	39	–	45	–
» 61-70 »	3	–	–	–	–	–	3	–
»								
Σύνολον	136	7	97	2	452	1	685	10

η μορφίνη και η ηρωίνη, την εποχή του Α' παγκοσμίου πολέμου και στο μεσοδιάστημα ήταν επίσης αυξημένη στο δυτικό κόσμο. Η μορφίνη, πέρα από την αλόγιστη διάδοση της, στην διάρκεια του Α' Παγκοσμίου πολέμου, συνέβαλε σημαντικά στην ανακούφιση χιλιάδων σακατεμένων στρατιωτών.

καθώς και για το πώς μπορεί μέσα απ' το φαινόμενο της χρήσης και της εξάρτησης να διαχειρίζεται τους υπηκόους του.

Στα μέσα του 19ου αιώνα το ελληνικό κράτος φαίνεται όχι μόνο να μην είναι εχθρικό απέναντι στην καλλιέργεια της κάνναβης, αλλά να προτρέπει τους αγρότες να ασχολούνται με αυτή την καλλιέργεια. Γύρω στο 1850 το υπουργείο γεωργίας κάλεσε Αιγυπτίους και Κυπρίους για να δείξουν στους Έλληνες γεωργούς πώς να καλλιεργούν την κάνναβη. Το χρονικό των νομοθετημάτων σχετικά με τις ψυχοτρόπες ουσίες έχει ως εξής:

– Το 1890 ο υπουργός Εσωτερικών Στέφανος Δραγούμης με την υπ' αριθμόν 22/5070 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσω-

– Το 1920 με το νόμο 2107/1920 «περί απαγορεύσεως της καλλιέργειας, της εμπορίας και της καταναλώσεως ινδικής καννάβεως», απαγορεύεται η παραγωγή, η εμπορία και η χρήση χασίς. Ο νόμος αυτός στη συνέχεια αναβάλλεται και τελικά εφαρμόζεται το 1936 από την δικτατορία του Μεταξά. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο νόμος του 1920 βρήκε μεγάλες αντιδράσεις από τους αγρότες που έβλεπαν την παραγωγή τους σε χασίς να μένει αδιάθετη, αλλά και από αρκετούς πολιτικούς, οι οποίοι προκειμένου να μην χάσουν την εκλογική τους πελατεία, έβγαζαν λόγους στη βουλή υπέρ της χρήσης του χασίς. **Η μετάθεση της εφαρμογής του νόμου 2107 του 1920 γίνεται γιατί το κράτος ελάμβανε οικονομικές απολαβές από το εμπόριο του χασίς.**

Επίσης, το 1906 το ελληνικό κράτος για πρώτη φορά είχε επέμβη στα χωράφια που καλλιεργούσαν ινδική κάνναβη. Αφού καταγράφηκαν οι γαίες όπου καλλιεργούσαν κάνναβη, με τον νόμο ΓΡΚΓ'/1906 οι αγρότες της συγκεκριμένης καλλιέργειας όφειλαν να καταβάλουν στο κράτος 8

		Ἔτος 1933 καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα	Ἔτος 1932 μόνον διὰ τὴν πόλιν Ἀθηνῶν
Σύνολον περιπτώσεων παραβάσεως νόμου ναρκωτικῶν		620	810
Κατεῖχον πρὸς ἰδίαν χρῆσιν ἢ πρὸς ἐμπορίαν ἢ καὶ πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς σκοπούς	Ἡρωίνην	248	409
	Κοκαΐνην	10	16
	Μορφίνην	7	1
	Χασίς	340	370
	Ὄπιον	3	–
	Ἐξ ὅλων τῶν εἰδῶν	12	14

συνέχεια στη σελ. 10

μίας νόμου καί τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀπό 29 Μαρτίου 1835 Β. Διατάγματος, ἀστυνομικήν διάταξιν, δι' ἧς ν' ἀπαγορεύσωσι τήν χρῆσιν τοῦ χασίς ἐν τοῖς καφενείοις καί ὁπουδήποτε ἀλλαχοῦ[...]

των κακοποιών και των περιθωριακών στρωμάτων της πόλης».[5] Οι πρόσφυγες θα ζυμωθούν με τους κατοίκους αυτών των περιοχών, θα εργαστούν σε δουλειές σκληρές και χαμηλά αμειβόμενες, άλλοι θα έρθουν σε επαφή με τον ήδη περιθωριοποιημένο πληθυσμό.

Εκτός από το χασίς η χρήση της ηρωίνης εκείνη την περίοδο, αναλογικά με τα πληθυσμιακά στοιχεία της εποχής, και με βάση αστυνομικά αρχεία υπολογίζεται πως ήταν 30 με 40 φορές μεγαλύτερη σε σχέση με το σήμερα. Για να είναι εφικτή η αναγωγή πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν ότι οι χρήστες που σύρονται από την αστυνομία στα αστυνομικά τμήματα και τα δικαστήρια6 είναι πάντα ένα πολύ μικρό ποσοστό σε σχέση με τους χρήστες που υπάρχουν. Για παράδειγμα, **από το 1930 έως το 1933 έχουμε το παράδοξο σταδιακά η ηρωίνη να αυξάνεται στις προτιμήσεις ενώ οι χρήστες χασίς φαίνεται να μειώνονται.** Ο λόγος αυτού του φαινομένου μπορεί εύκολα να γίνει κατανοητός εάν ληφθεί υπ' όψιν ότι από το 1920 επιτρέπεται η καλλιέργεια της παπαρούνας κάτω από κρατικό έλεγχο (Άρθρο 1 του Νομοθετικού Διατάγματος της 24/12/1920). Η νόμιμη πλέον καλλιέργεια της οποιούχας παπαρούνας κράτησε μέχρι το 1932 με τον νόμο 5539/1932 «περί μονοπωλίου των ναρκωτικών φαρμάκων και του ελέγχου αυτών», ο οποίος περιλάμβανε για πρώτη φορά στον πίνακα των απαγορευμένων ψυχοτρόπων ουσιών το χασίς, καθώς και τα οπιούχα, με αποτέλεσμα να ορίζονται

κάνναβη, που βρισκόταν σε ένα καθεστώς «ημιπαρανομίας» (που θα δούμε παρακάτω) ήταν ποιο δυσεύρετη και ακριβή. Επίσης, η χρήση των παραγώγων του οπίου,

Ἡλικία συλληφθέντων,	Συνελήφθησαν ἐπί παραβάσει τοῦ Ν. περί ναρκωτικῶν φαρμάκων.-		Συνελήφθησαν καπνίζοντες χασίς εἰς κέντρα, ἐν οἷς παρέχονται κατά σύστημα τά μέσα πρός χασισοποσίαν		Συνελήφθησαν ἐπί ἀλητεία, ἐξηκριβώθη δ' ὅτι [redacted]. ή χρησιμοποίησαν ναρκωτικά		Σύνολον	
	ἄνδρες	Γυναῖκες	ἄνδρ.	Γυν.	ἄνδρ.	Γυν.	Ἄν.	Γυ.
Ἀπό 10-14 ἐτῶν	–	–	1	–	–	–	1	–
» 15-20 »	21	3	5	1	105	–	131	4
» 21-30 »	85	3	49	1	218	1	352	5
» 31-40 »	25	1	38	–	90	–	153	1
» 41-60 »	2	–	4	–	39	–	45	–
» 61-70 »	3	–	–	–	–	–	3	–
»								
Σύνολον	136	7	97	2	452	1	685	10

η μορφίνη και η ηρωίνη, την εποχή του Α' παγκοσμίου πολέμου και στο μεσοδιάστημα ήταν επίσης αυξημένη στο δυτικό κόσμο. Η μορφίνη, πέρα από την αλόγιστη διάδοση της, στην διάρκεια του Α' Παγκοσμίου πολέμου, συνέβαλε σημαντικά στην ανακούφιση χιλιάδων σακατεμένων στρατιωτών.

Η οικονομική εκμετάλλευση των ψυχοτρόπων ουσιών από το ελλαδικό κράτος

Ο τρόπος που αντιμετώπιζε το ελλαδικό κράτος το φαινόμενο της χρήσης ψυχοτρόπων ουσιών από το 1850 έως το 1936 είναι ενδεικτικός για να κατανοήσουμε ότι το κράτος ενδιαφέρεται μόνο για τις οικονομικές απολαβές που μπορεί να του αποφέρει η χρήση ψυχοτρόπων ουσιών

εχθρικό απέναντι στην καλλιέργεια της κάνναβης, αλλά να προτρέπει τους αγρότες να ασχολούνται με αυτή την καλλιέργεια. Γύρω στο 1850 το υπουργείο γεωργίας κάλεσε Αιγυπτίους και Κυπρίους για να δείξουν στους Έλληνες γεωργούς πώς να καλλιεργούν την κάνναβη. Το χρονικό των νομοθετημάτων σχετικά με τις ψυχοτρόπες ουσίες έχει ως εξής:

– Το 1890 ο υπουργός Εσωτερικών Στέφανος Δραγούμης με την υπ' αριθμόν 22/5070 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, την οποία ακολούθησε η υπ' αριθμόν 13509 διαταγή της διοικητικής αστυνομίας Αθηνών και Πειραιώς απαγορεύει τη χρήση χασίς μόνο στις φυλακές.[7] Στην πραγματικότητα η διαταγή αυτή

εμπόριο του χασίς.

Επίσης, το 1906 το ελληνικό κράτος για πρώτη φορά είχε επέμβη στα χωράφια που καλλιεργούσαν ινδική κάνναβη. Αφού καταγράφηκαν οι γαίες όπου καλλιεργούσαν κάνναβη, με τον νόμο ΓΡΚΓ'/1906 οι αγρότες της συγκεκριμένης καλλιέργειας όφειλαν να καταβάλουν στο κράτος 8

		Ἔτος 1933 καθ' ἅπασαν τήν Ἑλλάδα	Ἔτος 1932 μόνον διά τήν πόλιν Ἀθηνῶν
Σύνολον περιπτώσεων παραβάσεως νόμου ναρκωτικῶν		620	810
Κατεῖχον πρός ἰδίαν χρῆσιν ἤ πρός ἐμπορίαν ἤ καί πρός ἀμφοτέρους τούς σκοπούς	Ἡρωίνην	248	409
	Κοκαΐνην	10	16
	Μορφίνην	7	1
	Χασίς	340	370
	Ὄπιον	3	–
	Ἐξ ὅλων τῶν εἰδῶν	12	14

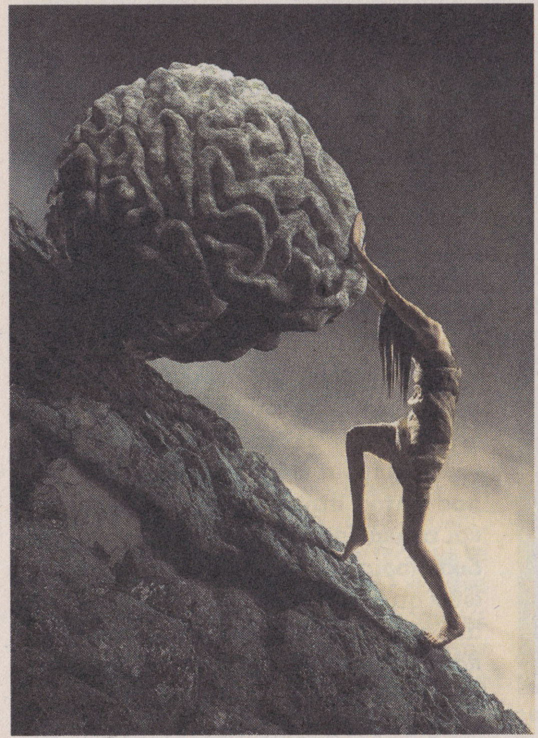
συνέχεια στη σελ. 10

---

5. Τσοκοπούλου Βάσια, «Ο Πειραιάς στον Εικοστό Αιώνα».

6. Η συνήθης πρακτική του κράτους απέναντι στο φαινόμενο των ναρκωτικών είναι η καταστολή, πρακτική αποδεδειγμένα αναποτελεσματική κατά την οποία ο απλός χρήστης αντιμετωπίζεται σαν εν δυνάμει εγκληματίας. Έτσι με αυτό τον ανορθόδοξο τρόπο το κράτος προσποιείται ότι συμβάλλει στην αντιμετώπιση του φαινομένου των ναρκωτικών.

7. «[...] ή χρήσις τοῦ χασίς παράγει ὀλέθρια ἀποτελέσματα, ὀφείλομεν νά ἀπαγορεύσωμεν αὐτήν αὐστηρῶς. Ἐπί τούτῳ δ' ἐντελλόμεθα, ἵνα προσκαλέσητε πάσας τάς δημοτικάς καί ἀστυνομικάς ἀρχάς τοῦ ὑπό τήν διοίκησίν σας νομοῦ νά ἐκδώσωσι δυνάμει τῆς παρούσης, τῶν ἄρθρων 24-26 τοῦ περί δημοτικῆς ἀστυνομίας νόμου καί τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀπό 29 Μαρτίου 1835 Β. Διατάγματος, ἀστυνομικήν διάταξιν, δι' ἧς ν' ἀπαγορεύσωσι τήν χρῆσιν τοῦ χασίς ἐν τοῖς καφενείοις καί ὁπουδήποτε ἀλλαχοῦ[...] νά ἐπιστηθῆ δέ προσοχή ἄγρυπνος ὑπό τε τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων καί τῆς χωροφυλακῆς, πρός ἥν θέλουσι κοινοποιηθῆ ἥ τε παροῦσα καί αἱ ἐκδοθησόμεναι ἀστυνομικαί διατάξεις, ὅπως δι' ἐνδελεχοῦς ἐξετάσεως καί ἐρεύνης καταστήσωσιν ἐνεργόν τήν ἀπαγόρευσιν διά τῆς ἀμέσου καταδιώξεως τῶν παραβατῶν καί τῆς κλείσεως τῶν καταστημάτων αὐτῶν. Περί τοῦ ἀποτελέσματος τῶν πρός ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης ἐνεργειῶν ὑμῶν, ἀπεκδεχόμεθα ἐν καιρῷ ἀναφοράν σας. Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Μαρτίου 1890. Ο Υπουργός Σ. Δραγούμης». Καράμπελας Γιώργος, *Το Ιερό Χόρτο*, σελ. 555.

συνέχεια από τη σελ. 9

δραχμές ανά στρέμμα. «Ο νόμος (ΓΡΚΓ΄/1906) [...] ορίζει ότι τα ποσά που εισπράττονται από το Δημόσιο καταθέτονται σε κάποιο λογαριασμό της Εθνικής Τράπεζας και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αποξήρανση ελών, τελμάτων, την κατασκευή δημοτικών οδών κλπ. Κατά προτίμηση μάλιστα τα έργα αυτά γίνονταν στους δήμους απ᾽ όπου προέρχονται οι φόροι, δηλαδή στους δήμους όπου γίνεται καλλιέργεια ινδικής κάνναβης».[8] Από όλα αυτά διαπιστώνεται ότι το Δημόσιο θα έχανε αρκετές εισφορές εάν ο νόμος 2107 έμπαινε σε εφαρμογή.

Ωστόσο, ενώ υπάρχει μια συζήτηση για την διαχείριση του χασίς δεν συμβαίνει το ίδιο για το νεοεισερχόμενο πρωτοπόρο φάρμακο της Bayer, το «παυσίπονο» ηρωίνη. **Η ουσιαστική ποινικοποίηση της ηρωίνης γίνεται το 1932 με τον νόμο 5539/1932 «περί μονοπωλίου των ναρκωτικών φαρμάκων και του ελέγχου αυτών», ο οποίος περιλάμβανε για πρώτη φορά**

απαγόρευση παραγωγής και χρήσης του χασίς επιβλήθηκε το 1936 με τη δικτατορία του Μεταξά. Το διάστημα από το 1920 έως το 1936 το χασίς παρέμενε σε ένα καθεστώς ημιπαρανομίας λόγω του ασαφούς νομοθετικού πλαισίου. Η εξέλιξη, λοιπόν, του νομικού πλαισίου για το χασίς συνδέεται με τη σταδιακή αλλαγή της θεωρούμενης χρήσης του από απλή καθημερινή κατανάλωση συνδεδεμένη με μια σειρά από κοινωνικές δραστηριότητες σε θεωρούμενη μαζική εξάρτηση. Έτσι, μολονότι δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία για την εξάπλωση του φαινομένου, θα μπορούσε να συμπεράνει κάποιος με βάση τις αλλαγές στο νομικό πλαίσιο ότι, όταν το φαινόμενο φαίνεται να παίρνει μεγάλες διαστάσεις ξεφεύγοντας από τα μέχρι τότε πλαίσια και όρια χρήσης του, δημιουργείται ο νόμος της απαγόρευσης παραγωγής και χρήσης ώστε να σταματήσουν και οι όποιες αντιδράσεις του κόσμου. Η οριστική απαγόρευση της καλλιέργειας της κάνναβης το 1936 ήταν επίσης άμεσα συνυφασμένη με αγγλικές και αμερικανικές επιταγές. Το αγγλικό κράτος μάλιστα εκβίαζε το ελληνικό ότι εάν δεν σταματήσει η καλλιέργεια και η εξαγωγή κάνναβης (κυρίως χασίς στην Αίγυπτο) θα έπαυε να αγοράζει σταφίδα. Οι λόγοι βέβαια δεν ήταν επειδή ενδιαφέρονταν για το κοινό καλό, αλλά αφορούσαν την ενδυνάμωση της εξαγωγής του ινδικού χασίς που αποτελούσε αγγλική αποικία, όπως επίσης και στην μετρίαση της κατανάλωσης του ελληνικού χασίς από τους Αιγυπτίους εργάτες με σκοπό την μεγαλύτερη αποδοτικότητά τους για μεγαλύτερα κέρδη για τους αποικιοκράτες.

Αν, λοιπόν, στα μέσα και στα τέλη του 19ου αιώνα οι αντιδράσεις στην παραγωγή και τη χρήση του χασίς καθώς και της παπαρούνας είναι μηδαμινές αυτό αποδίδεται από τη μια μεριά στην περιορισμένη, τοπικά προσδιορισμένη πρακτική που συνδέεται άμεσα με τον κοινοτικό τρόπο ζωής που ακόμα επιβίωνε στην ελλαδική ύπαιθρο. Η κατάσταση διαφοροποιείται αισθητά την περίοδο 1900-1950. Στο διάστημα αυτό

«Ο Τίνκο Σίμωφ ήταν ένας από τους πρώτους αναρχικούς στη Βουλγαρία και ο τελευταίος από τους αντάρτες που έπεσε στον αγώνα μετά από πολλά χρόνια ζωής στην παρανομία... Ήταν ένας άνθρωπος με πνευματικότητα, ευγένεια, καλοσύνη και ευαισθησία. Ποιητής και συναισθητικός, αγάπησε με πάθος τη φύση, την οποία γνώριζε καλά, θαυμάζοντας το τραγούδι των πουλιών στο δάσος και σκαρφαλώνοντας συχνά σε δέντρα για να επισκευάσει τις κατεστραμμένες φωλιές». Μπαλκάνσκι

(Γκεώργκι Γκλιγκόριεφ,
βούλγαρος αναρχοκομμουνιστής, 1906-1996).

Ο Τίνκο Σίμωφ γεννήθηκε το 1887 στο χωριό Balgarene, κοντά στο Λόβετς της Βουλγαρίας, σε μια φτωχή αγροτική οικογένεια. Εκπαιδεύτηκε σε πρώτο βαθμό στο σχολείο του χωριού του και αργότερα σπούδασε στο Δημοτικό Λύκειο του Λόβετς. Εδώ εντάσσεται σε έναν κύκλο μαρξιστικών σπουδών και λόγω αυτού του γεγονότος εκδιώκεται από το λύκειο. Συνεχίζει την εκπαίδευσή του στο Γκαμπόρο.

Αρνείται να συμμετάσχει στον πρώτο και τον δεύτερο Βαλκανικό πόλεμο και αποφεύγει την επιστράτευση. Φυλακίζεται, αλλά καταφέρνει να δραπετεύσει, συνεχίζοντας τον αγώνα ενάντια στη συμμετοχή της Βουλγαρίας στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο. Ως αποτέλεσμα αυτού, συλλαμβάνεται και φυλακίζεται εκ νέου, αυτή τη φορά στην κεντρική φυλακή στη Σόφια. Είναι κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου φυλάκισης που γίνεται αναρχικός, με την επιρροή των συγκρατουμένων του αγωνιστών Gueorgui Cheitanov και Zhelyu Grozev.

Μετά τον πόλεμο απελευθερώνεται και πιάνει δουλειά στην πόλη Γκόρνα Ορυαχοβίτσα, εργαζόμενος σε εργοστάσιο επεξεργασίας ζάχαρης. Το 1919-1920 συμμετέχει στην μεγάλη απεργία στη Σόφια, η οποία αρχικά οργανώθηκε από σιδηροδρομικούς και ταχυδρομικούς υπαλλήλους, αλλά μετά πλαισιώθηκε από ανθρακωρύχους και εργάτες στους τηλέγραφους και εξαπλώθηκε σε μια σειρά βουλγαρικές πόλεις (Ντούπνι-

συνέχεια από τη σελ. 9

δραχμές ανά στρέμμα. «Ο νόμος (ΓΡΚΓ΄/1906) [...] ορίζει ότι τα ποσά που εισπράττονται από το Δημόσιο καταθέτονται σε κάποιο λογαριασμό της Εθνικής Τράπεζας και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αποξήρανση ελών, τελμάτων, την κατασκευή δημοτικών οδών κλπ. Κατά προτίμηση μάλιστα τα έργα αυτά γίνονταν στους δήμους απ' όπου προέρχονται οι φόροι, δηλαδή στους δήμους όπου γίνεται καλλιέργεια ινδικής κάνναβης».[8] Από όλα αυτά διαπιστώνεται ότι το Δημόσιο θα έχανε αρκετές εισφορές εάν ο νόμος 2107 έμπαινε σε εφαρμογή.

Ωστόσο, ενώ υπάρχει μια συζήτηση για την διαχείριση του χασίς δεν συμβαίνει το ίδιο για το νεοεισερχόμενο πρωτοπόρο φάρμακο της Bayer, το «παυσίπονο» ηρωίνη. **Η ουσιαστική ποινικοποίηση της ηρωίνης γίνεται το 1932 με τον νόμο 5539/1932 «περί μονοπωλίου των ναρκωτικών φαρμάκων και του ελέγχου αυτών», ο οποίος περιλάμβανε για πρώτη φορά στον πίνακα των απαγορευμένων ψυχοτρόπων ουσιών το χασίς, καθώς και τα οπιούχα, με αποτέλεσμα να ορίζονται και αυτά «επίσημα» ως απαγορευμένες ναρκωτικές ουσίες.** Από το 1920 (με το Άρθρο 1 του Νομοθετικού Διατάγματος της 24/12/1920 «Περί παραγωγής και εμπορίας του οπίου, της μορφίνης, κοκαΐνης, ηρωίνης και αλάτων αυτών»)[9] μέχρι το 1932 η καλλιέργεια, η εμπορία, η εισαγωγή και η κατανάλωση της ηρωίνης (και μαζί της μορφίνης και της κοκαΐνης) τίθεται υπό τον έλεγχο του κράτους.[10] Έτσι, εφ' όσον η καλλιέργεια, η εμπορία, η εισαγωγή και η χρήση των παραπάνω ουσιών γίνονταν σύμφωνα με τις διατυπώσεις που εξασφάλιζαν τον κρατικό έλεγχο, οι παραπάνω δραστηριότητες ήταν νόμιμες.

Από τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι ουσι-

κοινωνικές δραστηριότητες σε θεωρούμενη μαζική εξάρτηση. Έτσι, μολονότι δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία για την εξάπλωση του φαινομένου, θα μπορούσε να συμπεράνει κάποιος με βάση τις αλλαγές στο νομικό πλαίσιο ότι, όταν το φαινόμενο φαίνεται να παίρνει μεγάλες διαστάσεις ξεφεύγοντας από τα μέχρι τότε πλαίσια και όρια χρήσης του, δημιουργείται ο νόμος της απαγόρευσης παραγωγής και χρήσης ώστε να σταματήσουν και οι όποιες αντιδράσεις του κόσμου. Η οριστική απαγόρευση της καλλιέργειας της κάνναβης το 1936 ήταν επίσης άμεσα συνυφασμένη με αγγλικές και αμερικανικές επιταγές. Το αγγλικό κράτος μάλιστα εκβίαζε το ελληνικό ότι εάν δεν σταματήσει η καλλιέργεια και η εξαγωγή κάνναβης (κυρίως χασίς στην Αίγυπτο) θα έπαυε να αγοράζει σταφίδα. Οι λόγοι βέβαια δεν ήταν επειδή ενδιαφέρονταν για το κοινό καλό, αλλά αφορούσαν την ενδυνάμωση της εξαγωγής του ινδικού χασίς που αποτελούσε αγγλική αποικία, όπως επίσης και στην μετρίαση της κατανάλωσης του ελληνικού χασίς από τους Αιγυπτίους εργάτες με σκοπό την μεγαλύτερη αποδοτικότητά τους για μεγαλύτερα κέρδη για τους αποικιοκράτες.

Αν, λοιπόν, στα μέσα και στα τέλη του 19ου αιώνα οι αντιδράσεις στην παραγωγή και τη χρήση του χασίς καθώς και της παπαρούνας είναι μηδαμινές αυτό αποδίδεται από τη μια μεριά στην περιορισμένη, τοπικά προσδιορισμένη πρακτική που συνδέεται άμεσα με τον κοινοτικό τρόπο ζωής που ακόμα επιβίωνε στην ελλαδική ύπαιθρο. Η κατάσταση διαφοροποιείται αισθητά την περίοδο 1900-1950. Στο διάστημα αυτό και με δεδομένη την ύπαρξη μεγάλου αριθμού εξαθλιωμένων και περιθωριακών τμημάτων του πληθυσμού που αρχίζουν να χρησιμοποιούν το χασίς και τα παράγωγα του οπίου ως μέσο αντιμετώπισης της σκληρής πραγματικότητάς τους, οι φωνές που αντιδρούν πολλαπλασιάζονται, με αποτέλεσμα την σχεδόν αναγκαστική απαγόρευση της παραγωγής και της χρήσης τους από το κράτος.

Βέβαια, η απαγόρευση δεν έχει ως σκοπό την εξάλειψη της εξάρτησης αλλά υποκρύπτει «υψηλούς» ημετέρους που συνδέονται άμεσα με το κράτος και επωφελούνται οικονομικά από την χρήση ψυχοτρόπων ουσιών. Έτσι, αυτοί οι «υψηλοί» ημέτεροι προσφέρουν την ανεκτίμητη βοήθειά τους στο κράτος και τους

«Ο Τίνκο Σίμωφ ήταν ένας από τους πρώτους αναρχικούς στη Βουλγαρία και ο τελευταίος από τους αντάρτες που έπεσε στον αγώνα μετά από πολλά χρόνια ζωής στην παρανομία... Ήταν ένας άνθρωπος με πνευματικότητα, ευγένεια, καλοσύνη και ευαισθησία. Ποιητής και συναισθητικός, αγάπησε με πάθος τη φύση, την οποία γνώριζε καλά, θαυμάζοντας το τραγούδι των πουλιών στο δάσος και σκαρφαλώνοντας συχνά σε δέντρα για να επισκευάσει τις κατεστραμμένες φωλιές». Μπαλκάνσκι

(Γκεώργκι Γκλιγκόριεφ,
βούλγαρος αναρχοκομμουνιστής, 1906-1996).

Ο Τίνκο Σίμωφ γεννήθηκε το 1887 στο χωριό Balgarene, κοντά στο Λόβετς της Βουλγαρίας, σε μια φτωχή αγροτική οικογένεια. Εκπαιδεύτηκε σε πρώτο βαθμό στο σχολείο του χωριού του και αργότερα σπούδασε στο Δημοτικό Λύκειο του Λόβετς. Εδώ εντάσσεται σε έναν κύκλο μαρξιστικών σπουδών και λόγω αυτού του γεγονότος εκδιώκεται από το λύκειο. Συνεχίζει την εκπαίδευσή του στο Γκαμπόρο.

Αρνείται να συμμετάσχει στον πρώτο και τον δεύτερο Βαλκανικό πόλεμο και αποφεύγει την επιστράτευση. Φυλακίζεται, αλλά καταφέρνει να δραπετεύσει, συνεχίζοντας τον αγώνα ενάντια στη συμμετοχή της Βουλγαρίας στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο. Ως αποτέλεσμα αυτού, συλλαμβάνεται και φυλακίζεται εκ νέου, αυτή τη φορά στην κεντρική φυλακή στη Σόφια. Είναι κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου φυλάκισης που γίνεται αναρχικός, με την επιρροή των συγκρατουμένων του αγωνιστών Gueorgui Cheitanov και Zhelyu Grozev.

Μετά τον πόλεμο απελευθερώνεται και πιάνει δουλειά στην πόλη Γκόρνα Ορυαχοβίτσα, εργαζόμενος σε εργοστάσιο επεξεργασίας ζάχαρης. Το 1919-1920 συμμετέχει στην μεγάλη απεργία στη Σόφια, η οποία αρχικά οργανώθηκε από σιδηροδρομικούς και ταχυδρομικούς υπαλλήλους, αλλά μετά πλαισιώθηκε από ανθρακωρύχους και εργάτες στους τηλέγραφους και εξαπλώθηκε σε μια σειρά βουλγαρικές πόλεις (Ντούπνιτσα, Πέρνικ, Στάρα Ζαγκόρα, Νόβα Ζαγκόρα, Πλέβεν, Λομ κ.ά.). Συνολικά, πάνω από 25.000 εργαζόμενοι στις μεταφορές και τις επικοινωνίες παίρνουν μέρος στην παμβουλγαρική απεργία της 27ης Δεκεμβρίου 1919. Μπροστά σ' αυτή την έκρηξη εργατικής δυσαρέσκειας, η κυβέρνηση των Αγροτιστών συμμαχεί με τους Σοσιαλιστές που διατηρούν επιρροή σε κάποια συνδικάτα και δουλεύουν για τη διάσπαση του απεργιακού μετώπου, ενώ ταυτόχρονα επιστρατεύει τους απεργούς και κινείται εκδικητικά εναντίον των οικογενειών τους με συλλήψεις και αποπομπές από κοινωνικές υπηρεσίες. Κάτω απ' αυτή την πίεση, ο απεργιακός κύκλος κλείνει στις 19 Φεβρουαρίου 1920, όμως το ρήγμα μεταξύ Κομμουνιστών και Αγροτιστών έχει ήδη βαθύνει.

Με την κατάρρευση της απεργίας ο Τίνκο Σίμωφ επιστρέφει στο Μπαλγκάρνε όπου εργάζεται σε διάφορες χαμηλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας, ως κτίστης, πυροσβέστης και ξυλοκόπος.

Συμμετέχει στην ίδρυση της Ομοσπονδίας Αναρχικών Κομμουνιστών της Βουλγαρίας (FACB).

σμό της Εθνικής Τράπεζας και χρησιμοποιού-νται αποκλειστικά για την αποξήρανση ελών, τελμάτων, την κατασκευή δημοτικών οδών κλπ. Κατά προτίμηση μάλιστα τα έργα αυτά γίνο-νταν στους δήμους απ' όπου προέρχονται οι φόροι, δηλαδή στους δήμους όπου γίνεται καλλιέργεια ινδικής κάνναβης».[8] Από όλα αυτά δια-πιστώνεται ότι το Δημόσιο θα έχανε αρκετές ει-σφορές εάν ο νόμος 2107 έμπαινε σε εφαρμογή.

Ωστόσο, ενώ υπάρχει μια συζήτηση για την διαχείριση του χασίς δεν συμβαίνει το ίδιο για το νεοεισερχόμενο πρωτοπόρο φάρμακο της Bayer, το «παυσίπονο» ηρωίνη. **Η ουσιαστική ποινικοποίηση της ηρωίνης γίνεται το 1932 με τον νόμο 5539/1932 «περί μονοπωλίου των ναρκωτικών φαρμάκων και του ελέγχου αυτών», ο οποίος περιλάμβανε για πρώτη φορά στον πίνακα των απαγορευμένων ψυχοτρόπων ουσιών το χασίς, καθώς και τα οπιούχα, με αποτέλεσμα να ορίζονται και αυτά «επίσημα» ως απαγορευμένες ναρκωτικές ουσίες.** Από το 1920 (με το Άρθρο 1 του Νομοθετικού Διατάγματος της 24/12/1920 «Περί παραγωγής και εμπορίας του οπίου, της μορφίνης, κοκαΐνης, ηρωίνης και αλάτων αυτών»)[9] μέχρι το 1932 η καλλιέργεια, η εμπορία, η εισαγωγή και η κατανάλωση της ηρωίνης (και μαζί της μορφίνης και της κοκαΐνης) τίθεται υπό τον έλεγχο του κράτους.[10] Έτσι, εφ' όσον η καλλιέργεια, η εμπορία, η εισαγωγή και η χρήση των παραπάνω ουσιών γίνονταν σύμφωνα με τις διατυπώσεις που εξασφάλιζαν τον κρατικό έλεγχο, οι παραπάνω δραστηριότητες ήταν νόμιμες.

Από τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι ουσιαστικά η απαγόρευση της ηρωίνης καθώς και όλων των οπιούχων επιβλήθηκε το 1932 ενώ η βέβαια δεν ήταν επειδή ενδιαφέρονταν για το κοινό καλό, αλλά αφορούσαν την ενδυνάμωση της εξαγωγής του ινδικού χασίς που αποτελού-σε αγγλική αποικία, όπως επίσης και στην με-τρίαση της κατανάλωσης του ελληνικού χασίς από τους Αιγυπτίους εργάτες με σκοπό την με-γαλύτερη αποδοτικότητά τους για μεγαλύτερα κέρδη για τους αποικιοκράτες.

Αν, λοιπόν, στα μέσα και στα τέλη του 19ου αιώνα οι αντιδράσεις στην παραγωγή και τη χρήση του χασίς καθώς και της παπαρούνας είναι μηδαμινές αυτό αποδίδεται από τη μια μεριά στην περιορισμένη, τοπικά προσδιορισμένη πρακτική που συνδέεται άμεσα με τον κοινοτικό τρόπο ζωής που ακόμα επιβίωνε στην ελλαδική ύπαιθρο. Η κατάσταση διαφοροποιείται αισθητά την περίοδο 1900-1950. Στο διάστημα αυτό και με δεδομένη την ύπαρξη μεγάλου αριθμού εξαθλιωμένων και περιθωριακών τμημάτων του πληθυσμού που αρχίζουν να χρησιμοποιούν το χασίς και τα παράγωγα του οπίου ως μέσο αντιμετώπισης της σκληρής πραγματικότητάς τους, οι φωνές που αντιδρούν πολλαπλασιάζονται, με αποτέλεσμα την σχεδόν αναγκαστική απαγόρευση της παραγωγής και της χρήσης τους από το κράτος.

Βέβαια, η απαγόρευση δεν έχει ως σκοπό την εξάλειψη της εξάρτησης αλλά υποκρύπτει «υψηλούς» ημετέρους που συνδέονται άμεσα με το κράτος και επωφελούνται οικονομικά από την χρήση ψυχοτρόπων ουσιών. Έτσι, αυτοί οι «υψηλοί» ημέτεροι προσφέρουν την ανεκτίμητη βοήθειά τους στο κράτος και τους κυρίαρχους στην προώθηση της αποβλάκωσης των ανθρώπων, ώστε να έχουν έναν επί πλέον λόγο να κοιμούνται ήσυχοι. Με τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι η εξάρτηση είναι άμεσα συνδεδεμένη με την ανάπτυξη των πόλεων και την αλλαγή του τρόπου ζωής. Είναι, επίσης, άμεσα συνδεδεμένη με την εξουσία και το κράτος ασχέτως πολιτικού μανδύα. **Οι εξουσίες και τα κράτη ανεξαρτήτως πολιτικής απόχρωσης δημιουργούν εξαρτήσεις επειδή δεν μπορούν να κατασκευάσουν φυλακές για όλους!**

Ελευθερόκοκκος

8. Giancarlo Arnao, *Το Απαγορευμένο Χόρτο,* σελ. 184.
9. ό.π.
10. Βασική καινοτομία του νόμου 5539/ 1932 «Περί μονοπωλίου των ναρκωτικών φαρμάκων και του ελέγχου αυτών» από το Ν.Δ του 24/12/1920 είναι ότι ο 5539/1932 «χαρακτηρίζει τις ως τότε γνωστές ουσίες (όπιο, μορφίνη, ηρωίνη, κοκαΐνη, χασίς κ.α.) ως «ναρκωτικά», σε αντίθεση με όσα καθόριζαν τα ως τότε νομοθετήματα». ό.π, σελ 188.

θεύτηκε σε πρώτο βαθμό στο σχολείο του χωριού του και αργότερα σπούδασε στο Δημοτικό Λύκειο του Λόβετς. Εδώ εντάσσεται σε έναν κύκλο μαρξιστικών σπουδών και λόγω αυτού του γεγονότος εκδιώκεται από το λύκειο. Συνεχίζει την εκπαίδευσή του στο Γκαμπόρο.

Αρνείται να συμμετάσχει στον πρώτο και τον δεύτερο Βαλκανικό πόλεμο και αποφεύγει την επιστράτευση. Φυλακίζεται, αλλά καταφέρνει να δραπετεύσει, συνεχίζοντας τον αγώνα ενάντια στη συμμετοχή της Βουλγαρίας στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο. Ως αποτέλεσμα αυτού, συλλαμβάνεται και φυλακίζεται εκ νέου, αυτή τη φορά στην κεντρική φυλακή στη Σόφια. Είναι κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου φυλάκισης που γίνεται αναρχικός, με την επιρροή των συγκρατουμένων του αγωνιστών Gueorgui Cheitanov και Zhelyu Grozev.

Μετά τον πόλεμο απελευθερώνεται και πιάνει δουλειά στην πόλη Γκόρνα Ορυαχοβίτσα, εργαζόμενος σε εργοστάσιο επεξεργασίας ζάχαρης. Το 1919-1920 συμμετέχει στην μεγάλη απεργία στη Σόφια, η οποία αρχικά οργανώθηκε από σιδηροδρομικούς και ταχυδρομικούς υπαλλήλους, αλλά μετά πλαισιώθηκε από ανθρακωρύχους και εργάτες στους τηλέγραφους και εξαπλώθηκε σε μια σειρά βουλγαρικές πόλεις (Ντούπνιτσα, Πέρνικ, Στάρα Ζαγκόρα, Νόβα Ζαγκόρα, Πλέβεν, Λομ κ.ά.). Συνολικά, πάνω από 25.000 εργαζόμενοι στις μεταφορές και τις επικοινωνίες παίρνουν μέρος στην παμβουλγαρική απεργία της 27ης Δεκεμβρίου 1919. Μπροστά σ' αυτή την έκρηξη εργατικής δυσαρέσκειας, η κυβέρνηση των Αγροτιστών συμμαχεί με τους Σοσιαλιστές που διατηρούν επιρροή σε κάποια συνδικάτα και δουλεύουν για τη διάσπαση του απεργιακού μετώπου, ενώ ταυτόχρονα επιστρατεύει τους απεργούς και κινείται εκδικητικά εναντίον των οικογενειών τους με συλλήψεις και αποπομπές από κοινωνικές υπηρεσίες. Κάτω απ' αυτή την πίεση, ο απεργιακός κύκλος κλείνει στις 19 Φεβρουαρίου 1920, όμως το ρήγμα μεταξύ Κομμουνιστών και Αγροτιστών έχει ήδη βαθύνει.

Με την κατάρρευση της απεργίας ο Τίνκο Σίμωφ επιστρέφει στο Μπαλγκάρνε όπου εργάζεται σε διάφορες χαμηλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας, ως κτίστης, πυροσβέστης και ξυλοκόπος.

Συμμετέχει στην ίδρυση της Ομοσπονδίας Αναρχικών Κομμουνιστών της Βουλγαρίας (FACB).

Κατά τη διάρκεια του πραξικοπήματος από στρατιωτικούς αξιωματικούς κατά της αγροτικής κυβέρνησης του Σταμπολιίσκυ το 1923, ο Τίνκο Σίμωφ εργαζόταν στην Πλέβεν. Συλλαμβάνεται και στη συνέχεια τίθεται υπό κράτηση στο χωριό του. Εκεί κατορθώνει να επιβιώσει από αρκετές απόπειρες δολοφονίας του από τον στρατό.

Σύντομη αναφορά στην Ιστορική περίοδο

Μετά το πραξικόπημα, στις 9 Ιουνίου 1923 σχηματίζεται νέα κυβέρνηση υπό τον Αλεξάντερ Τσανκώφ, η οποία παίρνει και την έγκριση από τον Τσάρο Μπορίς τον Γ΄.

Παράλληλα ξεκινάει πογκρόμ εναντίον των οπαδών του αγροτικού κόμματος αλλά και αριστερών, κομμουνιστών και αναρχικών. Μάλιστα

Μια βιογραφία του βούλγαρου αναρχικού Τίνκο Σίμωφ

ο πρωθυπουργός και ηγέτης των Αγροτιστών συλλαμβάνεται από οπαδούς της ΕΜΕΟ (Εσωτερική Μακεδονική Επαναστατική Οργάνωση) (BMRO) και δολοφονείται, ενώ το σώμα του κατακρεουργείται και γίνεται αντικείμενο επίδειξης και χλευασμού από τους εθνικιστές βουλγαρομακεδόνες. Ωστόσο, κατά τόπους συγκροτούνται αυθόρμητα κοινές ένοπλες ομάδες αγροτιστών, κομμουνιστών και αναρχικών, οι οποίες συγκρούονται για λίγες ημέρες με τους υποστηρικτές του πραξικοπήματος, ώσπου να κατασταλούν από τις υπέρτερες, καλύτερα οργανωμένες και εξοπλισμένες δυνάμεις των πραξικοπηματιών.

Το Βουλγαρικό Κομμουνιστικό Κόμμα (ΒΚΚ), μετά από πίεση και επιρροή της Κομμουνιστικής Διεθνούς (ΚΔ) και του Βασίλ Κολάρωφ, θα υιοθετήσει τη θέση για ολόπλευρη προετοιμασία για «μαζική ένοπλη εξέγερση», μη λαμβάνοντας υπ' όψη τους διαφωνούντες που υπενθυμίζουν ότι «δεν έχει οργανωθεί μια μαζική διαδήλωση μετά το πραξικόπημα της 9ης Ιούνη». Οι προετοιμασίες της εξέγερσης πέφτουν στην αντίληψη της κυβέρνησης Τσανκώφ. Στις 6 Σεπτέμβρη, ο Υπουργός Εσωτερικών της Βουλγαρίας ενημερώνει την κυβέρνηση ότι οι κομμουνιστές ετοιμάζονται για επανάσταση στα πρότυπα των Ρώσων μπολσεβίκων. Σύμφωνα με τις πληροφορίες του Υπουργείου Εσωτερικών, η εξέγερση είναι προγραμματισμένη για τις 17 Σεπτεμβρίου. Έτσι, οι κρατικές Αρχές προετοιμάζουν πογκρόμ συλλήψεων κομμουνιστών ηγετών που θα ξεκινήσει τα ξημερώματα της 12ης Σεπτεμβρίου. Εκείνο το πρωί κάπου 300 μέλη και στελέχη του ΒΚΚ στη Σόφια θα συλληφθούν.

Έτσι, η εξέγερση ξεσπά πρόωρα σε διάφορες περιοχές της βουλγαρικής επαρχίας και χιλιάδες κομμουνιστές, αναρχικοί, αγροτιστές και ανένταχτοι εργάτες και χωρικοί θα λάβουν μέρος σ' αυτή.

Η ΚΕ του ΒΚΚ, εν μέσω διαφωνιών, αποφασίζει στις 20 Σεπτεμβρίου γενικό ξεσηκωμό μεταξύ 22 και 23 Σεπτέμβρη. Επικεφαλής της Επαναστατικής Επιτροπής ορίζονται οι Γκεόργκι Δημητρώφ, Βασίλ Κολάρωφ και Γκαβρίλ Γκένωφ.

Η δυνατότητα προετοιμασίας της κυβέρνησης από τις αρχές Σεπτεμβρίου, καθώς και οι προληπτικές συλλήψεις που επέφεραν την παράλυση του κομματικού μηχανισμού του ΒΚΚ στις μεγάλες βουλγαρικές πόλεις (Σόφια, Πλόβντιβ, Βάρνα, Μπουργκάς) δίνει την ευχέρεια στον κρατικό μηχανισμό να κινητοποιήσει μεγάλες στρατιωτικές δυνάμεις, οι οποίες είναι πολύ καλύτερα εξοπλισμένες από τους εξεγερμένους. Η Σοβιετική Ένωση εξετάζει στις 26 Σεπτεμβρίου την αποστολή 120 πλήρως εξοπλισμένων Βούλγαρων υπηκόων της με σκοπό να βοηθήσουν την εξέγερση, όμως είναι ήδη αργά. Στις 28 και 29 Σεπτεμβρίου, η μεγάλη μάζα των εξεγερμένων ενόπλων περνά σε γιουγκοσλαβικό έδαφος εγκαταλείποντας τη Βουλγαρία. Μαζί τους είναι και η ηγεσία του ΒΚΚ και της εξέγερσης. Οι Δημητρώφ και Κολάρωφ δεν θα επιστρέψουν σε βουλγαρικό έδαφος παρά μόνο μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Τις επόμενες ημέρες εκδηλώνονται μόνο σποραδικές συγκρούσεις σε χωριά μεταξύ των κυβερνητικών δυνάμεων και εγκλωβισμένων ομάδων επαναστατών. Η εξέγερση λαμβάνει τέλος με περίπου 1.000 νεκρούς απ' την πλευρά των επαναστατών. Ακολουθούν συλλήψεις όσων δεν κατάφεραν να φύγουν εκτός συνόρων. Παρ' όλα αυτά και μετά την καταστολή της εξέγερσης του Σεπτέμβρη του '23, στα βουνά της Βουλγαρίας συνεχίζουν να δρουν μικρές ένοπλες ομάδες αναρχικών και κομμουνιστών. Στις αρχές του 1924, το ΒΚΚ τίθεται εκτός νόμου, καθεστώς το οποίο διατηρείται μέχρι το 1944.

Η εκκλησία στη Σόφια μετά την βομβιστική επίθεση

Η βομβιστική επίθεση στον καθεδρικό ναό της Αγίας Κυριακής (St. Nedelya) της Σόφιας

γεγονότα του Απριλίου». Πάνω από 500 άνθρωποι δολοφονούνται από το στρατό. Ο Σίμωφ περνά στην παρανομία και έρχεται σε επαφή με τον αναρχικό Βασίλι Πόπωφ. Μαζί σχηματίζουν μια ένοπλη μονάδα (Cheta) αποτελούμενη από αναρχικούς και κομμουνιστές. Η περιοχή που δρουν είναι το Τρόιαν. Στις 23 Νοεμβρίου 1925 εκτελούν τον επικεφαλής της αστυνομίας της επαρχίας Νικολάι Τίφτσεφ, γνωστό και ως Καρντζί Οσμάν, ο οποίος είχε συμβάλει σε ορισμένες από αυτές τις δολοφονίες. Ο Τίφτσεφ είχε επιζήσει από μια προηγούμενη απόπειρα εκτέλεσής του από την ομάδα Πόπωφ - Σίμωφ. Η ομάδα άφησε στο σώμα του ένα μήνυμα που έγραφε: «Φτύστε σε αυτό το πτώμα και φύγετε. Πηγαίνετε στο πλησιέστερο χωριό και πείτε ότι εδώ έχει πέσει νεκρό από τους επαναστάτες το μεγαλύτερο κάθαρμα και σαδιστής της χώρας μας, ο Καρντζί Οσμάν».

Το 1926 η ομάδα συγκρούεται σε πολλές περιπτώσεις με την αστυνομία, σε διάφορες προσπάθειες απελευθέρωσης υποστηρικτών τους από τη φυλακή, που όμως απέτυχαν. Το 1927 προσπαθούν να ληστέψουν την Αγροτική Τράπεζα στο Τρόιαν για να χρηματοδοτήσουν τις δραστηριότητές τους. Σε ανταλλαγή πυροβολισμών ο Πό-

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΔΙΑΔΡΟΜΗ

και αναρχικών, οι οποίες συγκρούονται για λίγες ημέρες με τους υποστηρικτές του πραξικοπήματος, ώσπου να καταστaλούν από τις υπέρτερες, καλύτερα οργανωμένες και εξοπλισμένες δυνάμεις των πραξικοπηματιών.

Το Βουλγαρικό Κομμουνιστικό Κόμμα (ΒΚΚ), μετά από πίεση και επιρροή της Κομμουνιστικής Διεθνούς (ΚΔ) και του Βασίλ Κολάρωφ, θα υιοθετήσει τη θέση για ολόπλευρη προετοιμασία για «μαζική ένοπλη εξέγερση», μη λαμβάνοντας υπ' όψη τους διαφωνούντες που υπενθυμίζουν ότι «δεν έχει οργανωθεί μια μαζική διαδήλωση μετά το πραξικόπημα της 9ης Ιούνη». Οι προετοιμασίες της εξέγερσης πέφτουν στην αντίληψη της κυβέρνησης Τσανκώφ. Στις 6 Σεπτέμβρη, ο Υπουργός Εσωτερικών της Βουλγαρίας ενημερώνει την κυβέρνηση ότι οι κομμουνιστές ετοιμάζονται για επανάσταση στα πρότυπα των Ρώσων μπολσεβίκων. Σύμφωνα με τις πληροφορίες του Υπουργείου Εσωτερικών, η εξέγερση είναι προγραμματισμένη για τις 17 Σεπτεμβρίου. Έτσι, οι κρατικές Αρχές προετοιμάζουν πογκρόμ συλλήψεων κομμουνιστών ηγετών που θα ξεκινήσει τα ξημερώματα της 12ης Σεπτεμβρίου. Εκείνο το πρωί κάπου 300 μέλη και στελέχη του ΒΚΚ στη Σόφια θα συλληφθούν.

Έτσι, η εξέγερση ξεσπά πρόωρα σε διάφορες περιοχές της βουλγαρικής επαρχίας και χιλιάδες κομμουνιστές, αναρχικοί, αγροτιστές και ανένταχτοι εργάτες και χωρικοί θα λάβουν μέρος σ' αυτή.

Η ΚΕ του ΒΚΚ, εν μέσω διαφωνιών, αποφασίζει στις 20 ου, καθώς και οι προληπτικές συλλήψεις που επέφεραν την παράλυση του κομματικού μηχανισμού του ΒΚΚ στις μεγάλες βουλγαρικές πόλεις (Σόφια, Πλόβντιβ, Βάρνα, Μπουργκάς) δίνει την ευχέρεια στον κρατικό μηχανισμό να κινητοποιήσει μεγάλες στρατιωτικές δυνάμεις, οι οποίες είναι πολύ καλύτερα εξοπλισμένες από τους εξεγερμένους. Η Σοβιετική Ένωση εξετάζει στις 26 Σεπτεμβρίου την αποστολή 120 πλήρως εξοπλισμένων Βούλγαρων υπηκόων της με σκοπό να βοηθήσουν την εξέγερση, όμως είναι ήδη αργά. Στις 28 και 29 Σεπτεμβρίου, η μεγάλη μάζα των εξεγερμένων ενόπλων περνά σε γιουγκοσλαβικό έδαφος εγκαταλείποντας τη Βουλγαρία. Μαζί τους είναι και η ηγεσία του ΒΚΚ και της εξέγερσης. Οι Δημητρώφ και Κολάρωφ δεν θα επιστρέψουν σε βουλγαρικό έδαφος παρά μόνο μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Τις επόμενες ημέρες εκδηλώνονται μόνο σποραδικές συγκρούσεις σε χωριά μεταξύ των κυβερνητικών δυνάμεων και εγκλωβισμένων ομάδων επαναστατών. Η εξέγερση λαμβάνει τέλος με περίπου 1.000 νεκρούς απ' την πλευρά των επαναστατών. Ακολουθούν συλλήψεις όσων δεν κατάφεραν να φύγουν εκτός συνόρων. Παρ' όλα αυτά και μετά την καταστολή της εξέγερσης του Σεπτέμβρη του '23, στα βουνά της Βουλγαρίας συνεχίζουν να δρουν μικρές ένοπλες ομάδες αναρχικών και κομμουνιστών. Στις αρχές του 1924, το ΒΚΚ τίθεται εκτός νόμου, καθεστώς το οποίο διατηρείται μέχρι το 1944.

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

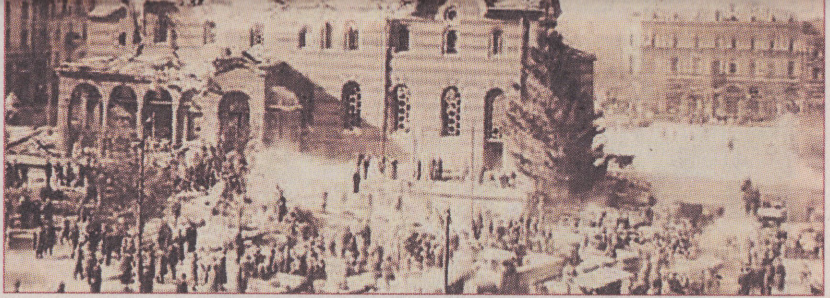
ΧΡΟΝΟΣ 18ος, Φύλλο 191
ΜΑΡΤΙΟΣ 2019

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
Τηλέφωνο: 69 73 79 92 07
Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.
Με κατάθεση του αντίστοιχου ποσού
στον αριθμό λογαριασμού: (Εθνική Τράπεζα)

Η βομβιστική επίθεση στον καθεδρικό ναό της Αγίας Κυριακής (St. Nedelya) της Σόφιας

Στις 14 Απριλίου 1925, μια αναρχική ομάδα πραγματοποιεί αποτυχημένη επίθεση με στόχο τον Τσάρο της Βουλγαρίας Μπορίς Γ΄, στο ορεινό Πέρασμα Αραμπάκοναk. Την ίδια μέρα δολοφονείται και ο στρατηγός Κωνσταντίν Γκεοργκίεφ, πριν τη βραδινή λειτουργία, σε κεντρική εκκλησία της Σόφιας, αφιερωμένη στους μαθητές του Κύριλλου και του Μεθόδιου. Η τελετή για την κηδεία του στρατηγού ανακοινώνεται ότι θα γίνει δύο μέρες αργότερα, στις 16 Απριλίου 1925, στον καθεδρικό ναό της Αγίας Κυριακής και, λόγω του υψηλού του βαθμού στην ιεραρχία του στρατεύματος, θα παρευρίσκονται όλοι, συμπεριλαμβανομένου και του Τσάρου. Μέλη της Ομοσπονδίας Αναρχικών Κομμουνιστών της Βουλγαρίας κατορθώνουν να τοποθετήσουν περίπου 25 κιλά εκρηκτικά σε μία από τις στήλες του κύριου θόλου στην νότια είσοδο του ναού και να απλώσουν μακρύ φυτίλι, (κατά κάποιες αναφορές είχε μήκος περισσότερο από 15 μέτρα), για να τα πυροδοτή-

Η εκκλησία στη Σόφια μετά την βομβιστική επίθεση

γεγονότα του Απριλίου». Πάνω από 500 άνθρωποι δολοφονούνται από το στρατό. Ο Σίμωφ περνά στην παρανομία και έρχεται σε επαφή με τον αναρχικό Βασίλι Πόπωφ. Μαζί σχηματίζουν μια ένοπλη μονάδα (Cheta) αποτελούμενη από αναρχικούς και κομμουνιστές. Η περιοχή που δρουν είναι το Τρόιαν. Στις 23 Νοεμβρίου 1925 εκτελούν τον επικεφαλής της αστυνομίας της επαρχίας Νικολάι Τίφτσεφ, γνωστό και ως Καρντζί Οσμάν, ο οποίος είχε συμβάλει σε ορισμένες από αυτές τις δολοφονίες. Ο Τίφτσεφ είχε επιζήσει από μια προηγούμενη απόπειρα εκτέλεσής του από την ομάδα Πόπωφ - Σίμωφ. Η ομάδα άφησε στο σώμα του ένα μήνυμα που έγραφε: «Φτύστε σε αυτό το πτώμα και φύγετε. Πηγαίνετε στο πλησιέστερο χωριό και πείτε ότι εδώ έχει πέσει νεκρό από τους επαναστάτες το μεγαλύτερο κάθαρμα και σαδιστής της χώρας μας, ο Καρντζί Οσμάν».

Το 1926 η ομάδα συγκρούεται σε πολλές περιπτώσεις με την αστυνομία, σε διάφορες προσπάθειες απελευθέρωσης υποστηρικτών τους από τη φυλακή, που όμως απέτυχαν. Το 1927 προσπαθούν να ληστέψουν την Αγροτική Τράπεζα στο Τρόιαν για να χρηματοδοτήσουν τις δραστηριότητές τους. Σε ανταλλαγή πυροβολισμών ο Πόπωφ τραυματίζεται και στη συνέχεια αυτοκτονεί για να μην πέσει στα χέρια της αστυνομίας. Ο Τίνκο Σίμωφ καταφέρνει να διαφύγει και για το επόμενο έτος εξακολουθεί να συμμετέχει σε μια μικρή ένοπλη ομάδα, η οποία στη συνέχεια αποσύρεται στη Γιουγκοσλαβία. Στα επόμενα χρόνια, ο Σίμωφ ταξιδεύει σε όλη την Ευρώπη και έρχεται σε επαφή με αναρχικές οργανώσεις.

Το 1934 επιστρέφει στη Βουλγαρία και προσπαθεί να συνεχίσει την ένοπλη δράση, αλλά με μικρή επιτυχία. Κρύβεται για αρκετό καιρό στο χωριό Λομέτς. Εκεί αστυνομικές δυνάμεις τον ανακαλύπτουν και τον περικυκλώνουν. Αν και τραυματισμένος βαριά, καταφέρνει να ξεφύγει. Πηγαίνει στη Βαλγάρνε, όπου και κρύβεται στον αχυρώνα ενός συγγενή. Κάποιος τον προδίδει, όμως, και ξανά περικυκλώνεται από την αστυνομία στις 25 Νοεμβρίου 1935. Αυτή τη φορά κράτησε την τελευταία σφαίρα για τον εαυτό του.

Μετάφραση - απόδοση Π.

17 Σεπτεμβρίου. Έτσι, οι κρατικές Αρχές προετοιμάζουν πογκρόμ συλλήψεων κομμουνιστών ηγετών που θα ξεκινήσει τα ξημερώματα της 12ης Σεπτεμβρίου. Εκείνο το πρωί κάπου 300 μέλη και στελέχη του ΒΚΚ στη Σόφια θα συλληφθούν.

Έτσι, η εξέγερση ξεσπά πρόωρα σε διάφορες περιοχές της βουλγαρικής επαρχίας και χιλιάδες κομμουνιστές, αναρχικοί, αγροτιστές και ανένταχτοι εργάτες και χωρικοί θα λάβουν μέρος σ' αυτή.

Η ΚΕ του ΒΚΚ, εν μέσω διαφωνιών, αποφασίζει στις 20 επιστρέψουν σε βουλγαρικό έδαφος παρά μόνο μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Τις επόμενες ημέρες εκδηλώνονται μόνο σποραδικές συγκρούσεις σε χωριά μεταξύ των κυβερνητικών δυνάμεων και εγκλωβισμένων ομάδων επαναστατών. Η εξέγερση λαμβάνει τέλος με περίπου 1.000 νεκρούς απ' την πλευρά των επαναστατών. Ακολουθούν συλλήψεις όσων δεν κατάφεραν να φύγουν εκτός συνόρων. Παρ' όλα αυτά και μετά την καταστολή της εξέγερσης του Σεπτέμβρη του '23, στα βουνά της Βουλγαρίας συνεχίζουν να δρουν μικρές ένοπλες ομάδες αναρχικών και κομμουνιστών. Στις αρχές του 1924, το ΒΚΚ τίθεται εκτός νόμου, καθεστώς το οποίο διατηρείται μέχρι το 1944.

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 18ος, Φύλλο 191
ΜΑΡΤΙΟΣ 2019

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
Τηλέφωνο: 69 73 79 92 07
Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.
Με κατάθεση του αντίστοιχο ποσού στον αριθμό λογαριασμού: (Εθνική Τράπεζα)
116/611-838-03
IBAN: GR77 0110 1160 0000 1166 1183 803
bic: ETHNGRAA

Σε περίπτωση συνδρομής είναι απαραίτητη η αποστολή των στοιχείων σας (Ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, ταχυδρομικός κώδικας, τηλέφωνο) μέσω του ταχυδομείου (ηλεκτρονικού ή κανονικού) ή τηλεφωνικά.
Επίσης συστημένες επιστολές και δέματα θα πρέπει να στέλλονται προς:
Γεώργιο Ν. Βλασσόπουλο
Σαριπόλου 8, Αθήνα, Τ.Κ. 106 82

Η βομβιστική επίθεση στον καθεδρικό ναό της Αγίας Κυριακής (St. Nedelya) της Σόφιας

Στις 14 Απριλίου 1925, μια αναρχική ομάδα πραγματοποιεί αποτυχημένη επίθεση με στόχο τον Τσάρο της Βουλγαρίας Μπορίς Γ΄, στο ορεινό Πέρασμα Αραμπάκονακ. Την ίδια μέρα δολοφονείται και ο στρατηγός Κωνσταντίν Γκεοργκίεφ, πριν τη βραδινή λειτουργία, σε κεντρική εκκλησία της Σόφιας, αφιερωμένη στους μαθητές του Κύριλλου και του Μεθόδιου. Η τελετή για την κηδεία του στρατηγού ανακοινώνεται ότι θα γίνει δύο μέρες αργότερα, στις 16 Απριλίου 1925, στον καθεδρικό ναό της Αγίας Κυριακής και, λόγω του υψηλού του βαθμού στην ιεραρχία του στρατεύματος, θα παρευρίσκονται όλοι, συμπεριλαμβανομένου και του Τσάρου. Μέλη της Ομοσπονδίας Αναρχικών Κομμουνιστών της Βουλγαρίας κατορθώνουν να τοποθετήσουν περίπου 25 κιλά εκρηκτικά σε μία από τις στήλες του κύριου θόλου στην νότια είσοδο του ναού και να απλώσουν μακρύ φυτίλι, (κατά κάποιες αναφορές είχε μήκος περισσότερο από 15 μέτρα), για να τα πυροδοτήσουν και να ξεφύγουν.

Για λόγους, που ακόμα δεν έχουν διευκρινιστεί, ο βασιλιάς δεν φτάνει στην εκκλησία στην ώρα του. Παρ' όλα αυτά στις 15:20 τα εκρηκτικά ανατινάσσονται, ο θόλος της εκκλησίας πέφτει. Σκοτώνονται επί τόπου πάνω από 150 άτομα, κυρίως εκπρόσωποι της βουλγαρικής στρατιωτικής, πολιτικής και κοινωνικής ελίτ, μεταξύ των οποίων 12 στρατηγοί, 15 συνταγματάρχες, 7 αντισυνταγματάρχες, 3 ταγματάρχες, 9 λοχαγοί, 3 βουλευτές και πλήθος πολιτών, ενώ τραυματίζονται άλλα 500 άτομα.

Μετά την βομβιστική επίθεση, το κράτος εξαπολύει ένα τεράστιο κύμα καταστολής, το οποίο έγινε γνωστό ως «τα

τον επικεφαλής της αστυνομίας της επαρχίας Νικολάι Τίφτσεφ, γνωστό και ως Καρντζί Οσμάν, ο οποίος είχε συμβάλει σε ορισμένες από αυτές τις δολοφονίες. Ο Τίφτσεφ είχε επιζήσει από μια προηγούμενη απόπειρα εκτέλεσής του από την ομάδα Πόπωφ - Σίμωφ. Η ομάδα άφησε στο σώμα του ένα μήνυμα που έγραφε: «Φτύστε σε αυτό το πτώμα και φύγετε. Πηγαίνετε στο πλησιέστερο χωριό και πείτε ότι εδώ έχει πέσει νεκρό από τους επαναστάτες το μεγαλύτερο κάθαρμα και σαδιστής της χώρας μας, ο Καρντζί Οσμάν».

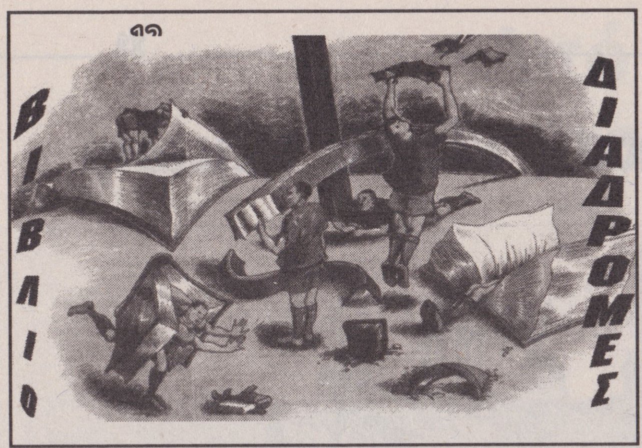
Το 1926 η ομάδα συγκρούεται σε πολλές περιπτώσεις με την αστυνομία, σε διάφορες προσπάθειες απελευθέρωσης υποστηρικτών τους από τη φυλακή, που όμως απέτυχαν. Το 1927 προσπαθούν να ληστέψουν την Αγροτική Τράπεζα στο Τρόιαν για να χρηματοδοτήσουν τις δραστηριότητες τους. Σε ανταλλαγή πυροβολισμών ο Πόπωφ τραυματίζεται και στη συνέχεια αυτοκτονεί για να μην πέσει στα χέρια της αστυνομίας. Ο Τίνκο Σίμωφ καταφέρνει να διαφύγει και για το επόμενο έτος εξακολουθεί να συμμετέχει σε μια μικρή ένοπλη ομάδα, η οποία στη συνέχεια αποσύρεται στη Γιουγκοσλαβία. Στα επόμενα χρόνια, ο Σίμωφ ταξιδεύει σε όλη την Ευρώπη και έρχεται σε επαφή με αναρχικές οργανώσεις.

Το 1934 επιστρέφει στη Βουλγαρία και προσπαθεί να συνεχίσει την ένοπλη δράση, αλλά με μικρή επιτυχία. Κρύβεται για αρκετό καιρό στο χωριό Λομέτς. Εκεί αστυνομικές δυνάμεις τον ανακαλύπτουν και τον περικυκλώνουν. Αν και τραυματισμένος βαριά, καταφέρνει να ξεφύγει. Πηγαίνει στη Βαλγάρνε, όπου και κρύβεται στον αχυρώνα ενός συγγενή. Κάποιος τον προδίδει, όμως, και ξανά περικυκλώνεται από την αστυνομία στις 25 Νοεμβρίου 1935. Αυτή τη φορά κράτησε την τελευταία σφαίρα για τον εαυτό του.

Μετάφραση – απόδοση Π.

Πηγές:

Balkanski, G. (1982) Histoire du Mouvement Libertaire en Bulgarie
The Anarchist movement in Bulgaria, 1925 - 1928, propaganda and armed resistance at:
http://www.anarchy.bg
https://bg.wikipedia.org/wiki/Тинко_Симов
Radiobulgaria
https://ourbalkans.wordpress.com/2018/09/29/septemvri1923bg/

Βαρκελώνη 1978

ΥΠΟΘΕΣΗ ΣΚΑΛΑ

Χαβιέρ Κανιάδας Γασκόν

Εκδόσεις Ισνάφι
σελ. 160 / Ιωάννινα 2011

Το βράδυ από τα συντρίμμια της Σκάλα θα ανασυρθούν τέσσερις εργαζόμενοι νεκροί (εκ των οποίων οι δύο ήταν επίσης αναρχικοί και οργανωμένοι στην CNT).

Το επόμενο πρωί η συναίνεση θα νικήσει και το πολυνομοσχέδιο θα ψηφιστεί.

Αυτή είναι η ιστορία του αναρχικού που έριξε τις μολότοφ».

(Από το οπισθόφυλλο της έκδοσης).

Ο ***Χαβιέρ Κανιάδας Γασκόν*** σύμφωνα με την μαρτυρία του είναι ο ένας από τους επτά αναρχικούς, οι οποίοι έριξαν την 15η Ιανουαρίου 1978 τις έξι μολότοφ στην τζαμαρία του πολυτελούς κέντρου διασκέδασης ***Σκάλα*** στην Βαρκελώνη ύστερα από παρότρυνση του «γέρο-αναρχικού» του ***Χοακίν Γκαμπίν Ερνάνδεθ***.

Ο *Γκαμπίν*, ένας συνήθης κακοποιός 47 ετών με 28 καταδίκες στο ενεργητικό του, γνωστός στον κόσμο της παρανομίας ως ο «Γρύλλος», στρατολογείται από τις μυστικές υπηρεσίες, του δίνεται αμνηστία και βαπτίζεται από την αστυνομία και ορισμένους κύκλους της **CNT** με το παρατσούκλι «ο γερο-αναρχικός».

Την ίδια στιγμή, που οι νεαροί αναρχικοί ρίχνουν τις μολότοφ στην τζαμαρία της ***Σκάλα*** με αποτέλεσμα ορισμένες μικροζημιές, πυκνοί μαύροι καπνοί σηκώνονται στον ουρανό από την πίσω πλευρά του κτιρίου, εξ αιτίας της ανάφλεξης εμπρηστικών βομβών φωσφόρου (στρατιωτικό υλικό), που έχουν τοποθετηθεί από τις μυστικές υπηρεσίες. Οι συλλήψεις των νεαρών αναρχικών ξεκινούν μόλις 15 ώρες αργότερα, ενώ επίσης βασανίζονται σκληρά για να ομολογήσουν (βλ. επίσης *Φάκελος Scala:* ***Η ιστορία μιας κρατικής προβοκάτσιας***, από το αγγλικό περιοδικό ***Anarchy***, σειρά 2, τ. 38, μτφ ***Αναρχικός Πυρήνας ΞΑΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ***, δημοσιευμένο στην αναρχική εφημερίδα ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, φ. 134, Ιανουάριος 2014).

Στις 22 Φεβρουαρίου του 1978, ο δικαστής του Δικαστηρίου νούμερο 2 απήγγειλε κατηγορίες ενάντια στον Χοσέ 26 ετών, τον Φρανθίσκο Χαβιέρ 19 ετών, τον Αρτούρο 18

χρόνος, είμαι όλο και πιο πεπεισμένος ότι αυτό γινόταν για λόγους πολιτικής κερδοσκοπίας και όχι γιατί ενδιαφέρονταν για την ελευθερία μας.

Η υπόθεση Σκάλα δεν ήταν μια αστυνομική σκευωρία ενάντια στην CNT, που στην τελική αναδύθηκε από την παρανομία γύρω στο 1976 χάρη στους «θινκοπουντίστας»,1 τον Ντιέγο Αμπάντ ντε Σαντιγιάν, τον υπουργό Εσωτερικών Ροδόλφο Μαρτίν Βίγια και τον τότε δήμαρχο της Βαρκελώνης, που ήθελαν να αποδυναμώσουν τα δύο συνδικάτα που αντιπροσώπευαν την εργατική τάξη της εποχής: τις COCO και τις UGT.

Βέβαια το κράτος μετά από μερικούς μήνες έχασε τον έλεγχο της αναρχοσυνδικαλιστικής οργάνωσης, η οποία ριζοσπαστικοποιήθηκε. Τότε ο υπουργός Εσωτερικών

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η παρουσίαση των εκάστοτε βιβλίων γίνεται στην βάση επιλογών του Κύκλου Σύνταξης της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, χωρίς κάποια συνεννόηση με τον συγγραφέα ή τον εκδοτικό οίκο. Η επιλογή των βιβλίων αφορά την συμβολή στον εμπλουτισμό, τον προβληματισμό και την ανάπτυξη και εξέλιξη των απελευθερωτικών ιδεών. Είναι προφανές ότι τα βιβλία αυτά μπορεί να τα προμηθεύεται κάποιος, εφ' όσον το επιθυμεί, από τους εκδοτικούς οίκους και τα βιβλιοπωλεία και ΟΧΙ από την ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ, όπου διατίθενται

«Στις 20 Νοεμβρίου του 1975 πεθαίνει από φυσικά αιτία

Εκδόσεις Ισνάφι
σελ. 160 / Ιωάννινα 2011

«Στις 20 Νοεμβρίου του 1975 πεθαίνει από φυσικά αίτια ο Φράνκο και η Ισπανία μετά από 36 χρόνια δικτατορίας ετοιμάζεται να αλλάξει σελίδα.

Η μετάβαση προς την δημοκρατία θα συνδεθεί με το αίτημα της ένταξης της χώρας στην Ε.Ο.Κ., την ατιμωρισία των χουντικών, την νομιμοποίηση όλων των κομμάτων και των συνδικάτων, την ελευθεροτυπία και με σκληρά οικονομικά μέτρα, που προτείνει η Τριμερής Επιτροπή (αύξηση φορολογίας, μείωση μισθών και συντάξεων, αναδιάρθρωση του δημόσιου τομέα, απελευθέρωση των απολύσεων κλπ).

Η δημοκρατία θέτει το δίλλημα της συναίνεσης ή της ρήξης.

Όλα τα κόμματα, τα μεγάλα συνδικάτα, ο στρατός και η κυβέρνηση καταλήγουν σε μια συμφωνία, που θα ονομαστεί «Σύμφωνο του Μονκλόα».

Όσοι δεν δέχονται την συμφωνία (και είναι πάρα πολλοί) οργανώνονται σε αυτόνομα συνδικάτα και κυρίως στην CNT (αναρχοσυνδικαλιστές).

Το επόμενο πρωί η συναίνεση θα νικήσει και το πολυνομοσχέδιο θα ψηφιστεί.

Αυτή είναι η ιστορία του αναρχικού που έριξε τις μολότοφ».

(Από το οπισθόφυλλο της έκδοσης).

Ο ***Χαβιέρ Κανιάδας Γασκόν*** σύμφωνα με την μαρτυρία του είναι ο ένας από τους επτά αναρχικούς, οι οποίοι έριξαν την 15η Ιανουαρίου 1978 τις έξι μολότοφ στην τζαμαρία του πολυτελούς κέντρου διασκέδασης ***Σκάλα*** στην Βαρκελώνη ύστερα από παρότρυνση του «γέρο-αναρχικού» του ***Χοακίν Γκαμπίν Ερνάνδεθ***.

Ο *Γκαμπίν*, ένας συνήθης κακοποιός 47 ετών με 28 καταδίκες στο ενεργητικό του, γνωστός στον κόσμο της παρανομίας ως ο «Γρύλλος», στρατολογείται από τις μυστικές υπηρεσίες, του δίνεται αμνηστία και βαπτίζεται από την αστυνομία και ορισμένους κύκλους της **CNT** με το παρατσούκλι «ο γερο-αναρχικός».

Την ίδια στιγμή, που οι νεαροί αναρχικοί ρίχνουν τις μολότοφ στην τζαμαρία της ***Σκάλα*** με αποτέλεσμα ορισμένες μικροζημιές, πυκνοί μαύροι καπνοί σηκώνονται στον ουρανό από την πίσω πλευρά του κτιρίου, εξ αιτίας της ανάφλεξης εμπρηστικών βομβών φωσφόρου (στρατιωτικό υλικό), που έχουν τοποθετηθεί από τις μυστικές υπηρεσίες. Οι συλλήψεις των νεαρών αναρχικών ξεκινούν μόλις 15 ώρες αργότερα, ενώ επίσης βασανίζονται σκληρά για να ομολογήσουν (βλ. επίσης *Φάκελος Scala:* ***Η ιστορία μιας κρατικής προβοκάτσιας***, από το αγγλικό περιοδικό ***Anarchy***, σειρά 2, τ. 38, μτφ ***Αναρχικός Πυρήνας ΞΑΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ***, δημοσιευμένο στην αναρχική εφημερίδα ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, φ. 134, Ιανουάριος 2014).

Στις 22 Φεβρουαρίου του 1978, ο δικαστής του Δικαστηρίου νούμερο 2 απήγγειλε κατηγορίες ενάντια στον Χοσέ 26 ετών, τον Φρανθίσκο Χαβιέρ 19 ετών, τον Αρτούρο 18 ετών, στον «Γρύλλο» που φυσικά δεν είχε εντοπιστεί, την Πιλάρ 19 ετών και την Ρόσα 19 ετών, για κατασκευή και κατοχή εκρηκτικών με βάση το άρθρο 264 του Ποινικού Κώδικα. Και ενάντια στους τέσσερις πρώτους μαζί με τον Λουίς 17 ετών, τη Μαρία Τερέσα 17 ετών, τον Φρανθίσκο 20 ετών τον Χεσούς Εμίλιο 18 ετών και τον Κάρλος 20 ετών απήγγειλε κατηγορίες για τρομοκρατία με βάση το άρθρο 1 του Παραρτήματος του Ποινικού Κώδικα.

Ο ***Χαβιέρ Κανιάδας Γασκόν*** αποφυλακίζεται με όρους τον Σεπτέμβριο του 1986 χάριν της τετράμηνης εξαγοράς ποινής για ένα από τα πέντε ακαδημαϊκά έτη που είχε περάσει όντας έγκλειστος.

Στον επίλογο του βιβλίου μεταξύ άλλων αναφέρει:

«Κάποιοι, που βρίσκονταν έξω από την φυλακή, θεωρώντας ότι η υπόθεση Σκάλα ήταν «μια αστυνομική σκευωρία κατά της CNT» χρησιμοποίησαν για να υπερασπιστούν πολιτικά τον αναρχοσυνδικαλισμό.

Ενώ τους πρώτους μήνες η CNT σαν συνδικάτο στήρι-

Η υπόθεση Σκάλα δεν ήταν μια αστυνομική σκευωρία ενάντια στην CNT, που τελικά αναδύθηκε από την παρανομία γύρω στο 1976 χάρη στους «θινκοπουντίστας»,[1] *τον Ντιέγο Αμπάντ ντε Σαντιγιάν, τον υπουργό Εσωτερικών Ροδόλφο Μαρτίν Βίγια και τον τότε δήμαρχο της Βαρκελώνης, που ήθελαν να αποδυναμώσουν τα δύο συνδικάτα που αντιπροσώπευαν την εργατική τάξη της εποχής: τις COCO και τις UGT.*

Βέβαια το κράτος μετά από μερικούς μήνες έχασε τον έλεγχο της αναρχοσυνδικαλιστικής οργάνωσης, η οποία ριζοσπαστικοποιήθηκε. Τότε ο υπουργός Εσωτερικών

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η παρουσίαση των εκάστοτε βιβλίων γίνεται στην βάση επιλογών του Κύκλου Σύνταξης της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, χωρίς κάποια συνεννόηση με τον συγγραφέα ή τον εκδοτικό οίκο. Η επιλογή των βιβλίων αφορά την συμβολή στον εμπλουτισμό, τον προβληματισμό και την ανάπτυξη και εξέλιξη των απελευθερωτικών ιδεών. Είναι προφανές ότι τα βιβλία αυτά μπορεί να τα προμηθεύεται κάποιος, εφ' όσον το επιθυμεί, από τους εκδοτικούς οίκους και τα βιβλιοπωλεία και ΟΧΙ από την ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ, όπου διατίθενται ΜΟΝΟΝ ΟΙ ΔΙΚΕΣ ΜΑΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ.

Ροδόλφο Μαρτίν Βίγια αποφάσισε ότι έπρεπε να τελειώσουν μια για πάντα με τη CNT, που είχε ξεφύγει από κάθε έλεγχο, αλλά ιδιαίτερα με το ελευθεριακό κίνημα, που ανερχόταν με ασυνήθιστη δύναμη, και έτσι κατάστρωσε την πρώτη του αστυνομική προχειροδουλειά.

Ούτως ή άλλως η CNT δε θα αργούσε πολύ να διαλυθεί από μόνη της. Οι εσωτερικές διαμάχες για τον έλεγχο της εξουσίας του συνδικάτου μεταξύ ρεφορμιστών, μαρξιστών, αριβιστών, και θινκοπουνίστας –ίδιες με αυτές που γίνονται στο εσωτερικό οποιουδήποτε παραδοσιακού πολιτικού κόμματος– θα κατέστρεφαν σύντομα την οργάνωση. Το κράτος είχε πλήρη επίγνωση αυτού του γεγονότος,

Εκδόσεις Ισνάφι
σελ. 160 / Ιωάννινα 2011

«Στις 20 Νοεμβρίου του 1975 πεθαίνει από φυσικά αίτια ο Φράνκο και η Ισπανία μετά από 36 χρόνια δικτατορίας ετοιμάζεται να αλλάξει σελίδα.

Η μετάβαση προς την δημοκρατία θα συνδεθεί με το αίτημα της ένταξης της χώρας στην Ε.Ο.Κ., την ατιμωρισία των χουντικών, την νομιμοποίηση όλων των κομμάτων και των συνδικάτων, την ελευθεροτυπία και με σκληρά οικονομικά μέτρα, που προτείνει η Τριμερής Επιτροπή (αύξηση φορολογίας, μείωση μισθών και συντάξεων, αναδιάρθρωση του δημόσιου τομέα, απελευθέρωση των απολύσεων κλπ).

Η δημοκρατία θέτει το δίλλημα της συναίνεσης ή της ρήξης.

Όλα τα κόμματα, τα μεγάλα συνδικάτα, ο στρατός και η κυβέρνηση καταλήγουν σε μια συμφωνία, που θα ονομαστεί «Σύμφωνο του Μονκλόα».

Όσοι δεν δέχονται την συμφωνία (και είναι πάρα πολλοί) οργανώνονται σε αυτόνομα συνδικάτα και κυρίως στην CNT (αναρχοσυνδικαλιστές).

Ενάντια στο «Σύμφωνο του Μονκλόα» την Κυριακή το πρωί της 15ης Ιανουαρίου του 1978 ξεκινάνε σ' όλη την Ισπανία οι μεγαλύτερες διαδηλώσεις, που έχει δει ποτέ η χώρα.

Το μεσημέρι μια ομάδα νεαρών αναρχικών οργανωμένων στην CNT θα ρίξει έξι βόμβες μολότοφ στην είσοδο ενός πολυτελούς κέντρου διασκέδασης στην Βαρκελώνη, την ***Σκάλα****.*

Το απόγευμα ο «γέρο-αναρχικός», που τους προέτρεψε να φτιάξουν τις μολότοφ και τους υπέδειξε τον στόχο θα εξαφανιστεί.

Την ίδια στιγμή, που οι νεαροί αναρχικοί ρίχνουν τις μολότοφ στην τζαμαρία της ***Σκάλα*** με αποτέλεσμα ορισμένες μικροζημιές, πυκνοί μαύροι καπνοί σηκώνονται στον ουρανό από την πίσω πλευρά του κτιρίου, εξ αιτίας της ανάφλεξης εμπρηστικών βομβών φωσφόρου (στρατιωτικό υλικό), που έχουν τοποθετηθεί από τις μυστικές υπηρεσίες. Οι συλλήψεις των νεαρών αναρχικών ξεκινούν μόλις 15 ώρες αργότερα, ενώ επίσης βασανίζονται σκληρά για να ομολογήσουν (βλ. επίσης *Φάκελος Scala:* ***Η ιστορία μιας κρατικής προβοκάτσιας***, από το αγγλικό περιοδικό ***Anarchy***, σειρά 2, τ. 38, μτφ ***Αναρχικός Πυρήνας ΞΑΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ***, δημοσιευμένο στην αναρχική εφημερίδα ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, φ. 134, Ιανουάριος 2014).

Στις 22 Φεβρουαρίου του 1978, ο δικαστής του Δικαστηρίου νούμερο 2 απηγγειλε κατηγορίες ενάντια στον Χοσέ 26 ετών, τον Φρανθίσκο Χαβιέρ 19 ετών, τον Αρτούρο 18 ετών, στον «Γρύλλο» που φυσικά δεν είχε εντοπιστεί, την Πιλάρ 19 ετών και την Ρόσα 19 ετών, για κατασκευή και κατοχή εκρηκτικών με βάση το άρθρο 264 του Ποινικού Κώδικα. Και ενάντια στους τέσσερις πρώτους μαζί με τον Λουίς 17 ετών, τη Μαρία Τερέσα 17 ετών, τον Φρανθίσκο 20 ετών τον Χεσούς Εμίλιο 18 ετών και τον Κάρλος 20 ετών απηγγειλε κατηγορίες για τρομοκρατία με βάση το άρθρο 1 του Παραρτήματος του Ποινικού Κώδικα.

Ο ***Χαβιέρ Κανιάδας Γασκόν*** αποφυλακίζεται με όρους τον Σεπτέμβριο του 1986 χάριν της τετράμηνης εξαγοράς ποινής για ένα από τα πέντε ακαδημαϊκά έτη που είχε περάσει όντας έγκλειστος.

Στον επίλογο του βιβλίου μεταξύ άλλων αναφέρει:

«Κάποιοι, που βρίσκονταν έξω από την φυλακή, θεωρώντας ότι η υπόθεση Σκάλα ήταν «μια αστυνομική σκευωρία κατά της CNT» χρησιμοποίησαν για να υπερασπιστούν πολιτικά τον αναρχοσυνδικαλισμό.

Ενώ τους πρώτους μήνες η CNT σαν συνδικάτο στήριξε τους κρατούμενους της υπόθεση Σκάλα (και μόνο αυτούς), λίγο αργότερα σε μια ολομέλεια της Εθνικής Επιτροπής αποφάσισε ότι έπρεπε να μας ξεχάσουν και οι προσπάθειες να επικεντρωθούν στην αναδιοργάνωση της CNT· υπάρχουν πρακτικά στα οποία ποτέ δεν κατάφερα να έχω πρόσβαση.

Η αλήθεια είναι πως η λίστα με τα ονόματα των αναρχικών που βρίσκονταν στην φυλακή –κατά κάποιους έφταναν τους πενήντα– δημοσιευόταν για μεγάλο χρονικό διάστημα στις αναρχοσυνδικαλιστικές εφημερίδες της εποχής, CNT και Solidaridad Obrera. Όμως όσο περνάει ο Ροδόλφο Μαρτίν Βίγια αποφάσισε ότι έπρεπε να τελειώσουν μια για πάντα με τη CNT, που είχε ξεφύγει από κάθε έλεγχο, αλλά ιδιαίτερα με το ελευθεριακό κίνημα, που ανερχόταν με ασυνήθιστη δύναμη, και έτσι κατάστρωσε την πρώτη του αστυνομική προχειροδουλειά.

Ούτως ή άλλως η CNT δε θα αργούσε πολύ να διαλυθεί από μόνη της. Οι εσωτερικές διαμάχες για τον έλεγχο της εξουσίας του συνδικάτου μεταξύ ρεφορμιστών, μαρξιστών, αριβιστών, και θινκοπουνίστας –ίδιες με αυτές που γίνονται στο εσωτερικό οποιουδήποτε παραδοσιακού πολιτικού κόμματος– θα κατέστρεφαν σύντομα την οργάνωση. Το κράτος είχε πλήρη επίγνωση αυτού του γεγονότος, γιατί στις ανώτατες βαθμίδες της οργάνωσης είχαν διεισδύσει μυστικοί πράκτορες».

Συσπείρωση Αναρχικών

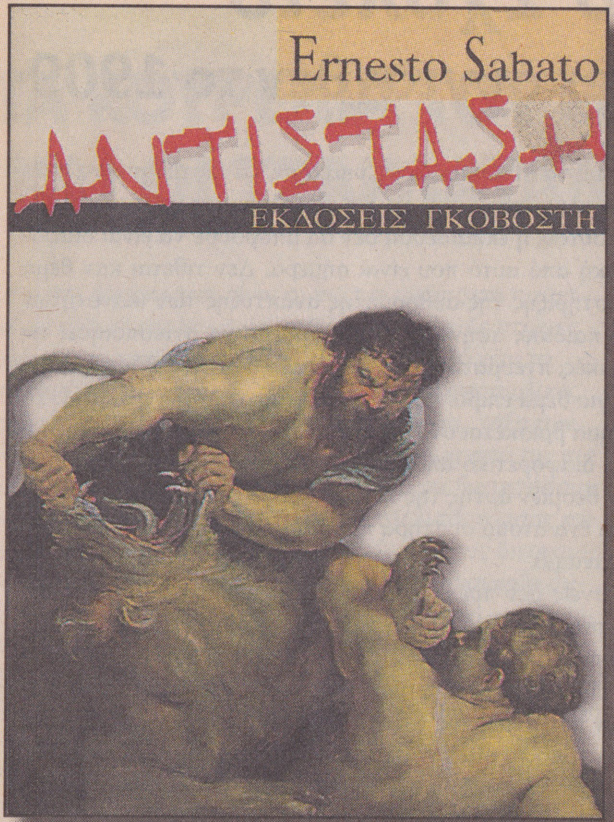
---

1. Το 1965 κάποια μέλη της CNT στο εσωτερικό της Ισπανίας υπέγραψαν με στελέχη του συνδικαλιστικού μηχανισμού του καθεστώτος του Φράνκο (το λεγόμενο κάθετο συνδικάτο) μια συμφωνία που βασιζόταν σε πέντε σημεία και γι' αυτό το λόγο έμεινε γνωστή ως «cincopuntismo» (θινκοπουντίσμο). Η συμφωνία συνάντησε την ομόφωνη καταδίκη των υπόλοιπων αγωνιστών της CNT τόσο στην εξορία όσο και στην Ισπανία.

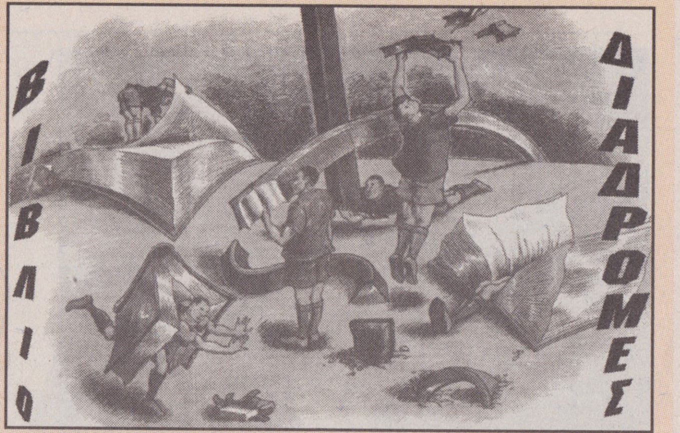
του Κύκλου Σύνταξης
της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ,
χωρίς κάποια συνεννόηση με τον συγγραφέα ή τον εκδοτικό οίκο. Η επιλογή των βιβλίων αφορά την συμβολή στον εμπλουτισμό, τον προβληματισμό και την ανάπτυξη και εξέλιξη των απελευθερωτικών ιδεών. Είναι προφανές ότι τα βιβλία αυτά μπορεί να τα προμηθεύεται κάποιος, εφ' όσον το επιθυμεί, από τους εκδοτικούς οίκους και τα βιβλιοπωλεία και ΟΧΙ από την ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ, όπου διατίθενται
ΜΟΝΟΝ ΟΙ ΔΙΚΕΣ ΜΑΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ.

Ernesto Sabato

ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

σελ. 157 / Εκδ. Γκοβόστη
Αθήνα 2001

Ο Σάμπατο ορθώνει εμπρός μας ξανά και ξανά την «τρελή του ελπίδα»: οι δυνατότητες για μια πιο ανθρώπινη ζωή είναι κοντά μας, αρκεί να απλώσουμε το χέρι μας, να βρούμε το κουράγιο, που μας τοποθετεί στην πραγματική διάσταση του ανθρώπου. Μπορεί όλοι κάποιες φορές να υποτασσόμαστε, όμως, όπως μας διαβεβαιώνει, εκείνη που δεν λαθεύει ποτέ, είναι η πεποίθηση ότι μονάχα οι αξίες του πνεύματος μπορούν να μας σώσουν απ' αυτό το σεισμό που απειλεί την ανθρώπινη υπόσταση.

Ο Σάμπατο αντικρύζει την αποξένωση, την απουσία διαλόγου με τους άλλους, την αδυναμία αναγνώρισης του κόσμου που μας περιβάλλει, την απουσία αγάπης και αλληλεγγύης που σημαδεύει το μαζικοποιημένο πλήθος, την ολοένα και μεγαλύτερη αναισθησία στον θόρυβο κάθε απρόσωπης πόλης, που όσο μεγαλώνει τόσο πνίγει τους δεσμώτες της. Και όπως παρατηρεί όσο η παθητικότητα μεγαλώνει τόσο πιο γρήγορα καταλήγει σε μια πνευματική δουλεία, σε μια πραγματική σκλαβιά.

Την ίδια στιγμή οι πόλεμοι που ενώνουν την παραδοσιακή θηριωδία με την απάνθρωπη μηχανοποίηση, η καταστροφική φθορά της φύσης, η συλλογική νεύρωση, οι ολοκληρωτικές δικτατορίες, η αποξένωση του ανθρώπου μάς ανοίγουν τα μάτια για να αντικρύσουμε το τέρας που μεγαλώνει.

Οι δρόμοι διαφυγής, όμως, δεν είναι όλοι κλειστοί, αφού «δεν υπάρχει άλλος τρόπος να φθάσεις την αιωνιότητα παρά με το να βυθιστείς στη στιγμή, ούτε άλλη περίπτωση να φθάσει στην παγκοσμιότητα παρά μέσω της ίδιας της περίστασης: το σήμερα και το εδώ».

Το Πρώτο Γράμμα του Σάμπατο έχει τον τίτλο *Το μικρό και το μεγάλο*, το Δεύτερο Γράμμα αναφέρεται στις *Παλιές Αξίες*, το Τρίτο Γράμμα έχει τον τίτλο *Ανάμεσα στο καλό το κακό*, το Τέταρτο Γράμμα ασχολείται με τις *Αξίες της κοινότητας*, το Πέμπτο Γράμμα στην *Αντίσταση* και ο Επίλογος έχει τον τίτλο *Η απόφαση και ο θάνατος*.

Το παρακάτω απόσπασμα βρίσκεται στο Πέμπτο Γράμμα.

«Η ιστορία είναι το μεγαλύτερο σύνολο παρεκκλίσεων, πολέμων, διώξεων, βασανιστηρίων και αδικιών, όμως, ταυτόχρονα, ή γι' αυτό ακριβώς εκατομμύρια άντρες και γυναίκες θυσιάζονται για να φροντίσουν τους πιο κακότυχους. Αυτοί ενσαρκώνουν την αντίσταση. Εδώ πρόκειται, για το να ξέρει κανείς, όπως είπε ο Καμύ, αν η θυσία του είναι στείρα ή γόνιμη, κι αυτό είναι ένα ερώτημα, που πρέπει να τίθεται μέσα σε κάθε καρδιά, με τη σοβαρότητα της αποφασιστικής στιγμής. Σ' αυτή την απόφαση θα αναγνωρίσουμε το σημείο, όπου ο καθένας από μας καλείται να αντιτάξει αντίσταση. Θα δημιουργηθούν, επομένως, σημεία ελευθερίας, που μπορούν ν' ανοίξουν ορίζοντες ανέλπιστους μέχρι σήμερα.

Είναι μια γέφυρα που θα πρέπει να διαβούμε, ένα πέρασμα. Δεν μπορούμε να μείνουμε βιδωμένοι στο παρελθόν ούτε και να γοητευτούμε βλέποντας την άβυσσο. Σ' αυτό το αδιέξοδο που αντιμετωπίζουμε σήμερα, η αναδημιουργία του ανθρώπου και του κόσμου του μας παρουσιάζονται όχι σαν μια επιλογή ανάμεσα στις άλλες, αλλά σαν η χειρονομία που δε σηκώνει αναβολή, όπως η γέννηση του πλάσματος όταν έχει φτάσει η ώρα του».

Συσπείρωση Αναρχικών

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΚΑΙ ΕΝΔΕΔΥΜΕΝΗ:

ΝΑΡΧΙΚΗ

σελ. 157 / Εκδ. Γκοβόστη
Αθήνα 2001

Ο Σάμπατο ορθώνει εμπρός μας ξανά και ξανά την «τρελή του ελπίδα»: οι δυνατότητες για μια πιο ανθρώπινη ζωή είναι κοντά μας, αρκεί να απλώσουμε το χέρι μας, να βρούμε το κουράγιο, που μας τοποθετεί στην πραγματική διάσταση του ανθρώπου. Μπορεί όλοι κάποιες φορές να υποτασσόμαστε, όμως, όπως μας διαβεβαιώνει, εκείνη που δεν λαθεύει ποτέ, είναι η πεποίθηση ότι μονάχα οι αξίες του πνεύματος μπορούν να μας σώσουν απ'

του κόσμου που μας περιβάλλει, την απουσία αγάπης και αλληλεγγύης που σημαδεύει το μαζικοποιημένο πλήθος, την ολοένα και μεγαλύτερη αναισθησία στον θόρυβο κάθε απρόσωπης πόλης, που όσο μεγαλώνει τόσο πνίγει τους δεσμώτες της. Και όπως παρατηρεί όσο η παθητικότητα μεγαλώνει τόσο πιο γρήγορα καταλήγει σε μια πνευματική δουλεία, σε μια πραγματική σκλαβιά.

Την ίδια στιγμή οι πόλεμοι που ενώνουν την παραδοσιακή θηριωδία με την απάνθρωπη μηχανοποίηση, η καταστροφική φθορά της φύσης, η συλλογική νεύρωση, οι ολοκληρωτικές δικτατορίες, η αποξένωση του ανθρώπου μάς ανοίγουν τα μάτια για να αντικρύσουμε το τέρας που μεγαλώνει.

Οι δρόμοι διαφυγής, όμως, δεν είναι όλοι κλειστοί, αφού «δεν υπάρχει άλλος τρόπος να φθάσεις την αιωνιότητα παρά με το να βυθιστείς στη στιγμή, ούτε άλλη περίπτωση να φθάσει στην παγκοσμιότητα παρά μέσω της ίδιας της περίστασης: το σήμερα και το εδώ».

Το Πρώτο Γράμμα του Σάμπατο έχει τον τίτλο *Το μικρό και το μεγάλο*, το Δεύτερο Γράμμα αναφέρεται στις *Παλιές Αξίες*, το Τρίτο Γράμμα έχει τον τίτλο *Ανάμεσα στο καλό το κακό*, το Τέταρτο Γράμμα ασχολείται με τις *Αξίες της κοινότητας*, το Πέμπτο Γράμμα στην *Αντίσταση* και ο Επίλογος έχει τον τίτλο *Η απόφαση και ο θάνατος*.

Το παρακάτω απόσπασμα βρίσκεται στο Πέμπτο Γράμμα.

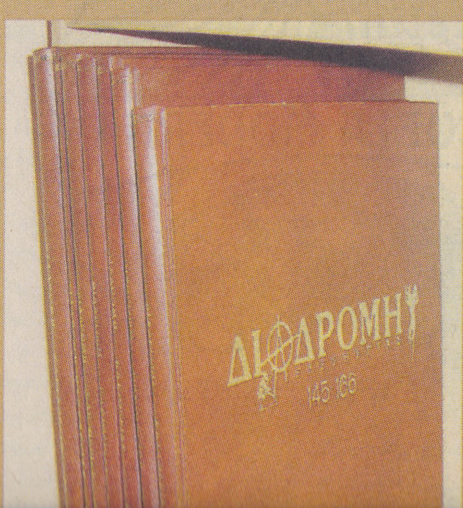

«Η ιστορία είναι το μεγαλύτερο σύνολο παρεκκλίσεων, πολέμων, διώξεων, βασανιστηρίων και αδικιών, όμως, ταυτόχρονα, ή γι' αυτό ακριβώς εκατομμύρια άντρες και γυναίκες θυσιάζονται για να φροντίσουν τους πιο κακότυχους. Αυτοί ενσαρκώνουν την αντίσταση. Εδώ πρόκειται, για το να ξέρει κανείς, όπως είπε ο Καμύ, αν η θυσία του είναι στείρα ή γόνιμη, κι αυτό είναι ένα ερώτημα, που πρέπει να τίθεται μέσα σε κάθε καρδιά, με τη σοβαρότητα της αποφασιστικής στιγμής. Σ' αυτή την απόφαση θα αναγνωρίσουμε το σημείο, όπου ο καθένας από μας καλείται να αντιτάξει αντίσταση. Θα δημιουργηθούν, επομένως, σημεία ελευθερίας, που μπορούν ν' ανοίξουν ορίζοντες ανέλπιστους μέχρι σήμερα.

Είναι μια γέφυρα που θα πρέπει να διαβούμε, ένα πέρασμα. Δεν μπορούμε να μείνουμε βιδωμένοι στο παρελθόν ούτε και να γοητευτούμε βλέποντας την άβυσσο. Σ' αυτό το αδιέξοδο που αντιμετωπίζουμε σήμερα, η αναδημιουργία του ανθρώπου και του κόσμου του μας παρουσιάζονται όχι σαν μια επιλογή ανάμεσα στις άλλες, αλλά σαν η χειρονομία που δε σηκώνει αναβολή, όπως η γέννηση του πλάσματος όταν έχει φτάσει η ώρα του».

Συσπείρωση Αναρχικών

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΚΑΙ ΕΝΔΕΔΥΜΕΝΗ:

Ως γνωστόν η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ κυκλοφορεί και σε τόμους. Με τα φύλλα 145-166 συμπληρώθηκε ο 7ος τόμος (έτη 2015-2016) και διατίθεται βιβλιοδετημένος, όπως και οι προηγούμενοι.

Οι προηγούμενοι τόμοι:

1ος τόμος (φύλλα 01-25),
2ος » (φύλλα 26-50),
3ος » (φύλλα 51-75),
4ος » (φύλλα 76-100)
5ος » (φύλλα 101-122)

ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ

Για τη συμβολή στον αγώνα της μνήμης ενάντια στη λήθη και την ενδυνάμωση της κοινωνικής δράσης ενάντια στο κράτος και σε κάθε μορφή εξουσίας.

Ενάντια στη διαστρέβλωση και την προσπάθεια αποπροσανατολισμού των κοινωνικών αγώνων.

κάθε ΔΕΥΤΕΡΑ
και ΠΕΜΠΤΗ 5 - 7 μμ

Σαριπόλου 8,
(δίπλα στο Αρχαιολογικό Μουσείο)
Αθήνα

Αθήνα 2001

Ο Σάμπατο ορθώνει εμπρός μας ξανά και ξανά την «τρελή του ελπίδα»: οι δυνατότητες για μια πιο ανθρώπινη ζωή είναι κοντά μας, αρκεί να απλώσουμε το χέρι μας, να βρούμε το κουράγιο, που μας τοποθετεί στην πραγματική διάσταση του ανθρώπου. Μπορεί όλοι κάποιες φορές να υποτασσόμαστε, όμως, όπως μας διαβεβαιώνει, εκείνη που δεν λαθεύει ποτέ, είναι η πεποίθηση ότι μονάχα οι αξίες του πνεύματος μπορούν να μας σώσουν απ' νιότητα παρά με το να βυθιστείς στη στιγμή, ούτε άλλη περίπτωση να φθάσει στην παγκοσμιότητα παρά μέσω της ίδιας της περίστασης: το σήμερα και το εδώ».

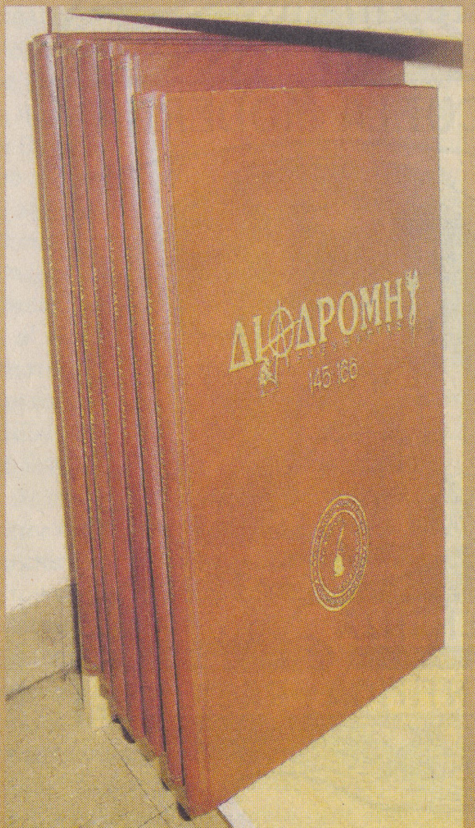
Το Πρώτο Γράμμα του Σάμπατο έχει τον τίτλο *Το μικρό και το μεγάλο*, το Δεύτερο Γράμμα αναφέρεται στις *Παλιές Αξίες*, το Τρίτο Γράμμα έχει τον τίτλο *Ανάμεσα στο καλό το κακό*, το Τέταρτο Γράμμα ασχολείται με τις *Αξίες της κοινότητας*, το Πέμπτο Γράμμα στην *Αντίσταση* και ο Επίλογος έχει τον τίτλο *Η απόφαση και ο θάνατος*.

Το παρακάτω απόσπασμα βρίσκεται στο Πέμπτο Γράμμα.

***Είναι μια γέφυρα που θα πρέπει να διαβούμε, ένα πέρασμα. Δεν μπορούμε να μείνουμε βιδωμένοι στο παρελθόν ούτε και να γοητευτούμε βλέποντας την άβυσσο. Σ' αυτό το αδιέξοδο που αντιμετωπίζουμε σήμερα, η αναδημιουργία του ανθρώπου και του κόσμου του μας παρουσιάζονται όχι σαν μια επιλογή ανάμεσα στις άλλες, αλλά σαν η χειρονομία που δε σηκώνει αναβολή, όπως η γέννηση του πλάσματος όταν έχει φτάσει η ώρα του*».**

Συσπείρωση Αναρχικών

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΚΑΙ ΕΝΔΕΔΥΜΕΝΗ:

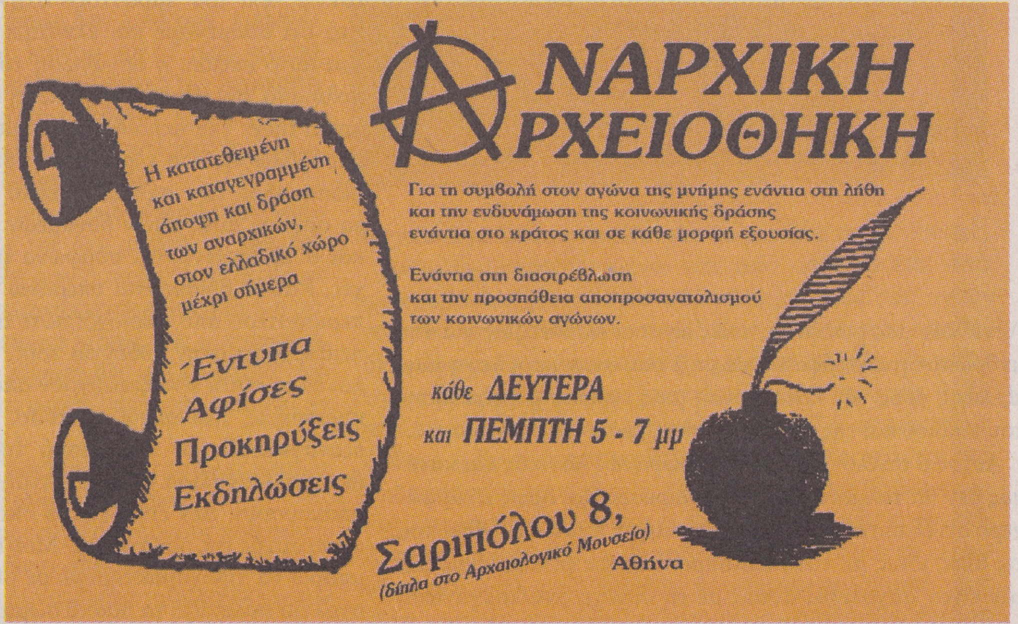
Ως γνωστόν η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ κυκλοφορεί και σε τόμους.
Με τα φύλλα 145-166 συμπληρώθηκε ο 7ος τόμος (έτη 2015-2016) και διατίθεται βιβλιοδετημένος, όπως και οι προηγούμενοι.

Οι προηγούμενοι τόμοι:

1ος τόμος (φύλλα 01-25),
2ος » (φύλλα 26-50),
3ος » (φύλλα 51-75),
4ος » (φύλλα 76-100)
5ος » (φύλλα 101-122)
6ος » (φύλλα 123-144)

***

Όσοι/ες επιθυμούν να αποκτήσουν κάποιον από αυτούς τους τόμους θα πρέπει να τηλεφωνήσουν στο 69 73 799 207 ή να επικοινωνήσουν με την Αναρχική Αρχειοθήκη Αθήνας.

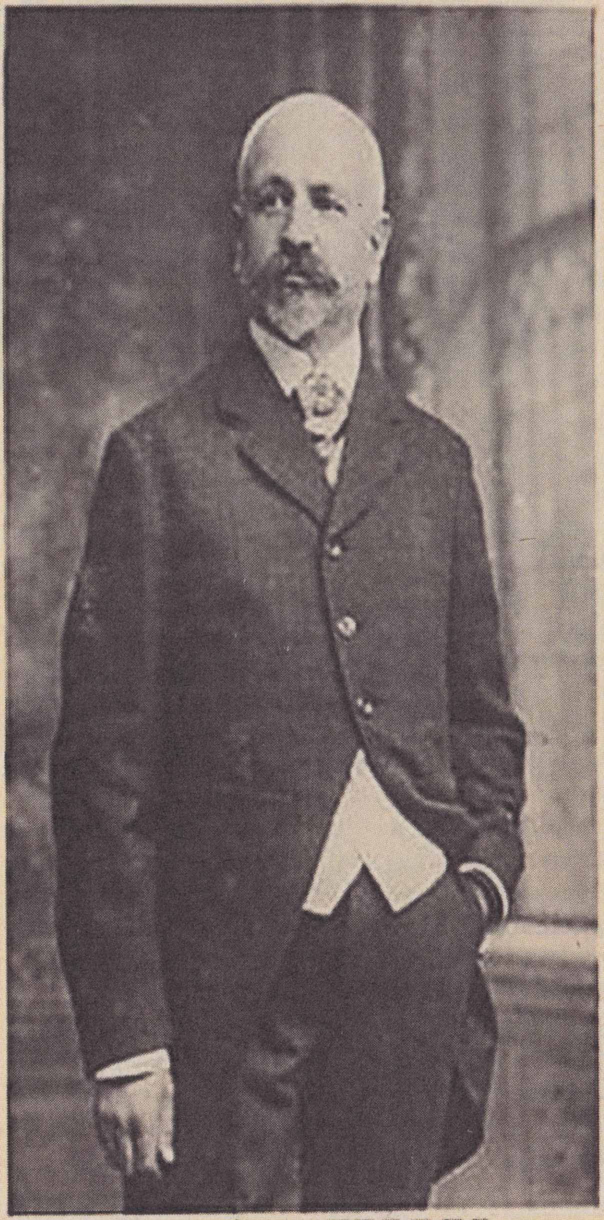

ANARCHY PRESS GR
Αναρχικές Απόψεις - Ειδήσεις - Σχόλια

www.ANARCHY.gr

Το Σύγχρονο Σχολείο

Άρθρο του Francisco Ferrer συνταχθέν το 1909

Francisco FERRER
Fondateur de l'École Moderne
Assassiné à Montjuich par la Réaction Espagnole, le 13 Octobre 1909

«Όταν ο θεός τους πάψει να λατρεύεται και οι εργολάβοι του πάψουν να υπηρετούνται, θα ζήσουμε επιτέλους όλοι ως σύντοφοι με αλληλοσεβασμό και αγάπη».

εξακολουθούν να μην πείθονται ότι δεν υπάρχει εκ μέρους των κυβερνώντων η παραμικρή ειλικρίνεια και εξακολουθούν να φαντάζονται, ότι ίσως, μερικές φορές, οι ηγεμόνες, επιθυμούν την ευτυχία των συνανθρώπων τους. Όμως, αυτές οι αντιλήψεις συναντώνται όλο και πιο αραιά και ο θετικισμός του αιώνα έχει γίνει πάρα πολύ απάνθρωπος και δεν επιτρέπει να παραπλανηθούμε ως προς τις προθέσεις αυτών που μας κυβερνούν.

Ακριβώς με τον τρόπο που ξεπέρασαν τη δυσκολία, –όταν η αναγκαιότητα απόκτησης παιδείας κατέστη προφανής–, κατορθώνοντας να αποφύγουν τους κινδύνους που περιείχε γι' αυτούς η εκπαίδευση, έτσι θα ξέρουν πώς να οργανώσουν το σχολείο συμφώνως με τις νέες ανακαλύψεις της επιστήμης, ώστε τίποτα να μην μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την κυριαρχία τους. Αυτές είναι ιδέες που ασφαλώς δεν γίνονται εύκολα αποδεκτές· όμως όταν κάποιος έχει δει από κοντά τί συμβαίνει και πώς ακριβώς έχουν τα πράγματα, δεν μπορεί πλέον να εγκλωβιστεί στις παγίδες των λέξεων.

Ακόμα και σήμερα, πόσα δεν περιμένουν οι άνθρωποι και πόσα δεν προσδοκούν από την εκπαίδευση…! Η πλειοψηφία των προοδευτικών ανθρώπων αναμένει τα πάντα από αυτήν, και μόνο τον τελευταίο καιρό κάποιοι αρχίζουν να καταλαβαίνουν ότι δεν προσφέρει παρά αυταπάτες. Αντιλαμβανόμαστε την απόλυτη αναποτελεσματικότητα αυτού του είδους της μάθησης που αποκτήθηκε στα σχολεία από τα συγκεκριμένα συστήματα εκπαίδευσης που εφαρμόζονται –επί του παρόντος– στην πράξη. Γίνεται αντιληπτό ότι αναμέναμε και ελπίζαμε μάταια για πολύ καιρό. Και αυτό επειδή, η οργάνωση του σχολείου, (που απέχει **πρέπει να συνηθίσουν να υπακούν, να πιστεύουν, να σκέπτονται σύμφωνα με τα δόγματα που μας κυβερνούν.** Ως εκ τούτου, η εκπαίδευση δεν θα μπορούσε να είναι διαφορετική από αυτό που είναι σήμερα. Δεν τίθεται καν θέμα υποστήριξης της αυθόρμητης ανάπτυξης των ικανοτήτων του παιδιού, αφήνοντάς το ελεύθερο να ικανοποιήσει τις φυσικές, πνευματικές και ηθικές του ανάγκες. Εδώ, πρόκειται για θέμα επιβολής ήδη προκατασκευασμένων ιδεών. Το ζήτημα βρίσκεται στο να εμποδιστεί το παιδί να σκέφτεται κάτι διαφορετικό από αυτό που συντελεί στην διατήρηση των θεσμών αυτής της κοινωνίας. Το θέμα είναι, τέλος, να γίνει ένα άτομο αυστηρά **προσαρμοσμένο** στον κοινωνικό μηχανισμό.

Κανείς δεν πρέπει να εκπλήσσεται από το γεγονός ότι μια τέτοια εκπαίδευση έχει μια τόσο κακή επιρροή στην ανθρώπινη απελευθέρωση. Επαναλαμβάνω, αυτή η εκπαίδευση, είναι μόνο ένας τρόπος κυριαρχίας στα χέρια των δυνάμεων που κυβερνούν. Ποτέ δεν επεθύμησαν την ανάπτυξη του ατόμου αλλά την υποδούλωσή του και είναι απολύτως άχρηστο να ελπίζουμε ο,τιδήποτε από το σημερινό σχολείο.

Σίγουρα, αυτό που έχει προκύψει σήμερα θα συνεχίσει να έχει τα ίδια αποτελέσματα και στο μέλλον. Δεν υπάρχει κανένας λόγος για τις κυβερνήσεις να αλλάξουν το σύστημά τους. Έχουν κατασκευάσει ένα εκπαιδευτικό σύστημα που εξυπηρετεί τα συμφέροντά τους και επίσης σίγουρα γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιήσουν υπέρ τους, οποιαδήποτε πρόταση βελτίωσης.

Τους είναι αρκετό, η αυταρχική πειθαρχία να διατηρείται και να κυριαρχεί στο πνεύμα του σχολείου, έτσι ώστε εύκολα, να μετατρέπουν προς όφελός τους, όλες τις προτασσόμενες καινοτομίες. Και θα εκμεταλλευτούν κάθε ευκαιρία που θα τους δοθεί, να είστε σίγουροι.

Θα ήθελα να επιστήσω την προσοχή των αναγνωστών μου στην εξής ιδέα: όλη η αξία της εκπαίδευσης βασίζεται στον σεβασμό της σωματικής, πνευματικής και ηθικής βούλησης του παιδιού. Ακριβώς όπως στην επιστήμη δεν μπορεί να προκύψει απόδειξη παρά μόνο μέσα από τα δεδομέ-

Francisco FERRER
Fondateur de l'École Moderne
Assassiné à Montjuich par la Réaction Espagnole,
le 13 Octobre 1909

ως σύντροφοι με αλληλοσεβασμό και αγάπη».

(Άρθρο που έγραψε ο Francisco Ferrer το 1909 στο «L' École Rénovée», (Γαλλικό - Παρισινό περιοδικό).

Β' ΜΕΡΟΣ

Λένε: «Αν μας ρωτήσετε ποιές είναι οι ελπίδες μας για την ανθρωπότητα, συμφωνούμε μαζί σας στην πρόβλεψη μιας εξέλιξης προς την κατεύθυνση μιας ευρείας χειραφέτησης του παιδιού και της ανθρωπότητας, μέσω της επιστήμης»...

Αυτός ο συλλογισμός είναι προφανώς λογικός και κανένας δεν θα τολμούσε να τον αναιρέσει. Και όμως είναι φανερό ότι εξαπατά. Ναι, εάν οι κυρίαρχοι είχαν, ως άνθρωποι, τις ίδιες ιδέες με τους καλοπροαίρετους μεταρρυθμιστές, εάν είχαν ασχοληθεί όντως με τη συνεχή αναδιοργάνωση εξακολουθούν να μην πείθονται ότι δεν υπάρχει εκ μέρους των κυβερνώντων η παραμικρή ειλικρίνεια και εξακολουθούν να φαντάζονται, ότι ίσως, μερικές φορές, οι ηγεμόνες, επιθυμούν την ευτυχία των συνανθρώπων τους. Όμως, αυτές οι αντιλήψεις συναντώνται όλο και πιο αραιά και ο θετικισμός του αιώνα έχει γίνει πάρα πολύ απάνθρωπος και δεν επιτρέπει να παραπλανηθούμε ως προς τις προθέσεις αυτών που μας κυβερνούν.

Ακριβώς με τον τρόπο που ξεπέρασαν τη δυσκολία, – όταν η αναγκαιότητα απόκτησης παιδείας κατέστη προφανής–, κατορθώνοντας να αποφύγουν τους κινδύνους που περιείχε γι' αυτούς η εκπαίδευση, έτσι θα ξέρουν πώς να οργανώσουν το σχολείο συμφώνως με τις νέες ανακαλύψεις της επιστήμης, ώστε τίποτα να μην μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την κυριαρχία τους. Αυτές είναι ιδέες που ασφαλώς δεν γίνονται εύκολα αποδεκτές· όμως όταν κάποιος έχει δει από κοντά τί συμβαίνει και πώς ακριβώς έχουν τα πράγματα, δεν μπορεί πλέον να εγκλωβιστεί στις παγίδες των λέξεων.

Ακόμα και σήμερα, πόσα δεν περιμένουν οι άνθρωποι και πόσα δεν προσδοκούν από την εκπαίδευση...! Η πλειοψηφία των προοδευτικών ανθρώπων αναμένει τα πάντα από αυτήν, και μόνο τον τελευταίο καιρό κάποιοι αρχίζουν να καταλαβαίνουν ότι δεν προσφέρει παρά αυταπάτες. Αντιλαμβανόμαστε την απόλυτη αναποτελεσματικότητα αυτού του είδους της μάθησης που αποκτήθηκε στα σχολεία από τα συγκεκριμένα συστήματα εκπαίδευσης που εφαρμόζονται –επί του παρόντος– στην πράξη. Γίνεται αντιληπτό ότι αναμέναμε και ελπίζαμε μάταια για πολύ καιρό. Και αυτό επειδή, η οργάνωση του σχολείου, (που απέχει πολύ από την ιδανική οργάνωση που φανταζόμαστε), έχει καταντήσει την εκπαίδευση, σήμερα, το πιο ισχυρό μέσο υποδούλωσης στα χέρια των κυβερνητικών δυνάμεων. Οι διδάσκαλοι των σχολείων είναι συνειδητά ή ασυνείδητα όργανα αυτών των δυνάμεων, καθώς διαμορφώνονται και συμμορφώνονται σύμφωνα με τις εξουσιαστικές αρχές. Καθώς βρίσκονται υπεράνω και κοντά στην νεολαία περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο, της επιβάλλουν να πειθαρχήσει στην αυθεντία τους. Λίγοι μαθητές ή δάσκαλοι είναι αυτοί που ξεφεύγουν από την επιρροή αυτής της κυριαρχίας. Και αυτοί, ωστόσο, ανίσχυροι στον έντονο εξαναγκασμό και περιορισμό της σχολικής οργάνωσης, δεν μπορούν παρά κάποια στιγμή να υποχωρήσουν και να υπακούσουν. Δεν είναι εδώ ο σκοπός μου να εξετάσω τη φύση αυτής της οργάνωσης. Μου είναι αρκετά γνώριμη και μπορώ να την χαρακτηρίσω με μία λέξη: περιορισμός. Το σχολείο φυλακίζει τα παιδιά σωματικά, διανοητικά και ηθικές, πνευματικές και ηθικές του ανάγκες. Εδώ, πρόκειται για θέμα επιβολής ήδη προκατασκευασμένων ιδεών. Το ζήτημα βρίσκεται στο να εμποδιστεί το παιδί να σκέφτεται κάτι διαφορετικό από αυτό που συντελεί στην διατήρηση των θεσμών αυτής της κοινωνίας. Το θέμα είναι, τέλος, να γίνει ένα άτομο αυστηρά **προσαρμοσμένο** στον κοινωνικό μηχανισμό.

Κανείς δεν πρέπει να εκπλήσσεται από το γεγονός ότι μια τέτοια εκπαίδευση έχει μια τόσο κακή επιρροή στην ανθρώπινη απελευθέρωση. Επαναλαμβάνω, αυτή η εκπαίδευση, είναι μόνο ένας τρόπος κυριαρχίας στα χέρια των δυνάμεων που κυβερνούν. Ποτέ δεν επεθύμησαν την ανάπτυξη του ατόμου αλλά την υποδούλωσή του και είναι απολύτως άχρηστο να ελπίζουμε ο,τιδήποτε από το σημερινό σχολείο.

Σίγουρα, αυτό που έχει προκύψει σήμερα θα συνεχίσει να έχει τα ίδια αποτελέσματα και στο μέλλον. Δεν υπάρχει κανένας λόγος για τις κυβερνήσεις να αλλάξουν το σύστημά τους. Έχουν κατασκευάσει ένα εκπαιδευτικό σύστημα που εξυπηρετεί τα συμφέροντά τους και επίσης σίγουρα γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιήσουν υπέρ τους, οποιαδήποτε πρόταση βελτίωσης.

Τους είναι αρκετό, η αυταρχική πειθαρχία να διατηρείται και να κυριαρχεί στο πνεύμα του σχολείου, έτσι ώστε εύκολα, να μετατρέπουν προς όφελός τους, όλες τις προτασσόμενες καινοτομίες. Και θα εκμεταλλευτούν κάθε ευκαιρία που θα τους δοθεί, να είστε σίγουροι.

Θα ήθελα να επιστήσω την προσοχή των αναγνωστών μου στην εξής ιδέα: όλη η αξία της εκπαίδευσης βασίζεται στον σεβασμό της σωματικής, πνευματικής και ηθικής βούλησης του παιδιού. Ακριβώς όπως στην επιστήμη δεν μπορεί να προκύψει απόδειξη παρά μόνο μέσα από τα δεδομέ-

(Άρθρο που έγραψε ο Francisco Ferrer το 1909 στο «L' École Rénovée», (Γαλλικό - Παρισινό περιοδικό).

Β΄ ΜΕΡΟΣ

Λένε: «Αν μας ρωτήσετε ποιές είναι οι ελπίδες μας για την ανθρωπότητα, συμφωνούμε μαζί σας στην πρόβλεψη μιας εξέλιξης προς την κατεύθυνση μιας ευρείας χειραφέτησης του παιδιού και της ανθρωπότητας, μέσω της επιστήμης»…

Αυτός ο συλλογισμός είναι προφανώς λογικός και κανένας δεν θα τολμούσε να τον αναιρέσει. Και όμως είναι φανερό ότι εξαπατά. Ναι, εάν οι κυρίαρχοι είχαν, ως άνθρωποι, τις ίδιες ιδέες με τους καλοπροαίρετους μεταρρυθμιστές, εάν είχαν ασχοληθεί όντως με τη συνεχή αναδιοργάνωση τής κοινωνίας στοχεύοντας στην προοδευτική εξαφάνιση της δουλείας, θα μπορούσαμε να παραδεχτούμε ότι μόνο η επιστημονική προσπάθεια θα βελτίωνε το πεπρωμένο των εθνών. Αλλά έτσι φαίνεται ότι υπολογίζουμε χωρίς τον ξενοδόχο. Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι όσοι μάχονται για να έχουν εξουσία δεν έχουν στον νου τους τίποτε άλλο πέρα από την υπεράσπιση των δικών τους συμφερόντων· ασχολούνται μόνο με την ικανοποίηση των δικών τους επιθυμιών και την εξυπηρέτηση των επιδιώξεών τους. Εδώ και πολύ καιρό, σταματήσαμε πλέον να πιστεύουμε στις λέξεις που εκστομίζουν προσπαθώντας να καλύψουν τις φιλοδοξίες τους. Παρ' όλα αυτά, ορισμένοι αφελείς άνθρωποι, ψεις της επιστήμης, ώστε τίποτα να μην μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την κυριαρχία τους. Αυτές είναι ιδέες που ασφαλώς δεν γίνονται εύκολα αποδεκτές· όμως όταν κάποιος έχει δει από κοντά τί συμβαίνει και πώς ακριβώς έχουν τα πράγματα, δεν μπορεί πλέον να εγκλωβιστεί στις παγίδες των λέξεων.

Ακόμα και σήμερα, πόσα δεν περιμένουν οι άνθρωποι και πόσα δεν προσδοκούν από την εκπαίδευση…! Η πλειοψηφία των προοδευτικών ανθρώπων αναμένει τα πάντα από αυτήν, και μόνο τον τελευταίο καιρό κάποιοι αρχίζουν να καταλαβαίνουν ότι δεν προσφέρει παρά αυταπάτες. Αντιλαμβανόμαστε την απόλυτη αναποτελεσματικότητα αυτού του είδους της μάθησης που αποκτήθηκε στα σχολεία από τα συγκεκριμένα συστήματα εκπαίδευσης που εφαρμόζονται –επί του παρόντος– στην πράξη. Γίνεται αντιληπτό ότι αναμέναμε και ελπίζαμε μάταια για πολύ καιρό. Και αυτό επειδή, η οργάνωση του σχολείου, (που απέχει πολύ από την ιδανική οργάνωση που φανταζόμαστε), έχει καταντήσει την εκπαίδευση, σήμερα, το πιο ισχυρό μέσο υποδούλωσης στα χέρια των κυβερνητικών δυνάμεων. Οι διδάσκαλοι των σχολείων είναι συνειδητά ή ασυνείδητα όργανα αυτών των δυνάμεων, καθώς διαμορφώνονται και συμμορφώνονται σύμφωνα με τις εξουσιαστικές αρχές. Καθώς βρίσκονται υπεράνω και κοντά στην νεολαία περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο, της επιβάλλουν να πειθαρχήσει στην αυθεντία τους. Λίγοι μαθητές ή δάσκαλοι είναι αυτοί που ξεφεύγουν από την επιρροή αυτής της κυριαρχίας. Και αυτοί, ωστόσο, ανίσχυροι στον έντονο εξαναγκασμό και περιορισμό της σχολικής οργάνωσης, δεν μπορούν παρά κάποια στιγμή να υποχωρήσουν και να υπακούσουν. Δεν είναι εδώ ο σκοπός μου να εξετάσω τη φύση αυτής της οργάνωσης. Μου είναι αρκετά γνώριμη και μπορώ να την χαρακτηρίσω με μία λέξη: περιορισμός. Το σχολείο φυλακίζει τα παιδιά σωματικά, διανοητικά και ηθικά, προκειμένου να κατευθύνει την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις επιθυμητές σε αυτό διαδρομές. Τους στερεί την επαφή με τη φύση για να τα διαμορφώσει σύμφωνα με τα δικά του πρότυπα. Η ιδιαίτερη φροντίδα με την οποία οι κυβερνήσεις έχουν αναλάβει την εκπαίδευση του λαού έχει ένα και μόνο στόχο: **την διάλυση των ελπίδων, αυτών που πιστεύουν στην ελευθερία**. Η εκπαίδευση τού σήμερα δεν είναι τίποτα περισσότερο από μία άσκηση ετοιμότητας. Αρνούμαι να πιστέψω ότι τα χρησιμοποιούμενα συστήματα έχουν σχεδιαστεί για να επιφέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα για το σύνολο. Όλα δείχνουν ότι υπάρχει μόνο μία σαφώς καθορισμένη ιδέα, μία βούληση, δηλαδή: **Τα παιδιά** τους. Έχουν κατασκευάσει ένα εκπαιδευτικό σύστημα που εξυπηρετεί τα συμφέροντά τους και επίσης σίγουρα γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιήσουν υπέρ τους, οποιαδήποτε πρόταση βελτίωσης.

Τους είναι αρκετό, η αυταρχική πειθαρχία να διατηρείται και να κυριαρχεί στο πνεύμα του σχολείου, έτσι ώστε εύκολα, να μετατρέπουν προς όφελός τους, όλες τις προτασσόμενες καινοτομίες. Και θα εκμεταλλευτούν κάθε ευκαιρία που θα τους δοθεί, να είστε σίγουροι.

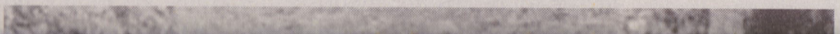
Θα ήθελα να επιστήσω την προσοχή των αναγνωστών μου στην εξής ιδέα: όλη η αξία της εκπαίδευσης βασίζεται στον σεβασμό της σωματικής, πνευματικής και ηθικής βούλησης του παιδιού. Ακριβώς όπως στην επιστήμη δεν μπορεί να προκύψει απόδειξη παρά μόνο μέσα από τα δεδομέ-

να, το ίδιο δεν μπορεί να υπάρξει πραγματική εκπαίδευση εκτός από εκείνη που είναι απαλλαγμένη από κάθε δογματισμό, που αφήνει το ίδιο το παιδί να κατευθύνει την προσπάθειά του, υποστηρίζοντας αυτήν του την προσπάθεια. Όπως φαίνεται, δεν υπάρχει τίποτα ευκολότερο από το να διαστρέψουμε αυτόν τον στόχο και τίποτα πιο δύσκολο από το να τον σεβαστούμε. Η εκπαίδευση πάντα επιβάλλεται, παραβιάζει, περιορίζει. Πραγματικός εκπαιδευτικός είναι αυτός που μπορεί να προστατεύσει καλύτερα το παιδί από τις δικές του (του δασκάλου) ιδέες, ιδιορρυθμίες, ιδιοτροπίες. Είναι αυτός που μπορεί να ενθαρρύνει την δημιουργικότητα του ίδιου του παιδιού.

Ο καθένας μπορεί να κρίνει απ' αυτό πόσο εύκολα η εκπαίδευση έχει την έγκριση αυτών που θέλουν να επιβληθούν και, παράλληλα, πόσο εύκολο γίνεται, μέσω της εκπαιδεύσεως, το έργο εκείνων που θέλουν να υποδουλώσουν το άτομο. Οι καλύτερες μέθοδοι, στα χέρια τους, μετατρέπονται σε ισχυρά και τέλεια όργανα κυριαρχίας. Το δικό μας ιδανικό είναι σίγουρα αυτό της επιστήμης και ζητούμε να μας δοθεί η δύναμη να εκπαιδεύσουμε το παιδί ευνοώντας την εξέλιξή του δια της ικανοποιήσεως των

σουν, αποτελεί το όνειρό τους; Καθόλου. Αντίθετα, και τώρα και στο μέλλον, θα χρησιμοποιήσουν όλα τα πιο εξελιγμένα και πιο αποτελεσματικά μέσα εκπαίδευσης με τον ίδιο στόχο: την διαμόρφωση όντων που θα αποδέχονται όλους τους τρόπους της συμβατικής συμπεριφοράς, όλες τις προκαταλήψεις, όλα τα ψέμματα πάνω στα οποία βασίζεται η κοινωνία.

Ας μην φοβόμαστε να πούμε ότι θέλουμε ανθρώπους ικανούς να εξελίσσονται διαρκώς, ικανούς να καταστρέφουν και να ανανεώνουν το περιβάλλον τους ενώ, συγχρόνως, και αυτοί θα ανανεώνονται αδιάκοπα. Χρειαζόμαστε ανθρώπους των οποίων η πνευματική ανεξαρτησία θα είναι η μεγαλύτερη δύναμή τους· οι οποίοι δεν θα προσκολλώνται σε τίποτα, πάντα έτοιμοι να δεχτούν το καλύτερο, ευτυχισμένοι στο θρίαμβο των νέων ιδεών, φιλοδοξώντας να ζήσουν πολλαπλές ζωές σε μία. Η δομημένη κοινωνία φοβάται αυτούς τους ανθρώπους και σίγουρα δεν πρέπει να τρέφουμε ελπίδες ότι θα θελήσει κάποτε μια εκπαίδευση ικανή να δημιουργήσει τέτοιους ανθρώπους.

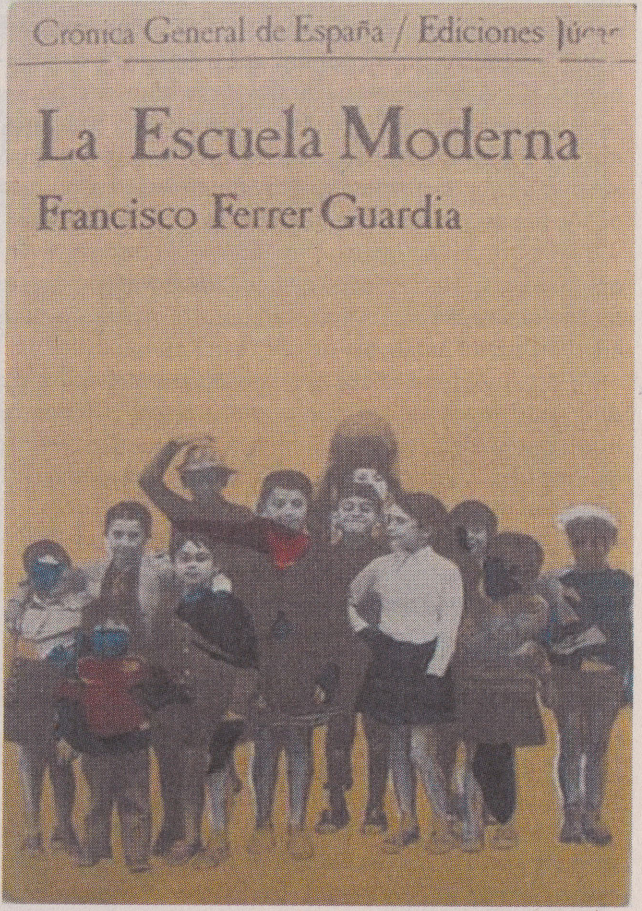
Ποιά, λοιπόν, είναι η δική μας αποστολή; Ποια μέθοδο θα επιλέξουμε ώστε να συμβάλουμε στην ανανέωση του σχολείου;

Θα ακολουθήσουμε τις εργασίες των επιστημόνων που μελετούν το παιδί με τη μεγαλύτερη προσοχή και θα αναζητήσουμε με πάθος τα μέσα για να εφαρμόσουμε την εμπειρία τους στην εκπαίδευση που επιθυμούμε να οικοδομήσουμε, η οποία τείνει προς την κατεύθυνση της διαρκώς πληρέστερης απελευθέρωσης του ατόμου. Αλλά πώς μπορούμε να επιτύχουμε το σκοπό μας; Συντελώντας στην ίδρυση νέων σχολείων, τα οποία θα διαπνέονται όσο το δυνατόν από αυτό το πνεύμα ελευθερίας, το οποίο νιώθουμε ότι θα κυριαρχήσει στο μέλλον στο σύνολο του εκπαιδευτικού έργου.

Έχει γίνει μια δοκιμή η οποία, προς το

πει να εκτελούμε όσο καλύτερα μπορούμε αυτήν την έστω ελλιπή εργασία μας. Προτιμώ τον ελεύθερο αυθορμητισμό ενός παιδιού που δεν γνωρίζει τίποτα, από την κατ' όνομα γνώση και την διανοητική παραμόρφωση ενός παιδιού που έχει εκτεθεί στην τρέχουσα εκπαίδευσή μας.

Από αυτό που εμείς προσπαθήσαμε να κάνουμε στη Βαρκελώνη –και το οποίο και άλλοι το προσπάθησαν αλλού–, βγάλαμε το συμπέρασμα ότι το έργο είναι δυνατόν να πετύχει. Και νομίζω ότι πρέπει να ξεκινήσει χωρίς καθυστέρηση. Δεν πρέπει να περιμένουμε να ολοκληρωθεί η μελέτη του παιδιού και μετά να ξεκινήσει ο εκσυγχρονισμός του

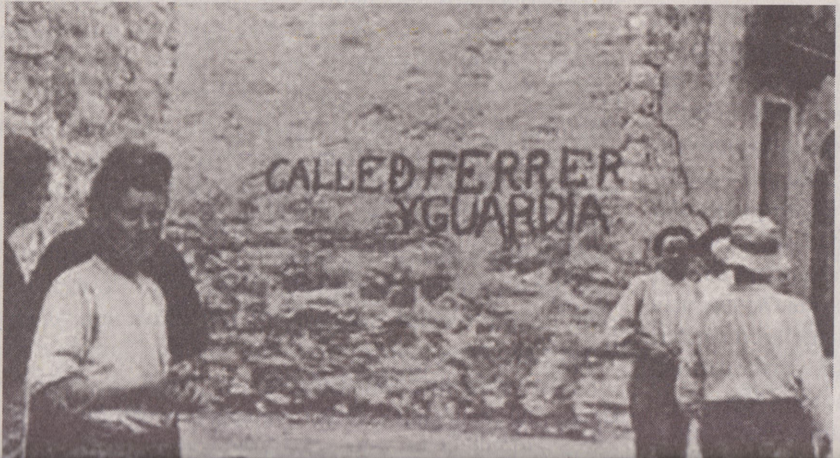

σχολείου. Αν περιμένουμε κάτι τέτοιο, δεν θα κάνουμε τί-

να, το ίδιο δεν μπορεί να υπάρξει πραγματική εκπαίδευση εκτός από εκείνη που είναι απαλλαγμένη από κάθε δογματισμό, που αφήνει το ίδιο το παιδί να κατευθύνει την προσπάθειά του, υποστηρίζοντας αυτήν του την προσπάθεια. Όπως φαίνεται, δεν υπάρχει τίποτα ευκολότερο από το να διαστρέψουμε αυτόν τον στόχο και τίποτα πιο δύσκολο από το να τον σεβαστούμε. Η εκπαίδευση πάντα επιβάλλεται, παραβιάζει, περιορίζει. Πραγματικός εκπαιδευτικός είναι αυτός που μπορεί να προστατεύσει καλύτερα το παιδί από τις δικές του (του δασκάλου) ιδέες, ιδιορρυθμίες, ιδιοτροπίες. Είναι αυτός που μπορεί να ενθαρρύνει την δημιουργικότητα του ίδιου του παιδιού.

Ο καθένας μπορεί να κρίνει απ' αυτό πόσο εύκολα η εκπαίδευση έχει την έγκριση αυτών που θέλουν να επιβληθούν και, παράλληλα, πόσο εύκολο γίνεται, μέσω της εκπαιδεύσεως, το έργο εκείνων που θέλουν να υποδουλώσουν το άτομο. Οι καλύτερες μέθοδοι, στα χέρια τους, μετατρέπονται σε ισχυρά και τέλεια όργανα κυριαρχίας. Το δικό μας ιδανικό είναι σίγουρα αυτό της επιστήμης και ζητούμε να μας δοθεί η δύναμη να εκπαιδεύσουμε το παιδί ευνοώντας την εξέλιξή του δια της ικανοποιήσεως των

ίδιο στόχο: την διαμόρφωση όντων που θα αποδέχονται όλους τους τρόπους της συμβατικής συμπεριφοράς, όλες τις προκαταλήψεις, όλα τα ψέμματα πάνω στα οποία βασίζεται η κοινωνία.

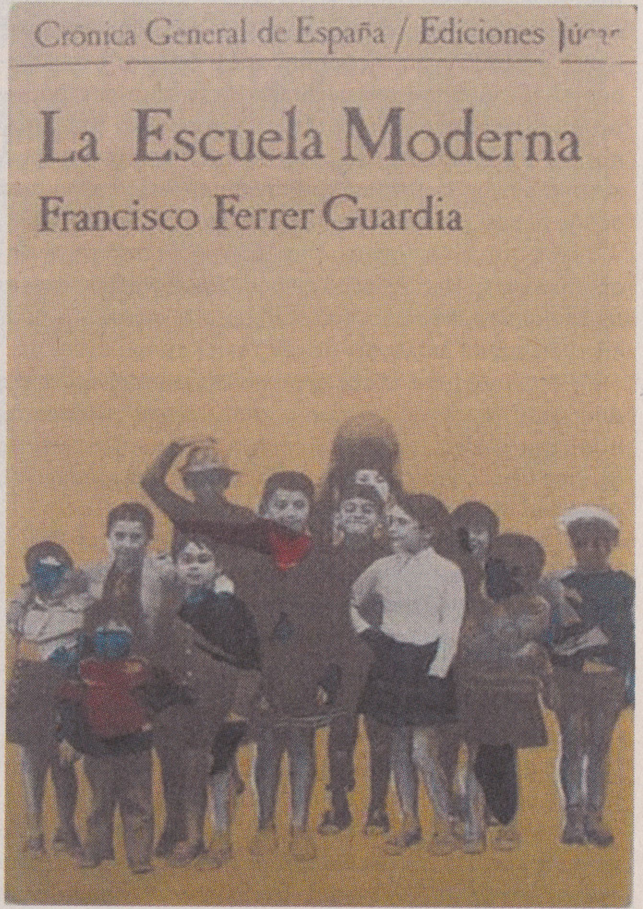
Ας μην φοβόμαστε να πούμε ότι θέλουμε ανθρώπους ικανούς να εξελίσσονται διαρκώς, ικανούς να καταστρέφουν και να ανανεώνουν το περιβάλλον τους ενώ, συγχρόνως, και αυτοί θα ανανεώνονται αδιάκοπα. Χρειαζόμαστε ανθρώπους των οποίων η πνευματική ανεξαρτησία θα είναι η μεγαλύτερη δύναμή τους· οι οποίοι δεν θα προσκολλώνται σε τίποτα, πάντα έτοιμοι να δεχτούν το καλύτερο, ευτυχισμένοι στο θρίαμβο των νέων ιδεών, φιλοδοξώντας να ζήσουν πολλαπλές ζωές σε μία. Η δομημένη κοινωνία φοβάται αυτούς τους ανθρώπους και σίγουρα δεν πρέπει να τρέφουμε ελπίδες ότι θα θελήσει κάποτε μια εκπαίδευση ικανή να δημιουργήσει τέτοιους ανθρώπους.

Ποιά, λοιπόν, είναι η δική μας αποστολή; Ποια μέθοδο θα επιλέξουμε ώστε να συμβάλουμε στην ανανέωση του σχολείου;

Θα ακολουθήσουμε τις εργασίες των επιστημόνων που μελετούν το παιδί με τη μεγαλύτερη προσοχή και θα αναζητήσουμε με πάθος τα μέσα για να εφαρμόσουμε την εμπειρία τους στην εκπαίδευση που επιθυμούμε να οικοδομήσουμε, η οποία τείνει προς την κατεύθυνση της διαρκώς πληρέστερης απελευθέρωσης του ατόμου. Αλλά πώς μπορούμε να επιτύχουμε το σκοπό μας; Συντελώντας στην ίδρυση νέων σχολείων, τα οποία θα διαπνέονται όσο το δυνατόν από αυτό το πνεύμα ελευθερίας, το οποίο νιώθουμε ότι θα κυριαρχήσει στο μέλλον στο σύνολο του εκπαιδευτικού έργου.

Έχει γίνει μια δοκιμή η οποία, προς το παρόν, έχει ήδη δώσει εξαιρετικά αποτελέσματα. Μπορούμε να καταστρέψουμε όλα αυτά τα οποία στο σημερινό σχολείο συμβάλουν στην οργάνωση του εξαναγκασμού, στο τεχνητό περιβάλλον με το οποίο τα παιδιά διαχωρίζονται από τη φύση και τη ζωή, στην πνευματική και ηθική πειθαρχία που χρησιμοποιούν για να επιβάλουν έτοιμες ιδέες στους μαθητές, στις πεποιθήσεις που υποβαθμίζουν και εκμηδενίζουν τη φυσική κλίση. Μπορούμε να αποσπάσουμε το παιδί από το περιβάλλον που το

Από αυτό που εμείς προσπαθήσαμε να κάνουμε στη Βαρκελώνη –και το οποίο και άλλοι το προσπάθησαν αλλού–, βγάλαμε το συμπέρασμα ότι το έργο είναι δυνατόν να πετύχει. Και νομίζω ότι πρέπει να ξεκινήσει χωρίς καθυστέρηση. Δεν πρέπει να περιμένουμε να ολοκληρωθεί η μελέτη του παιδιού και μετά να ξεκινήσει ο εκσυγχρονισμός του

σχολείου. Αν περιμένουμε κάτι τέτοιο, δεν θα κάνουμε τίποτα. Θα εφαρμόσουμε αυτό που ήδη γνωρίζουμε και, σταδιακά, όλα όσα θα μαθαίνουμε. Υπάρχει έτοιμο ένα ολοκληρωμένο σχέδιο ορθολογικής εκπαίδευσης και, σε αυτά τα σχολεία που οραματιζόμαστε, τα παιδιά μπορούν να αναπτυχθούν ευτυχισμένα και ελεύθερα, σύμφωνα με τις φυσικές τους τάσεις. Θα εργαστούμε να τελειοποιήσουμε και να επεκτείνουμε αυτό το σχέδιο.

[…]

Επί πλέον, μόλις το επιτρέψουν οι περιστάσεις, θα αναλάβουμε και πάλι το έργο που ξεκίνησε στη Βαρκελώνη, θα ανοικοδομήσουμε τα σχολεία που καταστράφηκαν από τους αντιπάλους μας. Εν τω μεταξύ, θα εργαστούμε για την ίδρυση ενός κανονικού σχολείου στη Βαρκελώνη για

λεται, παραβιάζει, περιορίζει. Πραγματικός εκπαιδευτικός είναι αυτός που μπορεί να προστατεύσει καλύτερα το παιδί από τις δικές του (του δασκάλου) ιδέες, ιδιορρυθμίες, ιδιοτροπίες. Είναι αυτός που μπορεί να ενθαρρύνει την δημιουργικότητα του ίδιου του παιδιού.

Ο καθένας μπορεί να κρίνει απ' αυτό πόσο εύκολα η εκπαίδευση έχει την έγκριση αυτών που θέλουν να επιβληθούν και, παράλληλα, πόσο εύκολο γίνεται, μέσω της εκπαιδεύσεως, το έργο εκείνων που θέλουν να υποδουλώσουν το άτομο. Οι καλύτερες μέθοδοι, στα χέρια τους, μετατρέπονται σε ισχυρά και τέλεια όργανα κυριαρχίας. Το δικό μας ιδανικό είναι σίγουρα αυτό της επιστήμης και ζητούμε να μας δοθεί η δύναμη να εκπαιδεύσουμε το παιδί ευνοώντας την εξέλιξή του δια της ικανοποιήσεως των

αναγκών του ανάλογα με το έμφυτο και την ανάπτυξή του.

Είμαστε πεπεισμένοι ότι η εκπαίδευση του μέλλοντος θα είναι απόλυτα ανεξάρτητη. Σίγουρα δεν μπορούμε να το συνειδητοποιήσουμε ακόμη, αλλά οι εκπαιδευτικές μέθοδοι θα εξελιχθούν προς την κατεύθυνση μιας ευρύτερης κατανόησης των φαινομένων της ζωής και δεδομένου του ότι όλες οι πρόοδοι προς την τελειότητα σημαίνουν την υπέρβαση κάποιου περιορισμού, όλα δείχνουν ότι είμαστε στο σωστό δρόμο όταν ελπίζουμε στην απελευθέρωση του παιδιού μέσω της συστηματικής γνώσης.

Είναι αυτό το ιδανικό εκείνων που ελέγχουν σήμερα την σχολική οργάνωση; Είναι αυτό που θέλουν να πραγματώ-

ουργήσει τέτοιους ανθρώπους.

Ποιά, λοιπόν, είναι η δική μας αποστολή; Ποια μέθοδο θα επιλέξουμε ώστε να συμβάλουμε στην ανανέωση του σχολείου;

Θα ακολουθήσουμε τις εργασίες των επιστημόνων που μελετούν το παιδί με τη μεγαλύτερη προσοχή και θα αναζητήσουμε με πάθος τα μέσα για να εφαρμόσουμε την εμπειρία τους στην εκπαίδευση που επιθυμούμε να οικοδομήσουμε, η οποία τείνει προς την κατεύθυνση της διαρκώς πληρέστερης απελευθέρωσης του ατόμου. Αλλά πώς μπορούμε να επιτύχουμε το σκοπό μας; Συντελώντας στην ίδρυση νέων σχολείων, τα οποία θα διαπνέονται όσο το δυνατόν από αυτό το πνεύμα ελευθερίας, το οποίο νιώθουμε ότι θα κυριαρχήσει στο μέλλον στο σύνολο του εκπαιδευτικού έργου.

Έχει γίνει μια δοκιμή η οποία, προς το παρόν, έχει ήδη δώσει εξαιρετικά αποτελέσματα. Μπορούμε να καταστρέψουμε όλα αυτά τα οποία στο σημερινό σχολείο συμβάλουν στην οργάνωση του εξαναγκασμού, στο τεχνητό περιβάλλον με το οποίο τα παιδιά διαχωρίζονται από τη φύση και τη ζωή, στην πνευματική και ηθική πειθαρχία που χρησιμοποιούν για να επιβάλουν έτοιμες ιδέες στους μαθητές, στις πεποιθήσεις που υποβαθμίζουν και εκμηδενίζουν τη φυσική κλίση. Μπορούμε να αποσπάσουμε το παιδί από το περιβάλλον που το καταστρέφει, να το επαναφέρουμε στο φυσικό περιβάλλον μέσα από το οποίο θα έρθει σε επαφή με όλα όσα αγαπά και στο οποίο η αίσθηση της ζωής θα αντικαταστήσει την σχολαστική ανάγνωση των βιβλίων. Αν είχαμε κάνει το ελάχιστο από αυτά, θα είχαμε ήδη προετοιμάσει σε μεγάλο βαθμό την απελευθέρωση του παιδιού.

Μόνο, σε τέτοιες συνθήκες, θα ήταν δυνατόν να εφαρμόσουμε τα δεδομένα της επιστήμης και του πνευματικού μόχθου πιο ελεύθερα.

Γνωρίζω πολύ καλά ότι δεν μπορούμε να πραγματοποιήσουμε όλα όσα ελπίζουμε, ότι συχνά θα πρέπει να αναγκαστούμε, λόγω έλλειψης γνώσης, να χρησιμοποιήσουμε ανεπιθύμητες μεθόδους. Αλλά μία βεβαιότητα θα μας στήριζε στην προσπάθειά μας, ότι, δηλαδή, ακόμη και αν δεν φτάσουμε ποτέ τελείως στον στόχο μας, ωστόσο, θα πρέ-

σχολείου. Αν περιμένουμε κάτι τέτοιο, δεν θα κάνουμε τίποτα. Θα εφαρμόσουμε αυτό που ήδη γνωρίζουμε και, σταδιακά, όλα όσα θα μαθαίνουμε. Υπάρχει έτοιμο ένα ολοκληρωμένο σχέδιο ορθολογικής εκπαίδευσης και, σε αυτά τα σχολεία που οραματιζόμαστε, τα παιδιά μπορούν να αναπτυχθούν ευτυχισμένα και ελεύθερα, σύμφωνα με τις φυσικές τους τάσεις. Θα εργαστούμε να τελειοποιήσουμε και να επεκτείνουμε αυτό το σχέδιο.

[…]

Επί πλέον, μόλις το επιτρέψουν οι περιστάσεις, θα αναλάβουμε και πάλι το έργο που ξεκίνησε στη Βαρκελώνη, θα ανοικοδομήσουμε τα σχολεία που καταστράφηκαν από τους αντιπάλους μας. Εν τω μεταξύ, θα εργαστούμε για την ίδρυση ενός κανονικού σχολείου στη Βαρκελώνη για την κατάρτιση των εκπαιδευτικών που προορίζονται να μας βοηθήσουν συνεργαζόμενοι μαζί μας αργότερα. Θα δημιουργήσουμε μια βιβλιοθήκη του σύγχρονου σχολείου, στην οποία θα εκδοθούν βιβλία, τα οποία θα χρησιμεύσουν για την εκπαίδευση των παιδιών αλλά και των εκπαιδευτικών. Θα ιδρύσουμε επίσης ένα παιδαγωγικό μουσείο, το οποίο θα περιέχει μια συλλογή από όλα τα απαραίτητα υλικά για ένα εκσυγχρονισμένο σχολείο.

Αυτά είναι τα σχέδιά μας. Γνωρίζουμε ότι η πραγματοποίησή τους θα είναι δύσκολη. Αλλά θέλουμε να ξεκινήσουμε, πεπεισμένοι ότι θα βοηθηθούμε στο έργο μας από όσους αγωνίζονται παντού για την απελευθέρωση του ανθρώπου από δόγματα και συμβάσεις που εξασφαλίζουν την υποστήριξη της σημερινής αχρείας κοινωνικής οργάνωσης.

Απόδοση από τα Αγγλικά: *Αναρχία και Ζωή*

Όταν ο Ανδρέας «χάριζε» ζωές!!

Όταν οι κάθε λογής εξουσιαστές –μικρής ή μεγάλης δυναμικότητας– αποφασίζουν να μιλήσουν σε διάφορα αφιερώματα-αγιογραφίες πολιτικών, είναι πολύ πιθανό να εντοπιστούν διάφορα «μαργαριτάρια». Είναι το διαρκές άγχος της εξουσίας να επιβεβαιώνει την αναγκαιότητα της ύπαρξής της και ταυτόχρονα η διαδρομή και οι αποφάσεις τού κάθε πολιτικού να εντάσσονται στο εκάστοτε πλαίσιο. Έτσι μπορεί κάποιος να εμφανίζεται από υπερασπιστής της Δημοκρατίας και των δικαιωμάτων μέχρι γνήσιος πατριώτης και πετυχημένος διπλωμάτης. «Φωτοστέφανο» από τους αυλικούς στους αυλάρχες. Αυτή η προσπάθεια η οποία συναντάται, όχι μόνο μέσω των συνεντεύξεων, αλλά και στις ονοματοθεσίες οδών, πλατειών, γηπέδων, αεροδρομίων και οπουδήποτε, ώστε η συχνή επανάληψη της χρήσης και της επαφής να δημιουργεί την αίσθηση του οικείου και της απότισης φόρου τιμής και σεβασμού. Είναι τέτοια η πρεμούρα τους, που πολλές φορές παρατηρούμε σε όμορες περιοχές, η κοινή και όμοια ονοματοθεσία οδών να δημιουργεί προβλήματα ορθής χωροταξικής αποτύπωσης. Αλλά ας όψεται.

Πρόσφατα και με αφορμή τα 100 χρόνια από τη γέννηση του Ανδρέα Παπανδρέου ο προσωπικός γιατρός του και πρώην υπουργός σε συνέντευξή του στο κανάλι της Βουλής, «Ζωντανοί Διάλογοι» με τον Τάκη Κάμπρα ανέφερε:

«Η Αυριανή μετά έβαζε προσωπικές φωτογραφίες της Δήμητρας Παπανδρέου και ο Παπανδρέου βλέποντας αυτή την εικόνα, να βλέπει τη γυναίκα του σε τέτοιες φωτογραφίες, μπορώ να σας πω ότι είχε καταρρακωθεί. Αλλά δεν το έδειχνε, δεν παραπονιότανε».

Και συνεχίζει: ***«Έγινε, λοιπόν, μία σύσκεψη στελεχών, μεταξύ των οποίων και μυστικών υπηρεσιών, και ένας εξ αυτών, δεν θα πω ποιος, του λέει ότι:***

– Άκουσε να δεις, Πρόεδρε, μην συζητάμε ώρα, θα κάνεις ό,τι κάνει ένας χωριάτης που θα του πάρουν τις φωτογραφίες της γυναίκας του στο καφενείο του χωριού του.

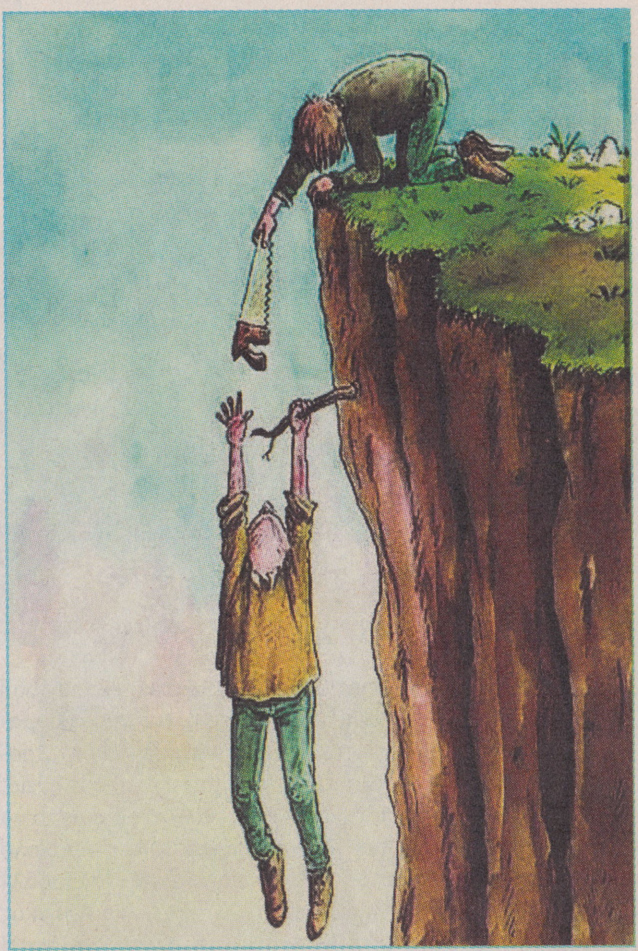
– Τι θα κάνει ο χωριάτης; λέει ο Παπανδρέου.

– Θα πάρει ένα τσεκούρι και θα ανοίξει το κεφάλι αυτουνού στα δύο.

Ο Παπανδρέου έμεινε βουβός. Επικράτησε σιγή. Σιγά-σιγά έκλεισε η συνεδρίαση και έφυγαν όλοι. Οπότε εγώ έφυγα με μαύρη σκέψη, λέω τί λένε εδώ πέρα κ.τ.λ. Αλλά τα γεγονότα πήγαν ομαλά και ένα Σάββατο που τον έβλεπα μόνο, του λέω:

ξένη στη χρήση της. Υπήρχε για να εκτελεστεί, υπήρχε για να δρομολογηθεί. Το ότι δεν προκρίθηκε αυτή η «λύση» είναι θέμα της συγκεκριμένης εξουσιαστικής διαχείρισης και όχι της Δημοκρατίας. Η λειτουργία των «μυστικών υπηρεσιών» είναι αδιάλειπτη σε κάθε κρατικό εξουσιαστικό σχήμα, όπως και οι δραστηριότητες που εκείνη αναπτύσσει κάθε φορά. Εάν ο Παπανδρέου θεωρούσε ξένο σώμα προς τη Δημοκρατία την έκφραση τέτοιων θέσεων, είναι βέβαιο ότι δεν θα είχαν εκστομιστεί τέτοιες σκέψεις στο τραπέζι των συσκέψεων με τον Πρωθυπουργό. Διότι είναι κάθε φορά δοσμένη με σαφήνεια η ακτίνα δράσης, όπως αυτή ορίζεται από την ανώτατη κρατική εξουσία στην εκτελεστική «μυστική» υπηρεσία. Το marketing της Δημοκρατίας υπαγορεύει τις αρχές της ελευθερίας, των δικαιωμάτων και της ισότητας και πρέπει με κάθε τρόπο αυτές να μην «τσαλακωθούν» για το σύστημα. Αυτό ουσιαστικά θέλει να κάνει και ο Κρεμαστινός, αλλά με έναν άτσαλο τρόπο. Επειδή, εάν η **μη** παρακρατική δράση των μυστικών υπηρεσιών είναι κτήμα της Δημοκρατίας τότε γιατί ο εκδότης Κουρής να χρωστάει χάρη στον Παπανδρέου; Θα χρώσταγε χάρη στην σταθερά εδραιωμένη Δημοκρατία του τόπου. Όπως ο Κρεμαστινός δήλωσε στην ίδια συνέντευξη, μετά το θάνατο του Παπανδρέου, μετέφερε τον διάλογο στον Κουρή και του είπε: *«τουλάχιστον μετά θάνατον να τον σεβαστείς γιατί* ***πήρε μια απόφαση που αφορούσε τη ζωή σου».*** Ομολογείται, δηλαδή, δημόσια ότι κάλλιστα ο τότε πρωθυπουργός θα μπορούσε να υιοθετήσει την κατατεθειμένη πρόταση. Άρα δεν είναι θέμα Δημοκρατίας αλλά συγκεκριμένης απόφασης του συγκεκριμένου εξουσιαστή. Ένας άλλος εξουσιαστής στην ίδια Δημοκρατία θα μπορούσε να είχε πάρει την άλλη επιλογή. Άλλωστε ανεξαρτήτως του βαθμού εμπλοκής ή όχι των «μυστικών υπηρεσιών» με Πρωθυπουργό τον Παπανδρέου είχαμε δολοφονίες των Πρέκα, Τσουτσουβή, Μαρίνου και την υπόθεση του πράκτορα Ντάνου Κρυστάλλη. Με απλά λόγια, το κράτος δολοφονεί τους εκάστοτε ανταγωνιστές του, εντός ή εκτός του συστήματος, άμεσα ή έμμεσα, φανερά ή κρυφά. Ο τρόπος αλλάζει και μόνον αυτός.

Ένα δεύτερο δεδομένο από την εξιστόρηση του Κρεμαστινού ήταν η *βουβή αντίδραση* του Παπανδρέου στα λεγόμενα του συνομιλητή του. Πουθενά, λοιπόν, δεν καταγράφεται μια απαξίωση της συγκεκριμένης πρότασης παρά μόναχα στην κατ' ιδίαν συζήτηση που είχαν λίγες

προξενείου της Σαουδικής Αραβίας στη Κωνσταντινούπολη, στις 2 Οκτωβρίου 2018. Με την πρόσφατη ολοκληρωμένη έρευνα, υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, να αναφέρεται σε «προσχεδιασμένο έγκλημα», σχεδιασμένο από Σαουδάραβες αξιωματούχους, πιθανότατα κατόπιν εντολής του πρίγκιπα Μοχάμεντ μπιν Σαλμάν. Παρά την κοινή έρευνα που πραγματοποίησαν Σαουδάραβες αξιωματούχοι με Τούρκους εισαγγελείς στο κτίριο του προξενείου και στην προξενική κατοικία στην Κωνσταντινούπολη, η σωρός του Κασόγκι συνεχίζει να αγνοείται. Και επειδή το κάθε σοβαρό κράτος, στον σύγχρονο κόσμο, οφείλει να αναφέρεται στη Δημοκρατία, ιδού τί δήλωσε ο επικεφαλής επικοινωνίας της τουρκικής προεδρίας κ. Φ. Αλτούν: *«Ο κόσμος μάς παρακολουθεί. Η Τουρκία, από κοινού με όλα τα κράτη του*

των μέχρι γνήσιος πατριώτης και πετυχημένος διπλωμάτης. «Φωτοστέφανο» από τους αυλικούς στους αυλάρχες. Αυτή η προσπάθεια η οποία συναντάται, όχι μόνο μέσω των συνεντεύξεων, αλλά και στις ονοματοθεσίες οδών, πλατειών, γηπέδων, αεροδρομίων και οπουδήποτε, ώστε η συχνή επανάληψη της χρήσης και της επαφής να δημιουργεί την αίσθηση του οικείου και της απότισης φόρου τιμής και σεβασμού. Είναι τέτοια η πρεμούρα τους, που πολλές φορές παρατηρούμε σε όμορες περιοχές, η κοινή και όμοια ονοματοθεσία οδών να δημιουργεί προβλήματα ορθής χωροταξικής αποτύπωσης. Αλλά ας όψεται.

Πρόσφατα και με αφορμή τα 100 χρόνια από τη γέννηση του Ανδρέα Παπανδρέου ο προσωπικός γιατρός του και πρώην υπουργός σε συνέντευξή του στο κανάλι της Βουλής, «Ζωντανοί Διάλογοι» με τον Τάκη Κάμπρα ανέφερε:

«Η Αυριανή μετά έβαζε προσωπικές φωτογραφίες της Δήμητρας Παπανδρέου και ο Παπανδρέου βλέποντας αυτή την εικόνα, να βλέπει τη γυναίκα του σε τέτοιες φωτογραφίες, μπορώ να σας πω ότι είχε καταρρακωθεί. Αλλά δεν το έδειχνε, δεν παραπονιότανε».

Και συνεχίζει: ***«Έγινε, λοιπόν, μία σύσκεψη στελεχών, μεταξύ των οποίων και μυστικών υπηρεσιών, και ένας εξ αυτών, δεν θα πω ποιος, του λέει ότι:***

– Άκουσε να δεις, Πρόεδρε, μην συζητάμε ώρα, θα κάνεις ό,τι κάνει ένας χωριάτης που θα του πάρουν τις φωτογραφίες της γυναίκας του στο καφενείο του χωριού του.

– Τι θα κάνει ο χωριάτης; λέει ο Παπανδρέου.

– Θα πάρει ένα τσεκούρι και θα ανοίξει το κεφάλι αυτουνού στα δύο.

Ο Παπανδρέου έμεινε βουβός. Επικράτησε σιγή. Σιγά-σιγά έκλεισε η συνεδρίαση και έφυγαν όλοι. Οπότε εγώ έφυγα με μαύρη σκέψη, λέω τί λένε εδώ πέρα κ.τ.λ. Αλλά τα γεγονότα πήγαν ομαλά και ένα Σάββατο που τον έβλεπα μόνο, του λέω:

– Πρόεδρε, τί είναι τώρα αυτές οι ιστορίες, τι θα γίνει;

Και τότε ήταν κάθετος, μου λέει:

– Άκουσε να δεις, Δημήτρη, από τότε που ο Πρωθυπουργός θα αρχίσει να υιοθετεί τέτοιες σκέψεις παίρνει διαζύγιο με τη λέξη που λέγεται Δημοκρατία».

Οι συγκεκριμένες δηλώσεις και αναφορές και ο τρόπος που αναπαράχθηκαν από τα μέσα ενημέρωσης δείχνουν και φωτίζουν την πλευρά εκείνη των πραγμάτων, όπου ο Παπανδρέου αποδεικνύει, κατά τον Κρεμαστινό, ότι ήταν ένας γνήσιος δημοκράτης.

Εμάς, αντίθετα, μας κέντρισε το ενδιαφέρον ότι κάποιος ομοτράπεζος του Πρωθυπουργού σε επίσημη σύσκεψη με μέλη των μυστικών υπηρεσιών και θέμα τις δημοσιευμένες φωτογραφίες της Δ. Λιάνη στην Αυριανή εξέφρασε, απολύτως σοβαρά, τη συγκεκριμένη θέση. Συνεπώς έχουμε μια επίσημη θέση σε επίσημη σύσκεψη με προεδρεύοντα τον Πρωθυπουργό. Τα βασικά δεδομένα κατ' εμάς είναι τα συσκέψεων με τον Πρωθυπουργό. Διότι είναι κάθε φορά δοσμένη με σαφήνεια η ακτίνα δράσης, όπως αυτή ορίζεται από την ανώτατη κρατική εξουσία στην εκτελεστική «μυστική» υπηρεσία. Το marketing της Δημοκρατίας υπαγορεύει τις αρχές της ελευθερίας, των δικαιωμάτων και της ισότητας και πρέπει με κάθε τρόπο αυτές να μην «τσαλακωθούν» για το σύστημα. Αυτό ουσιαστικά θέλει να κάνει και ο Κρεμαστινός, αλλά με έναν άτσαλο τρόπο. Επειδή, εάν η **μη** παρακρατική δράση των μυστικών υπηρεσιών είναι κτήμα της Δημοκρατίας τότε γιατί ο εκδότης Κουρής να χρωστάει χάρη στον Παπανδρέου; Θα χρώσταγε χάρη στην σταθερά εδραιωμένη Δημοκρατία του τόπου. Όπως ο Κρεμαστινός δήλωσε στην ίδια συνέντευξη, μετά το θάνατο του Παπανδρέου, μετέφερε τον διάλογο στον Κουρή και του είπε: *«τουλάχιστον μετά θάνατον να τον σεβαστείς γιατί **πήρε μια απόφαση που αφορούσε τη ζωή σου»**.* Ομολογείται, δηλαδή, δημόσια ότι κάλλιστα ο τότε πρωθυπουργός θα μπορούσε να υιοθετήσει την κατατεθειμένη πρόταση. Άρα δεν είναι θέμα Δημοκρατίας αλλά συγκεκριμένης απόφασης του συγκεκριμένου εξουσιαστή. Ένας άλλος εξουσιαστής στην ίδια Δημοκρατία θα μπορούσε να είχε πάρει την άλλη επιλογή. Άλλωστε ανεξαρτήτως του βαθμού εμπλοκής ή όχι των «μυστικών υπηρεσιών» με Πρωθυπουργό τον Παπανδρέου είχαμε δολοφονίες των Πρέκα, Τσουτσουβή, Μαρίνου και την υπόθεση του πράκτορα Ντάνου Κρυστάλλη. Με απλά λόγια, το κράτος δολοφονεί τους εκάστοτε ανταγωνιστές του, εντός ή εκτός του συστήματος, άμεσα ή έμμεσα, φανερά ή κρυφά. Ο τρόπος αλλάζει και μόνον αυτός.

Ένα δεύτερο δεδομένο από την εξιστόρηση του Κρεμαστινού ήταν η *βουβή αντίδραση* του Παπανδρέου στα λεγόμενα του συνομιλητή του. Πουθενά, λοιπόν, δεν καταγράφεται μια απαξίωση της συγκεκριμένης πρότασης παρά μονάχα στην κατ' ιδίαν συζήτηση που είχαν λίγες μέρες αργότερα Κρεμαστινός-Παπανδρέου. Δεν αμφισβητούμε, επί της ουσίας, τα λεγόμενα του Κρεμαστινού όχι γιατί εμπιστευόμαστε τον λόγο του αλλά διότι δεν διαθέτουμε και κάποιο σοβαρό λόγο για να τα αμφισβητήσουμε.

Συνεπώς, ο Παπανδρέου δεν πήρε διαζύγιο με τη Δημοκρατία, **όχι επειδή ξερίζωσε τέτοιες σκέψεις από το μυαλό των ανθρώπων που συμμετείχαν στις συσκέψεις αυτές αλλά επειδή σιώπησε και δεν προχώρησε στην εντολή δολοφονίας.** Ο φέρων την πρόταση, βάσει των λεγομένων Κρεμαστινού, αυτό που έλαβε ήταν μια σιωπή άρα κάποια άλλη στιγμή μια ίδια πρόταση θα μπορούσε, εν δυνάμει, να είχε διαφορετική αντιμετώπιση. Η πρόταση δεν έλαβε άρνηση και δεν εξουδετερώθηκε, το αντίθετο θα λέγαμε. Η μόνη άρνηση ήταν εκφρασμένη σε ιδιωτικό-φιλικό περιβάλλον και συνεπώς εξωθεσμικά και όχι εντός θεσμικής πρωτοβουλίας και δράσης. Και στο τέλος-τέλος εάν είχε δοθεί εντολή εκτέλεσης ο Κρεμαστινός ασφαλώς και δεν

προξενείου της Σαουδικής Αραβίας στη Κωνσταντινούπολη, στις 2 Οκτωβρίου 2018. Με την πρόσφατη ολοκληρωμένη έρευνα, υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, να αναφέρεται σε «προσχεδιασμένο έγκλημα», σχεδιασμένο από Σαουδάραβες αξιωματούχους, πιθανότατα κατόπιν εντολής του πρίγκιπα Μοχάμεντ μπιν Σαλμάν. Παρά την κοινή έρευνα που πραγματοποίησαν Σαουδάραβες αξιωματούχοι με Τούρκους εισαγγελείς στο κτίριο του προξενείου και στην προξενική κατοικία στην Κωνσταντινούπολη, η σωρός του Κασόγκι συνεχίζει να αγνοείται. Και επειδή το κάθε σοβαρό κράτος, στον σύγχρονο κόσμο, οφείλει να αναφέρεται στη Δημοκρατία, ιδού τί δήλωσε ο επικεφαλής επικοινωνίας της τουρκικής προεδρίας κ. Φ. Αλτούν: *«Ο κόσμος μάς παρακολουθεί. Η Τουρκία, από κοινού με όλα τα κράτη του κόσμου που πιστεύουν στη δημοκρατία και στην ελευθερία, ζητάει την απονομή δικαιοσύνης και την αλήθεια»*....! Παράλληλα οι καναδικές υπηρεσίες πληροφοριών έχουν ακούσει τις τουρκικές ηχογραφήσεις σχετικά με όσα συνέβησαν στον Τζαμάλ Κασόγκι, δήλωσε ο Καναδός πρωθυπουργός Τζάστιν Τριντό. Στις οποίες κάποιος από τους δολοφόνους του φέρεται να λέει: «ξέρω πώς να τεμαχίζω»!

Η λίστα με τα κρατικά συμβόλαια θανάτου διαχρονικά είναι μακρά ανεξαρτήτως μορφής του πολιτεύματος από θύτες πρίγκηπες, πρωθυπουργούς και προέδρους με θύματα τον κάθε Κασόγκι, Τρότσκι ή πυρηνικό επιστήμονα. Όπως σημειώνει και ο Ρόνεν Μπέργκμαν στο βιβλίο του «Rise and Kill First», που μελετά τις κρατικές δολοφονίες του Ισραήλ: *«Οι μυστικές επιχειρήσεις πίσω από τις γραμμές του εχθρού, είναι ο πυρήνας του ισραηλινού δόγματος ασφαλείας»*. Και συμπληρώνει: «για κάθε προτεινόμενη δολοφονία αρχικά απαιτούνταν μια «Κόκκινη Σελίδα»

αυτή την εικόνα, να βλέπει τη γυναίκα του σε τέτοιες φωτογραφίες, μπορώ να σας πω ότι είχε καταρρακωθεί. Αλλά δεν το έδειχνε, δεν παραπονιότανε».

Και συνεχίζει: ***«Έγινε, λοιπόν, μία σύσκεψη στελεχών, μεταξύ των οποίων και μυστικών υπηρεσιών, και ένας εξ αυτών, δεν θα πω ποιος, του λέει ότι:***

– Άκουσε να δεις, Πρόεδρε, μην συζητάμε ώρα, θα κάνεις ό,τι κάνει ένας χωριάτης που θα του πάρουν τις φωτογραφίες της γυναίκας του στο καφενείο του χωριού του.

– Τι θα κάνει ο χωριάτης; λέει ο Παπανδρέου.

– Θα πάρει ένα τσεκούρι και θα ανοίξει το κεφάλι αυτουνού στα δύο.

Ο Παπανδρέου έμεινε βουβός. Επικράτησε σιγή. Σιγά-σιγά έκλεισε η συνεδρίαση και έφυγαν όλοι. Οπότε εγώ έφυγα με μαύρη σκέψη, λέω τί λένε εδώ πέρα κ.τ.λ. Αλλά τα γεγονότα πήγαν ομαλά και ένα Σάββατο που τον έβλεπα μόνο, του λέω:

– Πρόεδρε, τί είναι τώρα αυτές οι ιστορίες, τι θα γίνει;

Και τότε ήταν κάθετος, μου λέει:

– Άκουσε να δεις, Δημήτρη, από τότε που ο Πρωθυπουργός θα αρχίσει να υιοθετεί τέτοιες σκέψεις παίρνει διαζύγιο με τη λέξη που λέγεται Δημοκρατία».

Οι συγκεκριμένες δηλώσεις και αναφορές και ο τρόπος που αναπαράχθηκαν από τα μέσα ενημέρωσης δείχνουν και φωτίζουν την πλευρά εκείνη των πραγμάτων, όπου ο Παπανδρέου αποδεικνύει, κατά τον Κρεμαστινό, ότι ήταν ένας γνήσιος δημοκράτης.

Εμάς, αντίθετα, μας κέντρισε το ενδιαφέρον ότι κάποιος ομοτράπεζος του Πρωθυπουργού σε επίσημη σύσκεψη με μέλη των μυστικών υπηρεσιών και θέμα τις δημοσιευμένες φωτογραφίες της Δ. Λιάνη στην Αυριανή εξέφρασε, απολύτως σοβαρά, τη συγκεκριμένη θέση. Συνεπώς έχουμε μια επίσημη θέση σε επίσημη σύσκεψη με προεδρεύοντα τον Πρωθυπουργό. Τα βασικά δεδομένα κατ' εμάς είναι τα εξής: Εκφρασμένη θέση από κάποιον που συμμετέχει στη σύσκεψη (μέλος μυστικών υπηρεσιών;), βουβή αντίδραση, κατ' ιδίαν –στον Κρεμαστινό– αποδοκιμασία της πρότασης. Το ότι κάποιος που συμμετέχει στα ανώτατα κλιμάκια της κρατικής εξουσίας εκφράζει την άποψη τής «εκκαθάρισης», δηλαδή της δολοφονίας ενός εκδότη επειδή καταρρακώνει τον Πρωθυπουργό αποδεικνύει απλούστατα τον τρόπο με τον οποίο η εξουσία κάνει τα «ξεκαθαρίσματά» της.

Το ότι ο Παπανδρέου δεν αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη πρόταση δεν δείχνει την κενότητά της αλλά την μη επιλογή της. Η πρόταση ως διατυπωμένη σκέψη υπήρχε στα επάνω κλιμάκια της κρατικής εξουσίας και δεν ήταν καθόλου μπορούσε να υιοθετήσει την κατατεθειμένη πρόταση. Άρα δεν είναι θέμα Δημοκρατίας αλλά συγκεκριμένης απόφασης του συγκεκριμένου εξουσιαστή. Ένας άλλος εξουσιαστής στην ίδια Δημοκρατία θα μπορούσε να είχε πάρει την άλλη επιλογή. Άλλωστε ανεξαρτήτως του βαθμού εμπλοκής ή όχι των «μυστικών υπηρεσιών» με Πρωθυπουργό τον Παπανδρέου είχαμε δολοφονίες των Πρέκα, Τσουτσουβή, Μαρίνου και την υπόθεση του πράκτορα Ντάνου Κρυστάλλη. Με απλά λόγια, το κράτος δολοφονεί τους εκάστοτε ανταγωνιστές του, εντός ή εκτός του συστήματος, άμεσα ή έμμεσα, φανερά ή κρυφά. Ο τρόπος αλλάζει και μόνον αυτός.

Ένα δεύτερο δεδομένο από την εξιστόρηση του Κρεμαστινού ήταν η *βουβή αντίδραση* του Παπανδρέου στα λεγόμενα του συνομιλητή του. Πουθενά, λοιπόν, δεν καταγράφεται μια απαξίωση της συγκεκριμένης πρότασης παρά μονάχα στην κατ' ιδίαν συζήτηση που είχαν λίγες μέρες αργότερα Κρεμαστινός-Παπανδρέου. Δεν αμφισβητούμε, επί της ουσίας, τα λεγόμενα του Κρεμαστινού όχι γιατί εμπιστευόμαστε τον λόγο του αλλά διότι δεν διαθέτουμε και κάποιο σοβαρό λόγο για να τα αμφισβητήσουμε.

Συνεπώς, ο Παπανδρέου δεν πήρε διαζύγιο με τη Δημοκρατία, **όχι επειδή ξερίζωσε τέτοιες σκέψεις από το μυαλό των ανθρώπων που συμμετείχαν στις συσκέψεις αυτές αλλά επειδή σιώπησε και δεν προχώρησε στην εντολή δολοφονίας.** Ο φέρων την πρόταση, βάσει των λεγομένων Κρεμαστινού, αυτό που έλαβε ήταν μια σιωπή άρα κάποια άλλη στιγμή μια ίδια πρόταση θα μπορούσε, εν δυνάμει, να είχε διαφορετική αντιμετώπιση. Η πρόταση δεν έλαβε άρνηση και δεν εξουδετερώθηκε, το αντίθετο θα λέγαμε. Η μόνη άρνηση ήταν εκφρασμένη σε ιδιωτικό-φιλικό περιβάλλον και συνεπώς εξωθεσμικά και όχι εντός θεσμικής πρωτοβουλίας και δράσης. Και στο τέλος-τέλος εάν είχε δοθεί εντολή εκτέλεσης ο Κρεμαστινός ασφαλώς και δεν θα εξιστορούσε ποτέ τη συγκεκριμένη ιστορία.

Κάποιος μπορεί να αναρωτηθεί: «*Καλά τί εμμονή και αυτή με τα λεγόμενα Κρεμαστινού, η εξουσία πάντα δολοφονούσε και δολοφονεί*». Σωστά, πάντα δολοφονεί αλλά έχει το ενδιαφέρον του όταν διαπιστώνεις ότι «τα όπλα τα έχουν πάντα πάνω στο τραπέζι». Είναι ακριβώς αυτό που ο Αντρέ Ζιντ είχε γράψει: **«Όλα όσα πρέπει να ειπωθούν έχουν ήδη ειπωθεί, αλλά μιας και κανένας δεν ακούει, πρέπει να γυρίζουμε συνεχώς πίσω και να τα λέμε όλα ξανά από την αρχή».**

Αντίστοιχα πριν από λίγους μήνες ο Σαουδάραβας δημοσιογράφος Τζαμάλ Κασόγκι δολοφονήθηκε εντός του

προξενείου της Σαουδικής Αραβίας στη Κωνσταντινούπολη, στις 2 Οκτωβρίου 2018. Με την πρόσφατη ολοκληρωμένη έρευνα, υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, να αναφέρεται σε «προσχεδιασμένο έγκλημα», σχεδιασμένο από Σαουδάραβες αξιωματούχους, πιθανότατα κατόπιν εντολής του πρίγκιπα Μοχάμεντ μπιν Σαλμάν. Παρά την κοινή έρευνα που πραγματοποίησαν Σαουδάραβες αξιωματούχοι με Τούρκους εισαγγελείς στο κτίριο του προξενείου και στην προξενική κατοικία στην Κωνσταντινούπολη, η σορός του Κασόγκι συνεχίζει να αγνοείται. Και επειδή το κάθε σοβαρό κράτος, στον σύγχρονο κόσμο, οφείλει να αναφέρεται στη Δημοκρατία, ιδού τί δήλωσε ο επικεφαλής επικοινωνίας της τουρκικής προεδρίας κ. Φ. Αλτούν: «*Ο κόσμος μάς παρακολουθεί. Η Τουρκία, από κοινού με όλα τα κράτη του κόσμου που πιστεύουν στη δημοκρατία και στην ελευθερία, ζητάει την απονομή δικαιοσύνης και την αλήθεια*»....! Παράλληλα οι καναδικές υπηρεσίες πληροφοριών έχουν ακούσει τις τουρκικές ηχογραφήσεις σχετικά με όσα συνέβησαν στον Τζαμάλ Κασόγκι, δήλωσε ο Καναδός πρωθυπουργός Τζάστιν Τριντό. Στις οποίες κάποιος από τους δολοφόνους του φέρεται να λέει: «ξέρω πώς να τεμαχίζω»!

Η λίστα με τα κρατικά συμβόλαια θανάτου διαχρονικά είναι μακρά ανεξαρτήτως μορφής του πολιτεύματος από θύτες πρίγκηπες, πρωθυπουργούς και προέδρους με θύματα τον κάθε Κασόγκι, Τρότσκι ή πυρηνικό επιστήμονα. Όπως σημειώνει και ο Ρόνεν Μπέργκμαν στο βιβλίο του «Rise and Kill First», που μελετά τις κρατικές δολοφονίες του Ισραήλ: «*Οι μυστικές επιχειρήσεις πίσω από τις γραμμές του εχθρού, είναι ο πυρήνας του ισραηλινού δόγματος ασφαλείας*». Και συμπληρώνει: «για κάθε προτεινόμενη δολοφονία αρχικά απαιτούνταν μια «Κόκκινη Σελίδα» υπογεγραμμένη από τον πρωθυπουργό. Αλλά όταν η διαδικασία αποδείχτηκε πολύ χρονοβόρα, οι επικεφαλής των μυστικών υπηρεσιών αποφάσισαν να την παρακάμψουν. **Η δολοφονία ονομάστηκε κάπως αλλιώς, έτσι ώστε να εμπίπτει σε ένα διαφορετικό πρωτόκολλο λήψης αποφάσεων.** Η δολοφονία αθώων πολιτών χαρακτηρίσθηκε ως «τυχαία ζημία», ενώ οι δολοφονίες ονομάστηκαν «στοχευόμενες προληπτικές πράξεις».

Πράξεις όλες μιας αταλάντευτης, συνεπούς και προσηλωμένης Δημοκρατίας!

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας